

Progressive Education Society's
Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)
Shivajinagar, Pune-411005. Maharashtra.

VOLUME 10, ISSUE 12

DECEMBER 2025

MODLIB: E-Bulletin of Library & Information Centre

Moments of December 2025

Published by:

Prof. Dr. Nivedita G. Ekbote, Principal, MCASC (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5.

Editor: Dr. Shantashree Sengupta, Librarian.

Editorial Assistant: Mrs. Sarika Sable, Clerk, Library.

E-mail: librarian@moderncollegepune.edu.in

'MODLIB': E-Bulletin of Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5.

Frequency: Monthly

Mode of Publication: Online

Issue: December 2025

Disclaimer: The Publisher and Editorial Team of this Issue of Library E-Bulletin are not responsible for the views expressed in the Articles.

Table of Contents

Sr. No.	Title	Page No.s
1	Article by Hon'ble Prof. Dr. G. R. Ekbote, Chairman, P.E.Society : शाळकरी मुलांना 'एआय ' शिकवण्याची इतकी घाई कशाला ?	5
2	Junior College 'SQAAF' Committee Visit	6 - 8
3	Shantata Punekar Vaachat Aahet: Pune Book Festival 2025	9 - 18
4	Granth Dindi: Pune Book Festival 2025	19 - 35
5	Participation of Departments in Pune Book Festival 2025	
	• <i>Department of Marathi</i>	36 - 39
	• <i>Library & Information Centre and Department of Marathi</i>	40 - 44
	• <i>Department of English</i>	45
	• <i>Business Administration Campus</i>	46 - 47
6	CEDA Meeting	48 - 49
7	Institutional Social Responsibility (ISR) Report	50 - 54
8	Blood Donation Camp organized by NSS & NCC	56 - 57
9	Library visit of TYBA Marathi Students	58 - 59
10	Events conducted by Library during December 2025	
	• <i>Mahaparinirvana Diwas</i>	60 - 64
	• <i>Sant Jagnade Maharaj Jayanti</i>	65 - 66
	• <i>Atal Bihari Vajpayee Jayanti</i>	67 - 69
	• <i>Veer Bal Diwas</i>	70 - 71
	• <i>Dr. Punjabrao Deshmukh Jayanti</i>	72 - 73
11	Events conducted by the departments during December 2025	
	• <i>Department of Political Science & Career Katta</i>	75 - 77
	• <i>Department of Political Science</i>	78 - 79
	• <i>Department of Psychology</i>	80 - 90

Table of Contents

Sr. No.	Title	Page No.s
	• <i>Department of Marathi & Department of Microbiology</i>	91 - 94
	• <i>Department of Marathi</i>	95 - 98
	• <i>Department of Biotechnology & Department of Zoology</i>	99 - 100
	• <i>Department of Electronic Science</i>	101 - 111
	• <i>Department of Biotechnology</i>	112 - 141
12	Superannuation programme of Mrs. Sunita Nighot, Junior College Supervisor and Mrs. Sujata Ughade, Laboratory Assistant, Department of Physics	142 - 144
13	Seminars attended by Faculty Members in December 2026	
	• <i>Dr. Priyanka Joshi, Assistant Professor, Department of History</i>	146
14	Modern Achievements	
	• <i>Vijay More & Sanika Bhandare</i>	148
	• <i>Department of Physical Education</i>	149
	• <i>Dr. Smita Vaidya, Department of Psychology</i>	150
	• <i>Dr. Rajkumar Barmukh & Dr. Uttam R. Wayase, Department of Botany</i>	151
	• <i>Dr. Ashok Bhavale & Prof. B.P. Aware, Department of Mathematics</i>	152
	• <i>Modern Alumni: Harshavardhan Dhekane & Dr. Rishikesh Khilare</i>	153-155
15	Newly added books in the Library & Books received on Gratis during December 2025	156-161
16	E-newspaper Clippings	163-175
16	Upcoming Events: January 2026	176

Article by Hon'ble Prof. Dr. G. R. Ekbote, Chairman, Progressive Education Society, Pune-5.

लोकमत

अन्वयार्थ

शाळकरी मुलांना 'एआय' शिकवण्याची इतकी घाई कशाला?

जिथे बहुसंख्य विद्यार्थी आणि शिक्षकांनी कधीही डिजिटल साधनांचा वापर केलेला नाही, त्या ठिकाणी 'एआय' वापरण्याची सक्ती करणे हास्यास्पद आहे.

डॉ. गजानन र. एकबोटे

कार्याध्यक्ष, प्रोग्रेसिव्ह
एज्युकेशन सोसायटी, पुणे

कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या वापरामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये चिकित्सक दृष्टिकोन विकसित होईल, अशी शक्यता नाही. विज्ञान शिक्षणामुळे विद्यार्थ्यांमध्ये चिकित्सक विचारसरणी रुजवण्यात आपल्याला अपयश आले. त्यामुळे अनेकांना कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या या बाबतीत ही अपेक्षा अवास्तव वाटते.

तंत्रज्ञानाने चालणाऱ्या अर्थव्यवस्थेसाठी भारताचे भावी कुशल मनुष्यबळ तयार करण्यासाठी, २०२६-२७ या शैक्षणिक सत्रापासून प्राथमिक वर्गापासून कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआय) अभ्यासक्रम सुरू करण्याची घोषणा नुकतीच केंद्र सरकारच्या शिक्षण मंत्रालयाने केली आहे. जुलै २०२५ मध्ये, सरकारने SOAR उपक्रम (Skill for AI Readiness) सुरू केला, ज्याद्वारे जवळपास १८,००० सीबीएसई संलग्न शाळांमध्ये सहावीपासून कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआय) हा विषय शिकवला जात आहे.

सहावी ते आठवीसाठी १५ तासांचा अभ्यासक्रम आणि नववी ते बारावीसाठी १५० तासांचे अभ्यासक्रम आहेत. 'सीबीएसई'ने 'एआय'च्या समावेशनासाठी 'एनसीईआरटी'ला अभ्यासक्रमाचा मसुदा सादर केला आहे.

शाळांमध्ये 'एआय'साठी इतकी घाई का आहे? हे खरे आहे की 'एआय'चा आपल्या जीवनावर मोठा प्रभाव पडणार आहे. आपला देश 'एआय' तंत्रज्ञानामध्ये अग्रणी भूमिका बजावण्याचा आणि जागतिक 'एआय' मानके तयार करण्याचा प्रयत्न करीत आहे; परंतु ही क्षमता निर्माण करण्यासाठी प्राथमिक आणि माध्यमिक शाळांतील विद्यार्थ्यांना एआय शिकवणे आवश्यक आहे का? याचे ओझे त्यांना पेलवेल का? याबाबतीत विद्यार्थ्यांचा वापर करणे कितपत योग्य आहे?

सरकारच्या मते, डिजिटल दरी (अंतर) कमी करण्यासाठी आणि ग्रामीण भागातील किंवा मर्यादित संसाधने असलेल्या समुदायांमधील विद्यार्थ्यांसाठी संधी निर्माण करण्यास SOAR मदत करते. जिथे बहुसंख्य विद्यार्थी आणि शिक्षकांनी कधीही शैक्षणिक उद्देशासाठी डिजिटल साधनांचा वापर केलेला नाही,

त्या ठिकाणी 'एआय' वापरण्याची सक्ती करणे हास्यास्पद आणि चुकीचे आहे.

शाळांमध्ये 'एआय शिकवणे' हा शब्दप्रयोग नेहमीच गोंधळ निर्माण करतो. काही जणांना एआय साक्षरता हवी असते. काही जण शाळांमध्ये एआय साधनांचा वापर वाढवण्याची इच्छा व्यक्त करतात. इतर जण शिक्षकांसाठी एआय साधनांच्या गरजेवर भर देतात. विकासक व्यक्तिगत शिक्षण आणि मूल्यांकनाबद्दल बोलतात. सरकार एआय वापरून प्रत्येक मुलाच्या शैक्षणिक प्रगतीचे निरीक्षण करण्याची भाषा करते. अशा परिस्थितीत, आपल्याला 'एआय साधनांचा सुझ वापर' आणि 'विद्यार्थ्यांना एआय शिकवणे' यांमध्ये फरक करणे आवश्यक आहे. सध्याच्या अभ्यासक्रमात, माध्यमिक शाळेत 'एआय'चे तीन प्रकार आहेत : संगणक दृष्टी, नैतिक भाषा प्रक्रिया, आणि सांख्यिकी माहिती. त्यातील किचकट संकल्पना विद्यार्थी कशा समजून घेतील

आणि मुख्य म्हणजे त्यांचा संबंध प्रत्यक्ष वापराशी जोडण्याइतकी आकलन क्षमता या वयात त्यांच्यात असेल का, विकसित करता येईल का, हे अतिशय महत्वाचे आहे.

इयत्ता सातवीच्या एआय हॅडबुकमध्ये विद्यार्थ्यांना विचारलेला एक प्रश्न असा : लैंगिक समानता आणि सर्व महिलांचे आणि मुलींचे सशक्तीकरण कोणत्या शाश्वत विकास उद्दिष्टांमध्ये आहे? - याचे उत्तर देणे सातवीच्या विद्यार्थ्यांना शक्य आहे का? विज्ञान शिक्षणात चिकित्सक विचारसरणी रुजविण्यात गेल्या इतक्या वर्षात आपण फार यशस्वी झालेले नाही. त्या पाश्चर्यभूमीवर ही नवी 'एआय' अपेक्षा फारच अवास्तव वाटते.

प्राथमिक, माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांमध्ये मेंदूचा विकास वेगाने होत असतो. या विकासासाठी अनुकूल वातावरण हवे. अभ्यासामुळे येणारा प्रचंड तणाव मानसिक व शारीरिक प्रकृतीवर परिणाम घडवतो. विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्त्व व चारित्र्य विकास हे शिक्षणाचे ध्येय आहे.

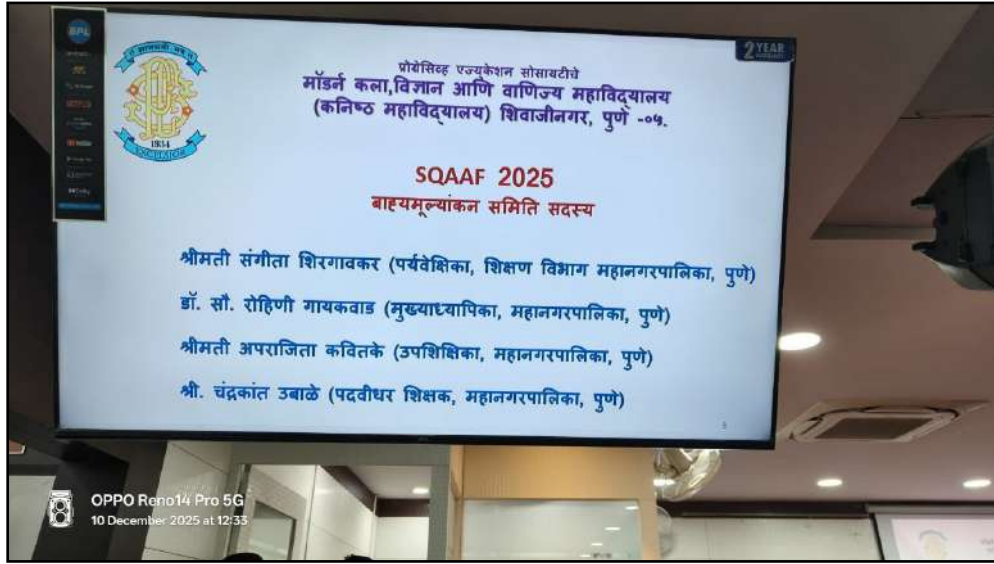
यातला खरा प्रश्न शैक्षणिक उद्दिष्ट, शैक्षणिक मार्ग आणि मूल्यांकनाच्या पद्धतींचा अभ्यास करण्याचा आहे, तसेच शिक्षकांच्या क्षमतेचा आणि संसाधनांचा विकास करण्याबद्दलचाही आहे. 'एआय'सारखे साधन शाळकरी विद्यार्थ्यांच्या हाती देताना अतिशय जागरूक राहणे आवश्यक आहे.

JUNIOR COLLEGE SQAAF COMMITTEE VISIT 10.12.2025

मॉडर्न परिवाराचे मनःपूर्वक अभिनंदन !

आपल्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्या आदरणीय डॉ.निवेदिता एकबोटे मॅडम (दिदी), पर्यवेक्षक आदरणीय प्रा.श्री.दिलीप खंडाळे सर, पर्यवेक्षिका आदरणीय प्रा.सौ.सुनीता निघोट मॅडम यांचे मार्गदर्शन व नियोजन तसेच प्रशासन आणि SQAAF समिती सदस्य, सर्व सहकारी शिक्षक यांचे अथक प्रयत्न, मेहनत, जिद्द व चिकाटी यामुळे शाळा गुणवत्ता मूल्यांकन आणि आश्वासन आराखडा (SQAAF) २०२४-२०२५ च्या "बाह्य मूल्यांकनात" मध्ये आपल्या महाविद्यालयाला "A+" ही सर्वोच्च श्रेणी प्राप्त झाली. कनिष्ठ महाविद्यालयास ४६० पैकी ४४७ म्हणजे ९७.१७ % गुण प्राप्त झाले आहेत यासाठी सर्वांचे योगदान महत्त्वाचे आहे. आपण सर्व एक टीम आहोत हे आपण पुन्हा सिध्द करून दाखविले आहे.

मॉडर्न परिवारातील सर्वांचे मनःपूर्वक अभिनंदन !...

JUNIOR COLLEGE SQAAC COMMITTEE VISIT 10.12.2025

JUNIOR COLLEGE SQAAC COMMITTEE VISIT 10.12.2025

शांतता पुणेकर वाचत आहेत : ९ डिसेंबर २०२५

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे,

मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायत्त), शिवाजीनगर, पुणे-५

विश्व विक्रम करायचा पुन्हा !

• एक तास... वाचन ध्यास...

शांतता पुणेकर वाचत आहेत

सामूहिक वाचन उपक्रम : विश्वविक्रम प्रयत्न

9 डिसेंबर, सकाळी 11 ते 12

- ◆ पुस्तक वाचा...
- ◆ फोटो काढा
- ◆ या कोड वर पाठवा
- ◆ विश्वविक्रमात सहभागी व्हा !

<https://photoupload.pdf25.in/>

डॉ. निवेदिता एकबोटे, प्राचार्या

शांतता पुणेकर वाचत आहेत : ९ डिसेंबर २०२५

09.12.2025: शांतता... पुणेकर वाचत आहेत

An exceptional event under the Pune Book Festival to promote Book Reading Culture was observed today at Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 under the guidance of Progressive Education Society Pune Chairman Hon'ble Prof. Dr. Gajanan Ekbote Sir; Secretary Prof. Shamkant Deshmukh Sir; Joint Secretary and CDC Chairperson Prof. Dr. Jyotsna Ekbote Madam; Deputy Secretary and Principal Dr. Nivedita Ekbote Madam.

College staff and students participated with great enthusiasm and uploaded the photos in the Pune Book Festival Google Form Link.

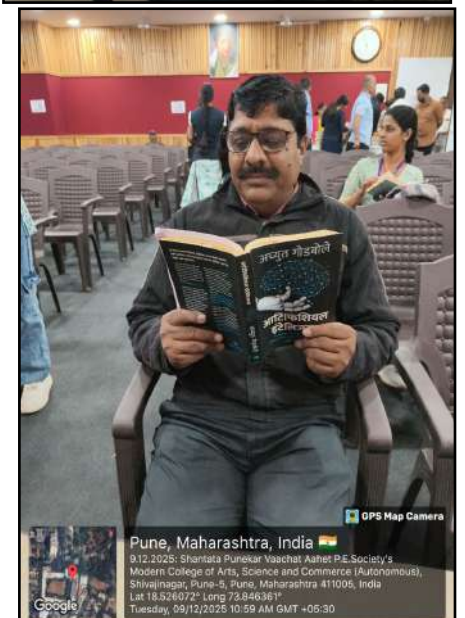
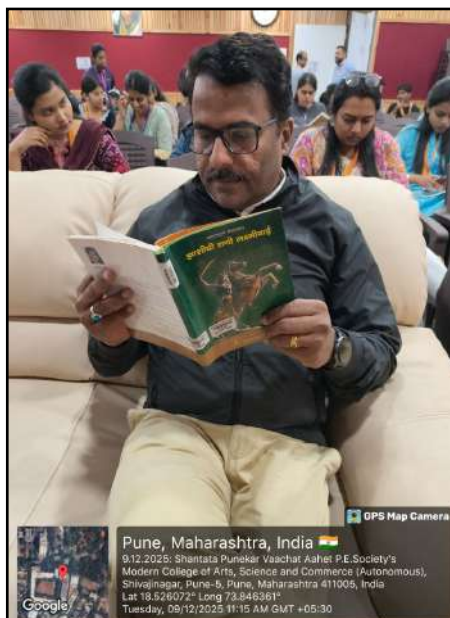
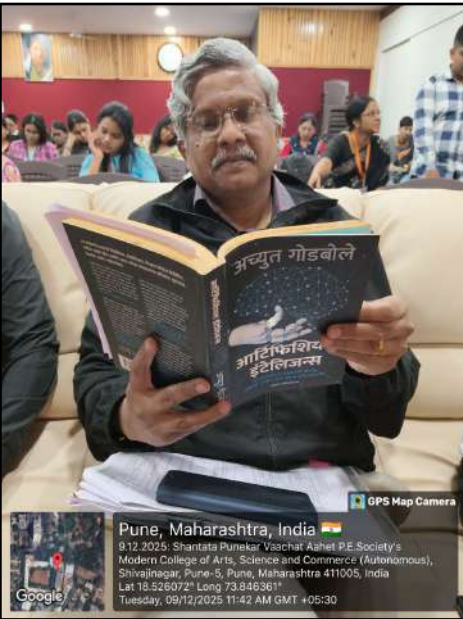
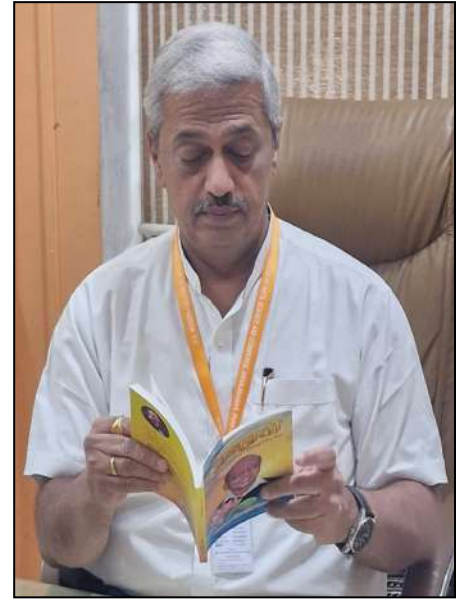
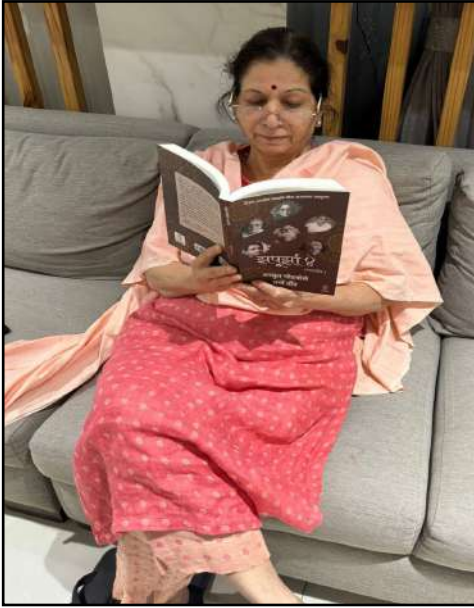

शांतता पुणेकर वाचत आहेत :९ डिसेंबर २०२५

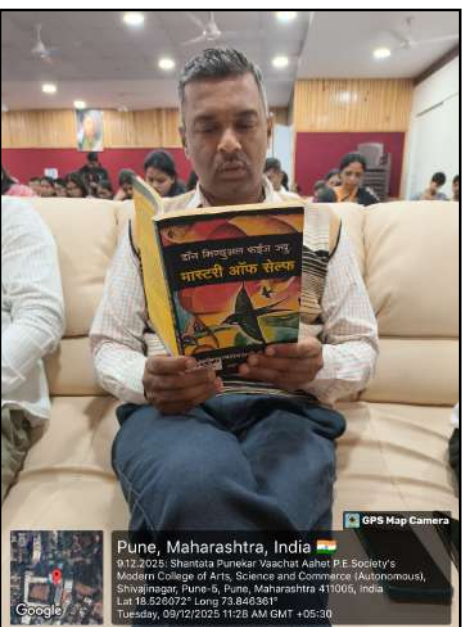
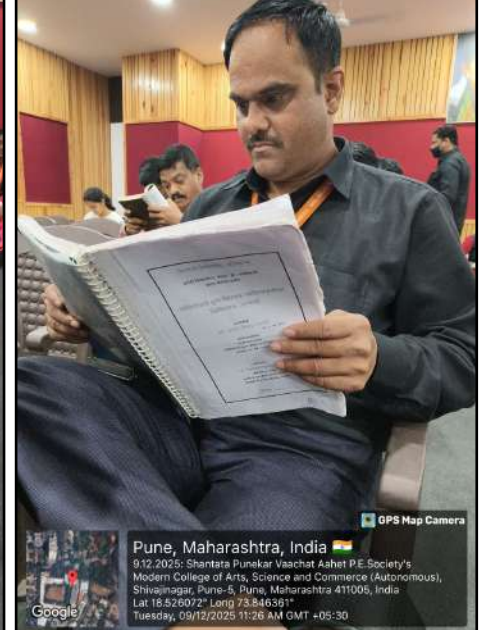
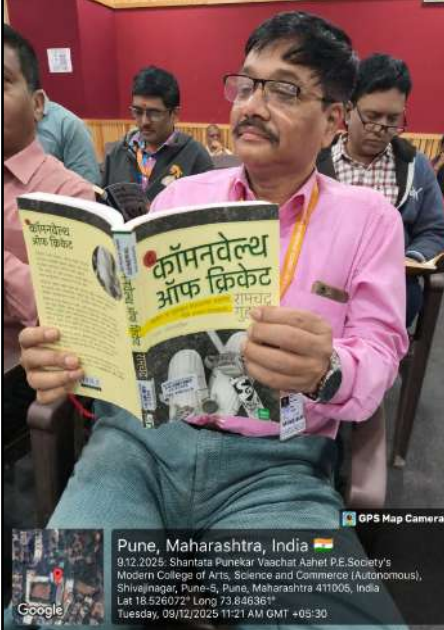
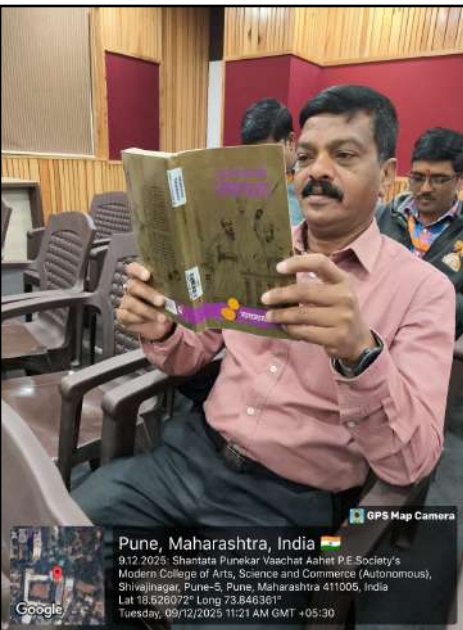
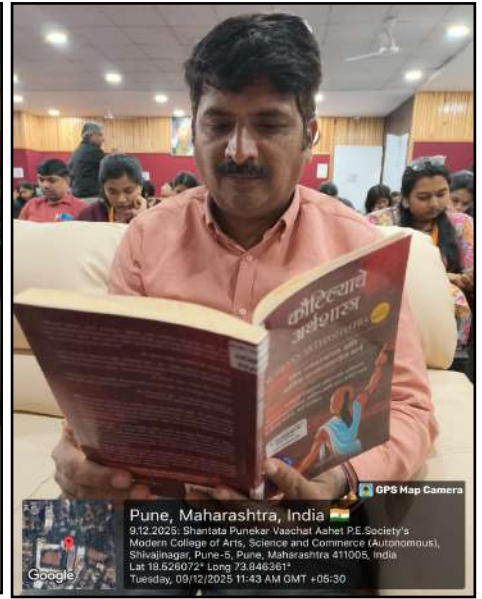
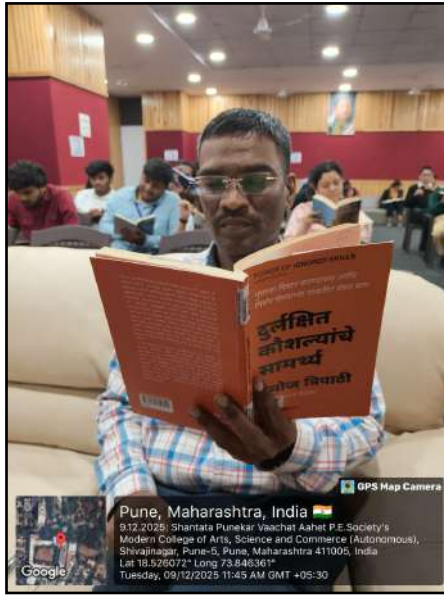

शांतता पुणेकर वाचत आहेत : ९ डिसेंबर २०२५

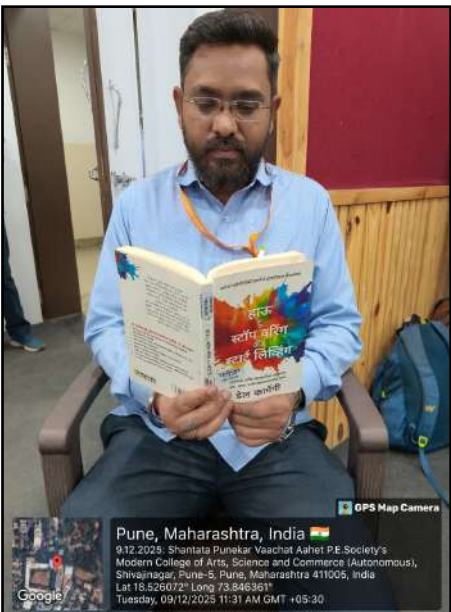
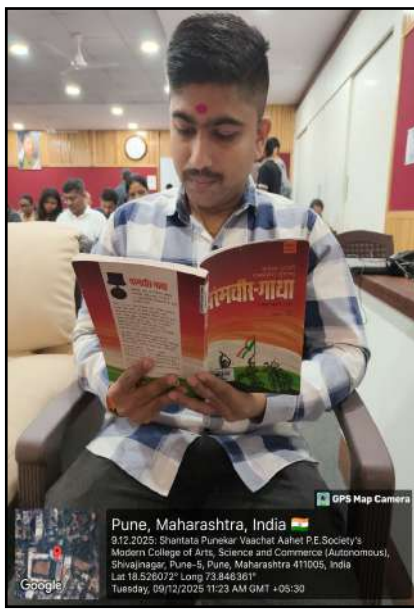
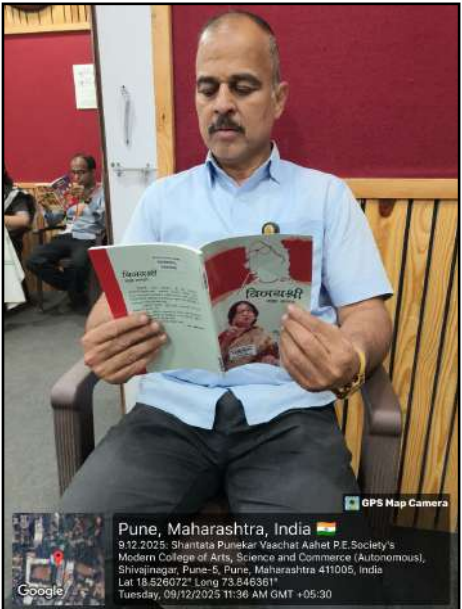
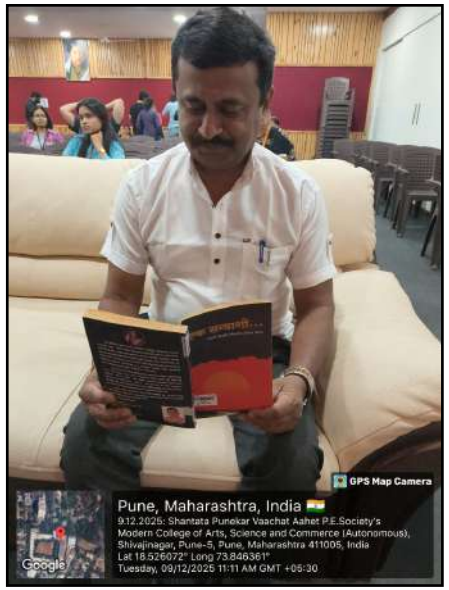
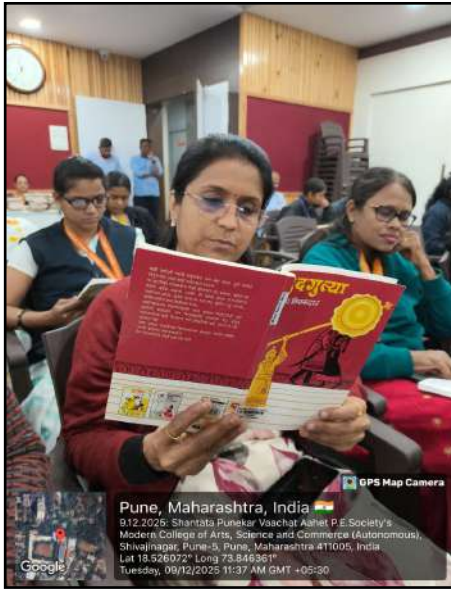

शांतता पुणेकर वाचत आहेत : ९ डिसेंबर २०२५

शांतता पुणेकर वाचत आहेत : ९ डिसेंबर २०२५

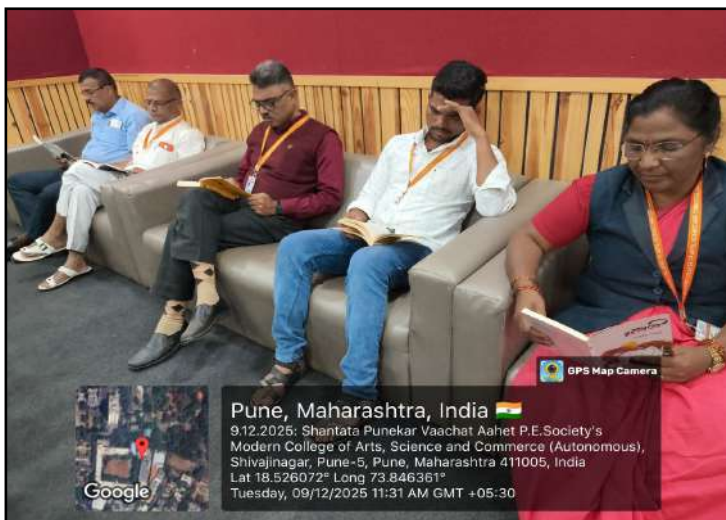

शांतता पुणेकर वाचत आहेत : ९ डिसेंबर २०२५

शांतता पुणेकर वाचत आहेत : ९ डिसेंबर २०२५

शांतता पुणेकर वाचत आहेत : ९ डिसेंबर २०२५

शांतता पुणेकर वाचत आहेत : ९ डिसेंबर २०२५

"सामुहिक वाचन उपक्रम" held at the Business Administration campus library.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे
मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायत्त),
(बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन कॅम्पस)
शिवाजीनगर, पुणे-५

Library Activity

"शांतता... पुणेकर वाचत आहेत" सामुहिक वाचन उपक्रम विश्वविक्रम प्रयत्न

पुणे शहरातील वाढत्या वाचनसंस्कृतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी राबविण्यात येत असलेल्या "शांतता... पुणेकर वाचत आहेत" या विशेष उपक्रमात बिझनेस अॅडमिनिस्ट्रेशन कॅम्पस महाविद्यालयातील, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थी यांनी सहभागी होऊन ग्रंथालयातील पुस्तक वाचनाचा आनंद घेतला..

Pune Book Festival 2025

पुस्तक महोत्सवाचे येत्या शनिवारी मान्यवरांच्या उपस्थितीत उद्घाटन

सांस्कृतिक, शैक्षणिक आणि साहित्यिक कार्यक्रमांची मेजवानी

। पुणे : पुणे पुस्तक महोत्सवाचे येत्या शनिवारी, १३ डिसेंबरला नामवंत व्यक्तींच्या उपस्थितीत जल्लोषात उद्घाटन होणार असून, नागरिकांना पुढील आठ दिवस ८०० पुस्तकांच्या दालनांमध्ये सर्व भारतीय भाषांच्या पुस्तकांसोबतच सांस्कृतिक, शैक्षणिक आणि साहित्यिक कार्यक्रमांची मेजवानी मिळणार आहे. यंदाच्या महोत्सवात चिमुकल्यांसाठी स्वतंत्र चिल्ड्रेन कॉर्नर राहणार आहे. यामध्ये मुलांसाठी विविध स्पर्धा, उपक्रम आणि कार्यशाळा राहणार आहेत. 'पुण्याला पुस्तकांची राजधानीचा दर्जा मिळवून देण्यासाठी वाचन संस्कृती जोपासण्यासाठी या महोत्सवात सर्व पुणेकरांनी

सहभाग घ्यावा,' असे आवाहन पुणे पुस्तक महोत्सवाचे मुख्य संयोजक राजेश पांडे यांनी बुधवारी (दि. १०) पत्रकार परिषदेत केले.

पांडे म्हणाले, पुणे पुस्तक महोत्सवाच्या उद्घाटनाप्रसंगी पुणे शहरातील विविध महाविद्यालयांच्या वतीने ज्ञान सरिता ग्रंथ दिंडी काढण्यात येणार आहे. ही ग्रंथ दिंडी भारतीय ज्ञान प्रणाली (आयकेएस) या संकल्पनेवर आधारित राहणार असून, त्यात शहरातील ७५ महाविद्यालयांच्या विविध विषयावर दिंड्या राहणार आहेत. या दिंडीची सुरुवात दुपारी अडीच वाजता मॉडर्न महाविद्यालयातून होऊन ती जंगली महाराज रस्त्याने फर्ग्युसन

महाविद्यालयात सायंकाळी पाचच्या सुमारास पोहोचेल. त्यानंतर सुमारे पाच हजार विद्यार्थी आणि नागरिकांच्या उपस्थितीत महोत्सवाचे उद्घाटन करण्यात येईल. उद्घाटनाला प्रमुख पाहुणे म्हणून ज्येष्ठ साहित्यिक आणि अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाच्या अध्यक्ष विश्वास पाटील, उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील, केंद्रीय नागरी वाहतूक राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांच्यासह शैक्षणिक आणि साहित्यिक क्षेत्रातील नामांकित व्यक्तींची उपस्थिती असेल. पुस्तक महोत्सवात एकूण ९०० दालने राहणार असून, त्यातील ८०० दालने पुस्तकांची, तर १०० दालने खाद्यपदार्थांसाठी राहणार आहेत.

चिल्ड्रेन कॉर्नर ठरणार आकर्षक

पुणे पुस्तक महोत्सवाला विद्यार्थ्यांचा मोठ्या प्रमाणावर प्रतिसाद मिळाला आहे. ही बाब लक्षात घेऊन यंदा 'चिल्ड्रेन कॉर्नर' मोठ्या प्रमाणावर तयार करण्यात येणार आहे. त्यामध्ये विद्यार्थ्यांसाठी विविध प्रकारच्या स्पर्धा असतील. त्यात चित्रकला, वक्तृत्व, गायन निबंध अशा स्पर्धा होतील. त्याचप्रमाणे पुस्तक लिखाणावर कार्यशाळा होतील. यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर शालेय विद्यार्थ्यांचा सहभाग राहणार आहे, असे प्रसेनजित फडणवीस यांनी सांगितले.

बिरसा मुंडा यांच्यावर दालन

भगवान बिरसा मुंडा यांच्या १५० व्या जयंतीनिमित्त पुणे पुस्तक महोत्सवात विशेष दालन साकारण्यात येणार आहे. या दालनात त्यांचा जीवनपट उलगडण्यात येणार आहे. त्याचप्रमाणे एक लाखापेक्षा अधिक आदिवासी शब्दांचे प्रदर्शन मांडण्यात येणार आहे. या दालनातून नागरिकांना मोलाची माहिती मिळणार आहे, असे राजेश पांडे यांनी सांगितले.

महोत्सवातील ८०० मध्ये राष्ट्रीय प्रांतातील खाद्यपदार्थांचा आस्वाद स्तरावरील प्रकाशकांचा समावेश घेता येणार आहे, असे राजेश आहे. त्यामध्ये खवय्यांना विविध पांडे यांनी सांगितले.

Punyanagari 11.12.2025

Pune Book Festival 2025

पुणे पुस्तक महोत्सवात विविध कार्यक्रमांची मेजवानी

ज्येष्ठ साहित्यिक विश्वास पाटील यांच्या उपस्थितीत होणार उद्घाटन

पुणे : पुणे पुस्तक महोत्सवाचे उद्घाटन शनिवारी ज्येष्ठ साहित्यिक आणि अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष विश्वास पाटील यांच्या प्रमुख उपस्थितीत होणार आहे. फर्ग्युसन महाविद्यालयाच्या मैदानावर १३ ते २९ डिसेंबरदरम्यान हा महोत्सव मोठ्या प्रमाणावर आयोजित करण्यात आला असून, ८०० पुस्तकांच्या दालनांसह सर्व भारतीय भाषांतील साहित्य, शैक्षणिक, सांस्कृतिक आणि वैचारिक कार्यक्रमांची मेजवानी नागरिकांना मिळणार आहे.

यंदा मुलांसाठी स्वतंत्र चिल्ड्रन कॉर्नर उभारण्यात येणार असून, त्यात विविध स्पर्धा, उपक्रम आणि कार्यशाळांचे आयोजन केले आहे. पुणे पुस्तक महोत्सवाबाबतची माहिती मुख्य संयोजक राजेश पांडे यांनी बुधवारी आयोजित पत्रकार परिषदेत दिली. यावेळी संयोजन समितीचे सदस्य प्रसेनजित फडणवीस उपस्थित होते. पांडे यांनी सांगितले की, महोत्सवाच्या उद्घाटनापूर्वी पुण्यातील ७५ महाविद्यालयांच्या वतीने ज्ञान सरिता ग्रंथ दिंडी काढण्यात येणार आहे. भारतीय ज्ञान प्रणाली या संकल्पनेवर आधारित ही दिंडी दुपारी अडीच

वाजता मॉडर्न महाविद्यालयात सुरु होऊन जंगली महाराज मार्गे फर्ग्युसन महाविद्यालयात सायंकाळी पाचच्या सुमारास पोहोचेल. त्यानंतर सुमारे पाच हजार विद्यार्थी आणि नागरिकांच्या उपस्थितीत महोत्सवाचे उद्घाटन होईल.

उद्घाटन सोहळ्यास साहित्यिक विश्वास पाटील, उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील, केंद्रीय नागरी उड्डाण राज्यमंत्री आणि खासदार मुरलीधर मोहोळ तसेच शैक्षणिक व साहित्यिक क्षेत्रातील मान्यवर उपस्थित राहणार आहेत. महोत्सवात एकूण ९०० दालने राहणार असून, त्यापैकी ८०० दालने पुस्तकांची तर १०० दालने विविध प्रांतांच्या खाद्यपदार्थांसाठी असतील.

-चिल्ड्रन कॉर्नर ठरणार आकर्षणाचा केंद्रबिंदू यंदाच्या महोत्सवात विद्यार्थ्यांचा वाढता सहभाग लक्षात घेऊन चिल्ड्रन कॉर्नर मोठ्या प्रमाणावर उभारण्यात येणार आहे. त्यात चित्रकला, वक्तृत्व, गायन, निबंध

राष्ट्रीय स्तरावरील कलाकारांचे सादरीकरण

● १३ ते २९ डिसेंबरदरम्यान दररोज सायंकाळी सहा वाजता नागरिकांसाठी विनामूल्य सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले आहे. संगीत, लोककला, भक्तिगीत, फ्युजन आणि शास्त्रीय संगीत यांच्या मनोहारी मैफलीत प्रेक्षकांना दररोज वेगळा अनुभव मिळणार आहे.

अशा विविध स्पर्धा तसेच पुस्तक लेखनावरील कार्यशाळा आयोजित करण्यात येणार आहेत. शालेय विद्यार्थ्यांचा मोठ्या प्रमाणात सहभाग अपेक्षित असल्याचे प्रसेनजित फडणवीस यांनी सांगितले.

-भगवान बिरसा मुंडा यांच्यावर विशेष दालन

भगवान बिरसा मुंडा यांच्या १५० व्या जयंतीनिमित्त महोत्सवात त्यांचे विशेष दालन साकारण्यात येणार आहे. यात त्यांचा जीवनपट उलगडण्यात येणार असून, एक लाखांहून अधिक आदिवासी शब्दसंपदेचे प्रदर्शनही मांडण्यात येणार आहे, अशी माहिती राजेश पांडे यांनी दिली.

Pune Book Festival 2025

पुण्य नगरी

पुणे पुस्तक महोत्सवाचा आजपासून शुभारंभ

। पुणे : प्रतिनिधी

वाचकांसाठी पुस्तकांची ८०० दालने, मुलांसाठी चिल्ड्रेन कॉर्नर, युवक - युवतींसाठी रंगारंग सांस्कृतिक कार्यक्रम, श्रोत्यांसाठी पुणे लिटरेचर फेस्टिव्हल आणि खवव्यांसाठी ४० पेक्षा अधिक खाद्यपदार्थांचे स्टॉल अशा विविधतेने नटलेल्या पुणे पुस्तक महोत्सवाचे आज (दि. १३) पासून सायं. ५ वाजता उद्घाटन होणार आहे. या महोत्सवात सर्व भारतीय भाषांमधील पुस्तके खरेदीसाठी उपलब्ध राहणार असून, या पुस्तकांच्या खरेदीवर १० टक्के सवलत राहणार आहे. त्यामुळे अधिकाधिक नागरिकांनी पुणे पुस्तक महोत्सवाला भेट देऊन, वाचन संस्कृतीला वाढविण्यासाठी पुढे येण्याचे आवाहन पुणे पुस्तक महोत्सवाचे मुख्य संयोजक राजेश पांडे यांनी केले आहे.

पांडे म्हणाले, पुणे पुस्तक महोत्सवाची सर्व तयारी झाली आहे. फर्ग्युसन महाविद्यालयाच्या मैदानावर १३ ते २१ डिसेंबर या कालावधीत हा महोत्सव उत्साहात पार पडत आहे. पुणे पुस्तक महोत्सवाच्या उद्घाटनाप्रसंगी पुणे शहरातील

विविध महाविद्यालयांच्या वतीने ज्ञान सरिता ग्रंथ दिंडी काढण्यात येणार आहे. ही ग्रंथ दिंडी भारतीय ज्ञान प्रणाली (आयकेएस) या संकल्पनेवर आधारित राहणार असून, त्यात शहरातील ७५ महाविद्यालयांच्या विविध विषयावर दिंड्या राहणार आहेत. या दिंडीची सुरुवात दुपारी अडीच वाजता मॉडर्न महाविद्यालयातून होऊन ती जंगली महाराज रस्त्याने फर्ग्युसन महाविद्यालयात सायंकाळी पाचच्या सुमारास पोहोचेल. त्यानंतर सुमारे सात हजार विद्यार्थी आणि नागरिकांच्या उपस्थितीत महोत्सवाचे उद्घाटन करण्यात येईल.

यावेळी अखिल भारतीय

मराठी साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष विश्वास पाटील, उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील, केंद्रीय नागरी वाहतूक राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांच्यासह साहित्य आणि शिक्षण क्षेत्रातील नामांकित व्यक्ती उपस्थित राहतील. ग्रंथदिंडीत सहभागी झालेले विद्यार्थी तसेच सहभागी झालेल्या महाविद्यालयांना त्यांच्या ग्रंथालयासाठी पुस्तके खरेदी करण्यासाठी काही कूपन देण्यात येणार आहे. पुणे पुस्तक महोत्सवात सर्वांसाठी प्रवेश मोफत असून, नागरिकांना सकाळी १० ते रात्री १० या कालावधीत आवडत्या पुस्तकांची खरेदी १० टक्के सवलतीच्या दरात करता येईल, असे पांडे यांनी सांगितले.

पुस्तक महोत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर वाहतुकीत तात्पुरते बदल

पुणे फर्ग्युसन महाविद्यालयाच्या मैदानावर १३ ते २१ डिसेंबर दरम्यान होणाऱ्या पुणे राष्ट्रीय पुस्तक महोत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर फर्ग्युसन रस्त्यावरील वाहतुकीत तात्पुरता बदल करण्यात आला आहे.

पुणे पुस्तक महोत्सवासाठी व्ही. आय.पी. व्यक्ती, विद्यार्थ्यांबरोबर शहरातील नागरिक मिळून अंदाजे नऊ ते १० लाख जणांची हजेरी

अपेक्षित आहे. मोठ्या प्रमाणात गर्दी होणार असल्याने डेक्कन वाहतूक विभागाने वाहतुकीस तात्पुरते बदल करण्याचा निर्णय घेतला आहे. महोत्सव काळात सकाळी नऊपासून रात्री १० वाजेपर्यंत जंगली महाराज रस्ता व फर्ग्युसन कॉलेज रस्त्यावरील वाहतूक कोणती टाळण्यासाठी आवश्यकतेनुसार वाहतुकीत बदल केला जाईल.

पर्यायी मार्ग : ■ जंगली

महाराज रोडने कर्वे रोडकडे जाणारे वाहन बालगंधर्वकडे वळून, नदीपात्र रोड व महादेव मंदिर मार्ग इच्छित स्थळी जाईल. ■ कर्वे रोडकडून एफ.सी. कॉलेज रोडने शिवाजीनगरकडे जाण्यासाठी कर्वे रोड नळस्टॉप, लॉ कॉलेज रोड व सेनापती बापट रोड मार्ग वाहन नेले जाईल.

पार्किंग व प्रवेश मार्ग :

■ पुस्तक महोत्सवासाठी येणाऱ्या नागरिकांसाठी एफ.सी. कॉलेज गेट नं. ३ (संत तुकाराम महाराज

पादुका चौक) द्वारे दुचाकी, चारचाकी आणि बससह सर्व वाहनांना एफ.सी. कॉलेज पार्किंग ग्राऊंडमध्ये प्रवेश मिळेल.

■ बाहेर जाण्यासाठी नागरिकांनी एफ.सी. कॉलेज गेट नं. ४ वापरावे. ■ फक्त पायी जाणाऱ्या नागरिकांसाठी एफ.सी. कॉलेज गेट नं. २ खुला राहील.

■ बी.एम.सी.सी. कॉलेज तसेच गेट नं. २ समोरील पुणे महापालिका वाहनतळ येथे चारचाकी व दुचाकी वाहनांसाठी विनाशुल्क पार्किंग सुविधा उपलब्ध असेल.

Pune Edition

Dec 13, 2025 Page No. 01

Powered by: erelego.com

Pune Book Festival 2025

प्रभात
www.dashpragat.com

पुणे पुस्तक महोत्सव आजपासून

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १२ - साहित्यप्रेमींसाठी पर्वणी ठरलेल्या पुणे पुस्तक महोत्सवास उद्या शनिवारी सायंकाळी ५ वाजता फर्गसन महाविद्यालयाच्या मैदानावर प्रारंभ होत आहे. वाचकांना पुस्तकांचा खजिना खुला करण्यासाठी महोत्सवात तब्बल ८०० दालने सज्ज झाली असून, सर्व भारतीय भाषांमधील हजारो पुस्तकांवर १० टक्के सवलत मिळणार आहे.

अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष विश्वास पाटील, केंद्रीय नागरी वाहतूक राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ आणि उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्या प्रमुख उपस्थितीत महोत्सवाचे उद्घाटन होणार आहे. हा महोत्सव १३ ते २१ डिसेंबर या कालावधीत चालेल. केवळ पुस्तकेच नव्हे, तर मुलांसाठी चिल्ड्रेन कॉर्नर, युवक-युवतींसाठी रंगारंग सांस्कृतिक कार्यक्रम, विचारमंथनासाठी पुणे लिटरेचर फेस्टिव्हल आणि खवय्यांसाठी

ज्ञान सरिता ग्रंथ दिंडी

महोत्सवाच्या उद्घाटनापूर्वी भारतीय ज्ञान प्रणाली या संकल्पनेवर आधारित भव्य ज्ञान सरिता ग्रंथ दिंडी काढण्यात येणार आहे. शहरातील ७५ महाविद्यालये या दिंडीत सहभागी होणार असून, तिची सुरुवात दुपारी अडीच वाजता मॉडर्न महाविद्यालयातून होईल. दुपारी ५ च्या सुमारास फर्गसन महाविद्यालयात पोहोचेल. सुमारे सात हजार विद्यार्थी आणि नागरिकांच्या उपस्थितीत महोत्सवाचे उद्घाटन होईल. ग्रंथदिंडीतील सहभागी महाविद्यालयांना त्यांच्या ग्रंथालयासाठी पुस्तके खरेदीसाठी विशेष कूपन दिले जाणार आहेत.

४० हून अधिक खाद्यपदार्थांचे स्टॉल अशी विविधरंगी उपक्रमांनी महोत्सव रंगतदार होणार आहे, अशी माहिती महोत्सवाचे मुख्य संयोजक राजेश पांडे यांनी दिली.

पुस्तकांच्या ८०० दालनांमध्ये विविध विषयांवरील पुस्तके असून भगवान बिरसा मुंडा यांच्या १५० व्या जयंतीनिमित्त विशेष दालन उभारले जाणार आहे.

Pune Book Festival 2025

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे,

मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायत्त),

शिवाजीनगर, पुणे ५

Book Your Visit...

**पुणे पुस्तक महोत्सव
२०२५**

वाचन, संस्कृती आणि सर्जनशीलतेच्या या उत्सवात आपणही सहभागी होऊया!

ज्ञानप्रणाली ग्रंथदिंडी

ग्रंथदिंडीमध्ये सहभागी
झालेल्या सर्व शाळा,
महाविद्यालयांचे सहर्ष स्वागत!

डॉ. निवेदिता एकबोटे

प्राचार्या, मॉडर्न महाविद्यालय, पुणे ५

Pune Book Festival 2025

Pune Book Festival 2025

Pune Book Festival 2025

Pune Book Festival 2025

Pune Book Festival 2025

Pune Book Festival 2025

Pune Book Festival 2025

Pune Book Festival 2025

Pune Book Festival 2025

Pune Book Festival 2025

Pune Book Festival 2025

पुण्यात भारतीय ज्ञानपरंपरेचा जागर

पुस्तक महोत्सवाच्या उद्घाटनापूर्वी ग्रंथदिंडी उत्साहात

पुणे, ता. १३ : गुरू-शिष्य परंपरा... युद्धकला, वेद-उपनिषदे, स्थापत्यशास्त्र अशा समृद्ध भारतीय ज्ञान परंपरेचा जागर करत... भारतीय ज्ञान परंपरेची विपुल ग्रंथसंपदा विराजमान असलेली पालखी अन् त्यासह विद्यार्थ्यांनी सादर केलेली युद्धकलेची चित्तराकर प्रात्यक्षिके, अशा दिमाखात जवळपास सात हजारांहून अधिक तरुणांनी काढलेल्या 'ज्ञान सरिता ग्रंथ दिंडी'ने पुणे पुस्तक महोत्सवाची नांदी झाली.

महोत्सवाच्या उद्घाटनापूर्वी दुपारी मॉडर्न महाविद्यालय ते फर्ग्युसन महाविद्यालयातील मैदानापर्यंत ग्रंथदिंडी काढण्यात आली. 'भारतीय ज्ञान प्रणाली' या संकल्पनेवर आधारित ग्रंथदिंडी होती. या वेळी राष्ट्रीय पुस्तक न्यासाचे अध्यक्ष मिलिंद मराठे, महोत्सवाचे मुख्य संयोजक राजेश पांडे, प्रोप्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे, महोत्सवाचे संयोजक प्रसेनजित फडणवीस, राजश्री जायभाय आदी उपस्थित होते.

छोट्यांची धमाल

कथाकथन, चित्रकला आणि

पुणे पुस्तक महोत्सव

साप्ताहिक लेखन अशा कार्यशाळांना विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या उत्स्फूर्त प्रतिसादामुळे 'चिल्ड्रन्स कॉर्नर' पहिल्याच दिवशी फुलून गेला. उषा छात्रा यांच्या रंजक कथा, 'स्पिन-अ-टेल' या विशेष लेखन सत्रात विनिता झुत्शी यांनी विद्यार्थ्यांना 'स्वतःच्या कथा कशा लिहायच्या?' याबद्दल मार्गदर्शन केले.

फर्ग्युसन महाविद्यालय मैदान : पुणे पुस्तक महोत्सवाच्या पहिल्याच दिवशी पुस्तकप्रेमींनी केलेली गर्दी.

पुस्तक महोत्सवात आज

- प्रदर्शन : फर्ग्युसन महाविद्यालय मैदान, फर्ग्युसन रस्ता - वेळ : सकाळी १० ते रात्री १०
- चिल्ड्रन्स कॉर्नर
- म्युझिकल स्टोरीटेलिंग-आल्मा थिअ्रा आणि गौरव
- वर्ग : १ ते ५
- वेळ : सकाळी १०:०० ते १०:४५
- अक्षरांकन : मराठी कॅलिग्राफी-शरद कुंजीर
- वर्ग : ६ ते ८

- वेळ : सकाळी ११:०० ते ११:४५
- फ्रेंच-इंग्लिश इंटरक्टिव्ह स्टोरी सेशन-अलायन्स फ्रांस डे पुणे
- वर्ग : ६ ते ८
- वेळ : दुपारी १२:०० ते १२:४५
- ओरिएंटेशन-राष्ट्रीय ई-पुस्तकालय
- वर्ग : ६ ते १२
- वेळ : दुपारी १:०० ते १:२०
- सांस्कृतिक कार्यक्रम
- थायक्वुडम ब्रिज : वेळ : संध्या ७:०० ते ९:००

Sakal 14.12.2025

सामना

ज्ञान सरिता ग्रंथ दिंडी परंपरेचा जागर

मॉडर्न कॉलेज ते फर्ग्युसन कॉलेज मैदानापर्यंत काढलेल्या ग्रंथ दिंडीत शहरातील सत्तरहून अधिक महाविद्यालयांतील साडेसात हजारांहून अधिक मुलांनी सहभाग घेतला. तरुणाईने काढलेल्या 'ज्ञान सरिता ग्रंथ दिंडी'ने पुणे पुस्तक महोत्सवाची मंगलमय नांदी केली. ढोल-ताशाचा गजर अन् टाळ-मृदंगाच्या तालावर ग्रंथसंपदा विराजमान असलेली पालखी खांद्यावर मिरवित विद्यार्थ्यांनी भारत मातेचा जयजयकार केला.

Pune Edition
Dec 14, 2025 Page No. 6
Powered by: erelego.com

Pune Book Festival 2025

ग्रामीण वाचनसंस्कृतीला समृद्ध करण्याची गरज

केंद्रीय राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांचे मत

पुणे पुस्तक महोत्सवाचे शानदार उद्घाटन

। पुणे : प्रतिनिधी

पुणे पुस्तक महोत्सव हा आता भारतीय विचार आणि संस्कृतीचा उत्सव बनला आहे. पुस्तक महोत्सवातून नागरिकांना वाचनाची आवड निर्माण होत आहे. भविष्यात हे महोत्सव ग्रामीण भागात पोहोचविण्यासाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न करावे लागतील. तेथे ग्रंथालय, वाचनालय निर्माण करावे लागतील. पुस्तक महोत्सवाच्या माध्यमातून ग्रामीण वाचन संस्कृती समृद्ध करण्याची आवश्यकता असल्याचे मत केंद्रीय राज्यमंत्री मुरलीधर मोहोळ यांनी व्यक्त केले.

राष्ट्रीय पुस्तक न्यासाच्या (एनबीटी) वतीने आयोजित पुणे पुस्तक महोत्सवाचे शनिवारी शानदार उद्घाटन झाले. या वेळी मोहोळ बोलत होते.

उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील, सातारा येथे होणाऱ्या अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे नियोजित अध्यक्ष विश्वास पाटील, एनबीटीचे अध्यक्ष मिलिंद मराठे, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ.

सुरेश गोसावी, डेक्कन एज्युकेशन सोसायटीच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष प्रमोद रावत, लोकमान्य मल्टिपर्पज को-ऑपरेटिव्ह सोसायटीचे संस्थापक डॉ. किरण ठाकूर, पुस्तक महोत्सवाचे मुख्य संयोजक राजेश पांडे आदी मान्यवर उपस्थित होते.

मोहोळ म्हणाले, गेल्या दोन पुणे पुस्तक महोत्सवाच्या शेवटी हाणारी गर्दी ही यंदाच्या पहिल्याच वर्षी झाली आहे. त्यामुळे पुणेकर या महोत्सवाची आतुरतेने वाट पाहत आहेत, हे स्पष्ट झाले आहे. पुणे पुस्तक महोत्सवाने स्वतःची ओळख बनवली आहे.

विश्वास पाटील म्हणाले, प्रत्येक भारतीय माणसाचा सहा तासांचा वेळ मोबाइलवर जात आहे, हे फार गंभीर आहे.

त्यामुळे सांगली जिल्ह्यातील काही ग्रामपंचायतींमध्ये सायंकाळी ७ ते रात्री ११ पर्यंत मुलांना मोबाइल न देण्याबाबत निर्णय झाला आहे. पुस्तक महोत्सवाच्या निमित्ताने पुण्यात ग्रंथांची पेठ उभी राहत आहे.

उत्तम ज्ञान मिळवायचे असल्यास ग्रंथाशिवाय पर्याय नाही. ग्रंथ हे माणसाचे मित्र असून, ते शाळेत आणि महाविद्यालयात सोबत असतात. ग्रंथांचा पुस्तकांच्या वाचनातून आनंद घेणार असाल, तर तुमच्यासाठी स्वर्ग निर्माण होऊन, जीवनात सुखी होणार आहात.

चंद्रकांत पाटील म्हणाले, आपले पुणे शहर हे पुस्तकांची राजधानी पुणे व्हावे, अशी आपल्या सर्वांची मागणी आहे. पुढच्या

ज्ञान सरिता ग्रंथदिंडीतून

‘भारतीय ज्ञान परंपरेचा’ चा जागर

वेद-उपनिषदे, गुरू-शिष्य परंपरा, स्थापत्यशास्त्र, युद्धकला... अशा विविध भारतीय ज्ञानपरंपरांच्या समृद्ध वारशाचा जागर करीत साडेसात हजारोहून अधिक पुणेकर तरुणाईने काढलेल्या ‘ज्ञान सरिता ग्रंथदिंडी’ ने पुणे पुस्तक महोत्सवाची मंगलमय नांदी केली. ढोल-ताशांचा गजर अन् ढाळ-मृदंगाच्या तालावर भारतीय ज्ञान परंपरेची विपुल ग्रंथसंपदा विराजमान असलेली पालखी अभिमानाने खांद्यावर मिरवित पारंपरिक वेशभूषा केलेल्या विद्यार्थ्यांनी भारतमातेचा जयजयकार केला. या वेळी विद्यार्थ्यांनी सादर केलेली युद्धकलेची चित्तरासक प्रात्यक्षिके पाहण्यासाठी पुणेकरांनी गर्दी केली होती.

२०२६ वर्षासाठी पुस्तकांची राजधानी घोषित झाली आहे. त्यामुळे २०२७ मध्ये पुण्याला पुस्तकांची जागतिक राजधानी बनविण्यासाठी पुणेकरांनी पुढील आठ दिवस मोठ्या संख्येने भेट देऊन, पुस्तकांची खरेदी करायची

पुणे पुस्तक महोत्सवाच्या उद्घाटनापूर्वी छत्रपती शिवाजीनगर येथील मॉडर्न महाविद्यालय ते फर्ग्युसन महाविद्यालयाच्या मैदानावरील महोत्सवाच्या मुख्य व्यासपीठापर्यंत ‘ज्ञान सरिता ग्रंथदिंडी’ काढण्यात आली. ‘भारतीय ज्ञान प्रणाली’ या विषयावर काढलेल्या या ग्रंथदिंडीत शहरातील सतराहून अधिक महाविद्यालयांमधील युवा विद्यार्थ्यांनी उत्साहात सहभाग घेत भारतीय ज्ञान-विज्ञान, कला, संस्कृतीचे महत्त्व अचोरेखित केले. त्यामध्ये भारतीय न्याय परंपरा, नाट्यशास्त्र, योगकला, युद्धकला, अन्न संस्कृती, कथा कला, भारतीय गणित-विज्ञानपद्धती, भारतीय संगीत परंपरेचे दर्शन घडविले.

आहे.

राजेश पांडे म्हणाले, सांस्कृतिक राजधानी असलेले पुणे शहर हे आगामी काळात पुस्तकांची राजधानी ओळखली जाईल. त्यासाठी आमच्या सर्वांचे प्रयत्न सुरू आहेत.

Punyanagari 14.12.2025

Participation of Faculty Members of MCASC in Pune Book Festival 2025

पुणे पुस्तक महोत्सवाचा आजचा दिवस हा अत्यंत अविस्मरणीय असा होता.

'भारतीय ग्रंथप्रणाली' ग्रंथदिंडीचा बहुमान यावर्षी मॉडर्न महाविद्यालयाला मिळाला. आणि आज विद्यार्थ्यांनी अधिकाधिक पुस्तके वाचावी आणि विद्यार्थ्यांना हवी ती पुस्तके घेता यावी यासाठी प्राचार्यांनी विद्यार्थ्यांसह पुस्तक महोत्सवाला भेट देण्यात यावी अशी सूचना केली होती. प्राचार्या डॉ.निवेदिता एकबोटे मॅडम यांनी शिक्षक आणि विद्यार्थी यांनी सोबत महोत्सवाला भेट देऊन आपल्याला हवी ती पुस्तके घेण्याचे (विद्यार्थी हा घटक यात महत्वाचा) जे स्वातंत्र्य दिले त्यामुळे अनेक चांगली पुस्तके आज खरेदी करता आली. रोहन प्रकाशनाचे रोहन चंपानेरकर सर यांनी रोहन प्रकाशनाचा स्टॉल विद्यार्थ्यांना खूप जवळून दाखवला. अनेक पुस्तकांमागची एक छोटी गोष्ट त्यांनी त्यांनी विद्यार्थ्यांना उलगडून सांगितली. रोहन प्रकाशनाचे खूप आभार! रोहन प्रकाशनासोबत शब्दालय प्रकाशन, नॅशनल बुक ट्रस्ट ऑफ इंडिया, वरदा प्रकाशन (जिथे आमची माजी विद्यार्थींनी ऋतुजा चिंचपुरे काम करते), रसिक साहित्य, बालभारती (बालभारतीने शालेय विद्यार्थ्यांसाठी वर्कबुक सुद्धा छापलेले आहेत हे नव्याने कळले) मेहता प्रकाशन अशा मोजक्याच स्टॉलना भेट आज देता आली. विद्यार्थ्यांनी खूप आवडीने आणि उत्साहाने पुस्तके घेतली. आपल्याला ग्रंथालयासाठी हवे ते पुस्तक घेण्याची संधी मिळते ही गोष्ट त्यांच्यासाठी नवीन होती. आमचे मॉडर्न महाविद्यालयाचे मध्यवर्ती ग्रंथालय डॉ. शांतश्री सेनगुप्ता आणि त्यांच्या सहकाऱ्यांनी खूप नीटनेटके, समृद्ध असे ठेवले आहेच. शिवाय मराठी विभागाचे विभागीय ग्रंथालयसुद्धा अतिशय समृद्ध असे आहे. या ग्रंथालयाला डॉ.वसंत पाटणकर सर आणि डॉ.सरोज पाटणकर मॅडम, मुंबई यांनी त्यांची वैयक्तिक ग्रंथसंपदा देवू केली आहे. याचा उपयोग करून आमच्या विद्यार्थ्यांनी फिल्ड प्रोजेक्ट, ऑन जॉब ट्रेनिंग या अंतर्गत प्रतिबिंब हे संपादित पुस्तक तयार केले. प्रतिबिंब या छोटेखानी संपादित पुस्तकाचे उद्घाटन प्रकाशक रोहन चंपानेरकर सर यांच्या हस्ते आज झाले. दरवर्षी पुस्तक महोत्सवात पुस्तकांची खरेदी वैयक्तिक पातळीवर आपण करत असतोच. पण विद्यार्थ्यांसोबतचा असा अनुभव आम्हाला पहिल्यांदाच मिळाला.

Date: 15.12.2025

Participation of Faculty Members of MCASC in Pune Book Festival 2025

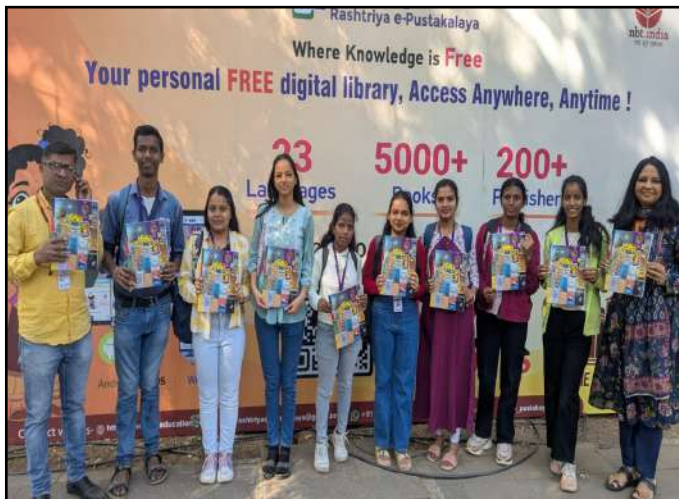

Participation of Faculty Members of MCASC in Pune Book Festival 2025

Participation of Faculty Members of MCASC in Pune Book Festival 2025

Participation of Faculty Members of MCASC in Pune Book Festival 2025

Visit to Pune Book Festival 2025

Today (16.12.2025), we had a wonderful time visiting the Pune Book Festival 2025 at Fergusson College Ground along with Dr. Vijayanti Jadhav, & Dr. Sarika Thorat from the Department of Marathi, my library staff Mrs. Sarika Sable and few students. The vibrant atmosphere, endless stalls of books from across India and engaging interactions made it a truly enriching experience.

We are thankful to Honourable Management Authorities of Progressive Education Society Pune and Respected Principal Prof. Dr. Nivedita Ekbote Madam for encouraging all to visit the book festival and explore books and enrich the library collection.

It was inspiring to see students explore diverse genres, discover new authors, and develop a deeper love for reading. A perfect blend of learning, bonding, and literary joy!

Looking forward to visit again...

Regards,

Dr. Shantashree Sengupta,

Librarian.

Participation of Faculty Members of MCASC in Pune Book Festival 2025

Participation of Faculty Members of MCASC in Pune Book Festival 2025

Participation of Faculty Members of MCASC in Pune Book Festival 2025

Participation of Faculty Members of MCASC in Pune Book Festival 2025

Participation of Faculty Members of MCASC in Pune Book Festival 2025

Department of English visit to Book fair.

Ms. Nilam Ingole, Ms. Manasi Gondake, Mr. Shivam Ubhe and Mr. Saurav Suman are accompanying PG and UG students. Dt.17.12.2025

Participation of Department of Library (Business Administration Campus) in Pune Book Festival 2025

Today the Library Dept. had arranged a book fest visit for all staff and students to the "Pune Book Festival 2025 at Fergusson College Ground".

This visit aimed to encourage a love for reading and provided an opportunity for students to explore a wide variety of books across genres.

Progressive Education Society's
MODERN COLLEGE OF ARTS, SCIENCE AND COMMERCE (AUTONOMOUS)
(Business Administration Campus)
Shivajinagar, Pune-05.

LIBRARY (PUNE BOOK FESTIVAL VISIT) 2025

Participation of Department of Library (Business Administration Campus) in Pune Book Festival 2025

CEDA Meeting 17.12.2025

CEDA Meeting 17.12.2025

A discussion meeting was organized by the Centre for Educational Development Administration (CEDA) under the Chairmanship of Prof. Dr. Gajanan R. Ekbote Sir, Chairman, P.E.Society and Shri. Aniruddha Deshpande, President, CEDA on 12th December 2025. P.E.Society Joint Secretary & CDC Chairperson Prof. Dr. Jyotsna Ekbote and Modern College Principal Dr. Nivedita Ekbote were also present for the discussion meeting.

The themes for discussion were:

- 1) Autonomy & NEP 2020
- 2) Institutional Development
- 3) Employability and Skill Development
- 4) Teachers training

The session was attended by all the teachers of Modern College, Shivajinagar, Pune-5.

Institutional Social Responsibility (ISR) Activity 15.12.2025

ISR report

Financial Assistance and Certificate Distribution Program by ISR committee in collaboration with Emcure Pharmaceutical Pvt. Limited, Guardian- The Foundation and Nihchal Israni Foundation for Academic Year 2025-26.

Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar have always helped the financially needy students by giving scholarship facilities from different companies and NGO as a part of institutional social responsibility (ISR) activity.

Emcure Pharmaceutical Limited, Pune provided financial assistance of Rs **Ten lakh and Sixteen thousand rupees** to the needy students of our college. After taking proper interviews, a total of **54** students were selected for providing financial assistance. The ISR committee of our college in collaboration with CSR department of Emcure Pharmaceutical Limited organized a short program, where Dr. Abhijit Roychowdhury, Senior Vice President, R&D; Shri Sashikant Pawar, Associate Director, L&D; Dr. Umesh Khandelwal, Principal Scientist; Mr. Girish Ghanawat, Manager-CSR, Mr. Kaustubh Kenjale, Officer-CSR from Emcure Pharmaceutical Limited were present.

Guardians The foundation, Pune , which has been established mainly for orphan students who are needy provides them educational expenses. Authorities from Guardians The foundation Pune, visited Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), shivajinagar on 15th December 2025 for providing financial assistance of provided a financial assistance of **Two lakh and Sixteen thousands rupees** to **16** students who have single parent. Dr. A.L. Deshmukh, retired educator from Laxamanrao Apte Prashala and recipient of Best Teacher, President award ; and Mr. Heblikar were present to hand over the certificates to the students.

Nihchal Israni Foundation provided financial assistance of **Four Lacs and Fifty Thousands** rupees in name of "Geeta Israni Scholarship" to **30** needy students of our College who were selected after taking proper interviews.

The Institutional Social Responsibility (ISR) committee of our college under the Chairmanship Of Dr. Shubhangi Puranik (Vice Principal and Student Development Officer) and coordinated by Dr. Priyanka Dutta Saha (coordinator, ISR committee), organized a short program where the selected students got the certificate of scholarship by the hands of dignitaries from the Emcure Pharmaceutical Limited, Guardians The foundation, Pune and Nihchal Israni Foundation on 15th December 2025. A total of about 80 students and teaching and non-teaching staffs of Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), shivajinagar attended the program. Dr. Shubhangi Puranik, Vice Principal (P.G.section), chairperson ISR committee and Student Development Officer; Dr. Priyanka Dutta Saha, coordinator ISR committee; Dr. Sachin Sakate, Vice Principal, Science and Academics; Dr. R.M. Jagtap, Vice Principal and CEO Examination were also present.

The program started with a welcome speech given by Dr. S.S.Puranik, which was then followed by the felicitation of all the guests by the hands of respected Vice Principals. This was followed by distribution of the letters of confirmation of scholarships to all the deserving students by the hands of the honourable Chief Guests and dignitaries who were present. After a brief introduction of the Chief guest by Dr. Priyanka Dutta Saha, Dr. Abhijit Roychowdhury gave a short motivational speech and encouraged the students to work hard to achieve their desired goal. Shri Sashikant Pawar and Dr. A.L. Deshmukh also encouraged the students and guided them with their inspiring words. The program ended with a vote of thanks which was proposed by Dr. R.M Jagtap.

Institutional Social Responsibility (ISR) Activity 15.12.2025

All the students were very happy and gave a positive feedback. At the end of the program all the recipients were provided a small refreshment from Emcure Pharmaceutical. The recipients of the scholarships also expressed their gratitude towards the authorities.

Institutional Social Responsibility (ISR) Activity 15.12.2025

Institutional Social Responsibility (ISR) Activity 15.12.2025

Institutional Social Responsibility (ISR) Activity 15.12.2025

***Events Conducted by National Service Scheme (NSS)
and National Cadet Corps (NCC) in December 2025***

Blood Donation Camp 5.12.2025

Progressive Education Society's
MODERN COLLEGE OF ARTS, SCIENCE AND COMMERCE
(AUTONOMOUS) SHIVAJINAGAR, PUNE-05
NSS & NCC
In association with
HDFC Bank & Sasoon Hospital Blood Bank

BLOOD DONATION CAMP

05 DECEMBER 2025
10 AM - 5 PM

VENUE: GE33 Hall, Modern College, Shivajinagar, Pune-05

Donate Blood, Save Lives.

Blood Donation Camp 5.12.2025

मॉडर्न कॉलेजमध्ये रक्तदान शिबिर : ४७ हून अधिक रक्तदात्यांचा उत्स्फूर्त सहभाग

पुणे: दि. ५ पुणे शहरातील विविध रक्तपेढ्यांमध्ये रक्तसाठ्यांचा तीव्र तुटवडा जाणवत असल्याने अनेक शस्त्रक्रिया पुढे ढकलण्याची वेळ आल्याच्या बातम्या अलीकडेच वर्तमानपत्रांतून समोर आल्या होत्या. या गंभीर परिस्थितीची दखल घेऊन आणि सामाजिक बांधिलकी जपत प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे यांनी केलेल्या आवाहनानुसार मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायत्त), शिवाजीनगर, पुणे-०५ येथे आज भव्य रक्तदान शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. या शिबिराचे उद्घाटन मा. प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे यांच्या हस्ते संपन्न झाले.

एचडीएफसी बँक आणि ससून हॉस्पिटल ब्लड बँक यांच्या संयुक्त विद्यमाने तसेच महाविद्यालयातील एनएसएस आणि एनसीसी युनिट्सच्या सहकार्याने हा उपक्रम पार पडला.

या उपक्रमात ४७ रक्तदात्यांनी उत्स्फूर्तपणे रक्तदान करून सामाजिक बांधिलकी जपली. महाविद्यालयातील शिक्षक- शिक्षकेतर कर्मचारी आणि विद्यार्थी यांचा सहभाग विशेषत्वाने उल्लेखनीय ठरला.

रक्तदान शिबिराचे नियोजन व आयोजन महाविद्यालयाच्या प्राचार्या मा.डॉ.निवेदिता एकबोटे मंडम, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. प्रभाकर वराडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आले. या प्रसंगी प्रा. अंकित भारद्वाज, प्रा. सानिका सुरवसे, प्रा. हर्षाली मोरे, प्रा. पूनम पाटील आणि प्रा. प्रियांका जाधव उपस्थित होते.

उपक्रम यशस्वीपणे पार पडल्याबद्दल प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या सहकार्यवाह व महाविद्यालय विकास समितीच्या अध्यक्षा मा.प्रा. डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे यांनी सर्व रक्तदात्यांचे कौतुक करत त्यांचे अभिनंदन केले. या कार्यक्रमास प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्यवाह मा.प्रा.शामकांत देशमुख यांचीही उपस्थिती लाभली.

Dt. 5.12.2025

प्रभात प्रतीक बदलत्या महाराष्ट्राचे
www.dainikprabhat.com

मॉडर्न कॉलेजमध्ये रक्तदान शिबिर

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ६ - शहरातील विविध रक्तपेढ्यांमध्ये रक्तसाठ्यांचा तीव्र तुटवडा जाणवत असल्याच्या पार्श्वभूमीवर मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयाने रक्तदान शिबिराचे आयोजन केले. शिबिरात ४७ जणांनी रक्तदान केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे कार्याध्यक्ष डॉ. गजानन एकबोटे यांनी केलेल्या आवाहनानुसार एचडीएफसी बँक आणि ससून हॉस्पिटल ब्लड बँकेतर्फे तसेच महाविद्यालयातील एनएसएस आणि एनसीसी

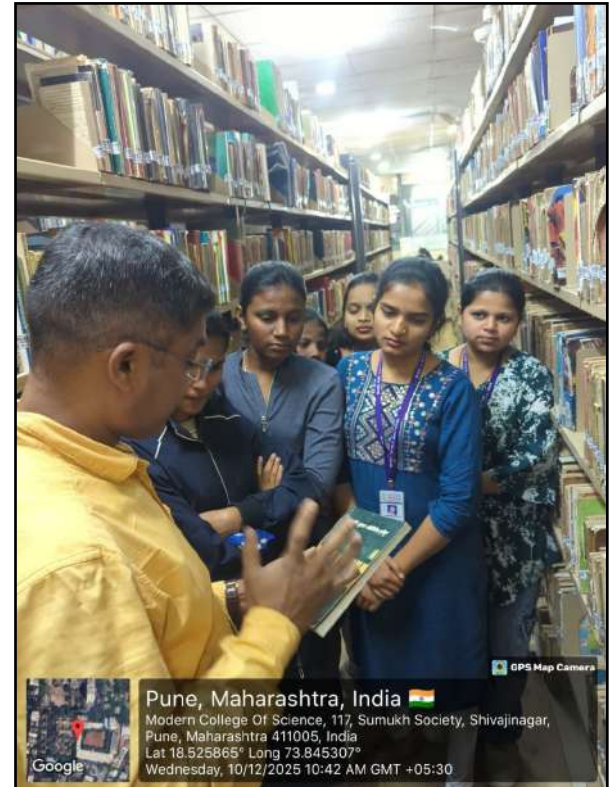
सहकार्याने हे शिबिर पार पडले. याचे उद्घाटन प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे यांच्या हस्ते झाले. शिक्षक- शिक्षकेतर कर्मचारी, विद्यार्थ्यांचा सहभाग उल्लेखनीय ठरला. शिबिराचे नियोजन राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. प्रभाकर वराडे यांनी केले. या प्रसंगी प्रा. अंकित भारद्वाज, प्रा. सानिका सुरवसे, प्रा. हर्षाली मोरे, प्रा. पूनम पाटील आणि प्रा. प्रियांका जाधव उपस्थित होते. या वेळी संस्थेच्या सहकार्यवाह डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे व सचिव प्रा. शामकांत देशमुख यांचीही उपस्थिती लाभली.

Library Visit: SYBA and TYBA Marathi Students 10.12.2025

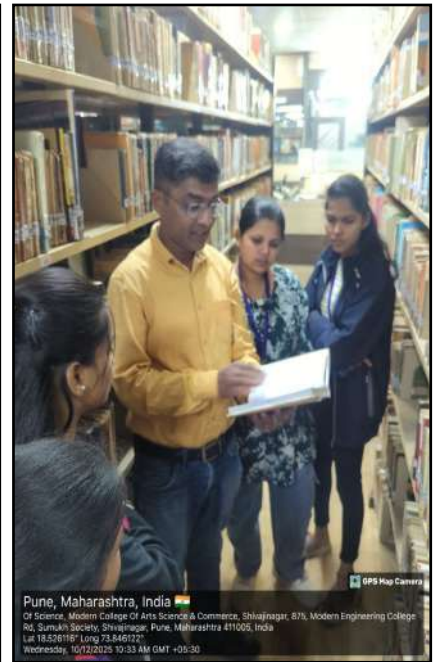
द्वितीय वर्ष आणि तृतीय वर्ष कला शाखा, मराठी विषयाच्या विद्यार्थ्यांची आज ग्रंथालयभेट आयोजित करण्यात आली होती. द्वितीय वर्ष कला शाखेच्या विद्यार्थ्यांना ग्रंथसंपादन आणि ग्रंथ निर्मिती या विषयांतर्गत ग्रंथाचे संपादन कसे करायचे याची माहिती डॉ.गजानन अपिने आणि डॉ.वैजयंतीमाला जाधव यांनी दिली. ग्रंथालयातील पुस्तकांची विषयवार मांडणी याबाबत माहिती दिली. सध्या दोनही वर्गाचे विद्यार्थी एका स्वतंत्र पुस्तकनिर्मिती प्रक्रियेमध्ये काम करत आहेत. ग्रंथपाल डॉ. शांतश्री सेनगुप्ता मॅडम यांचेही यासाठी सहकार्य लाभले.

Dr. Vaijayanti Jadhav
Assistant Professor,
Department of Marathi
Dt. 10.12.2025

Library Visit: SYBA and TYBA Marathi Students 10.12.2025

Events conducted by Library during December 2025

1. Bharat Ratna Dr. B R.Ambedkar Mahaparinirvan Diwas: 6th December 2025

Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar,Pune-5 today on 06.12.2025 Mahaparinirvan Diwas organised programme to pay respect to Mahamaanav Bharat Ratna Dr.Babasaheb Ambedkar.

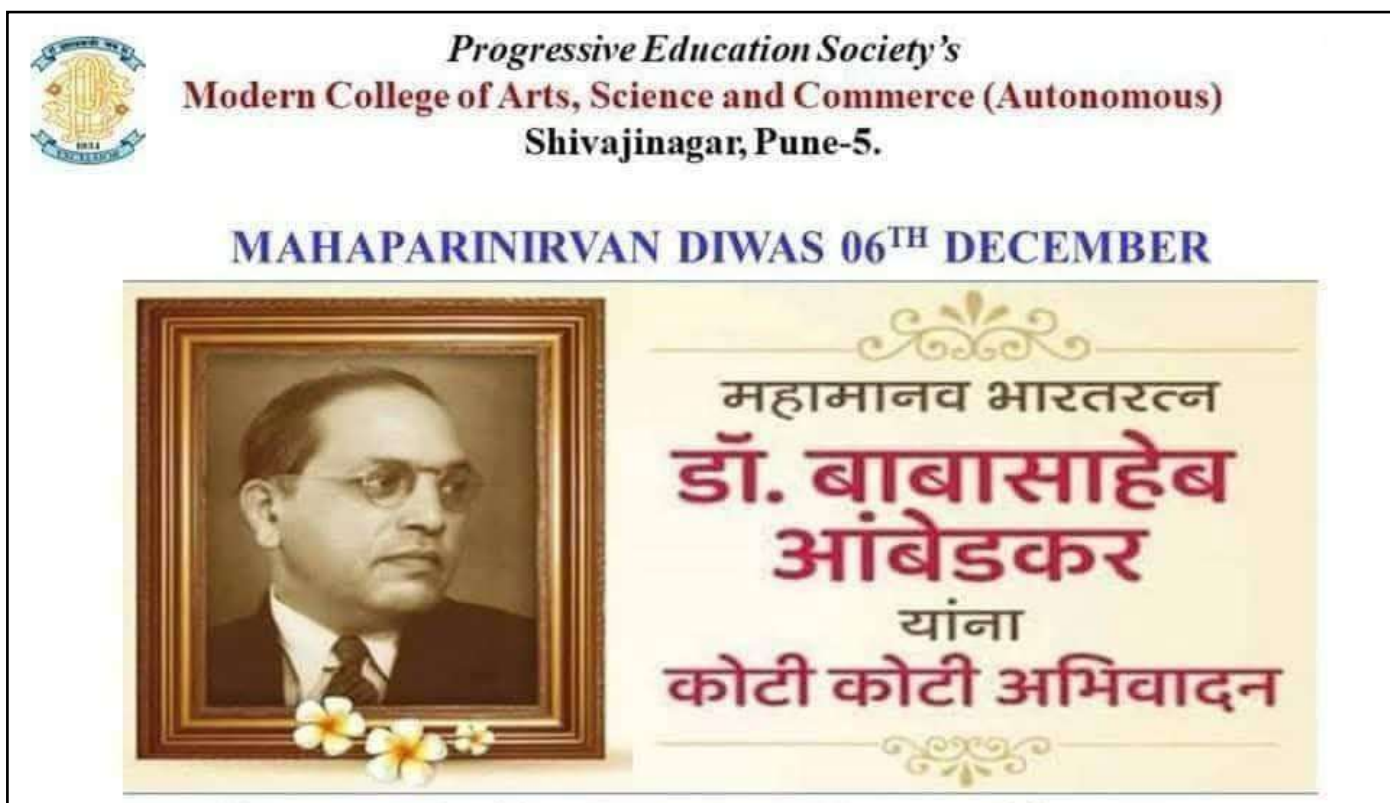
Respected Principal Dr. Nivedita Ekbote Madam, all Vice-Principals, HoDs, teaching and non-teaching staff members and students paid Shraddhanjali to the Father of the Constitution of India Dr.Babasaheb Ambedkar. Buddha Vandana Trisharan Panchsheel was also offered.

Principal Dr. Nivedita Ekbote Madam explained the contributions of of the Great Indian Jurist, Economist, Politician and Social Reformer Dr.Babasaheb Ambedkar who was also a Granth-Premi Multi-faceted Number One Scholar of the World (as recognized by Columbia University in August 2013).

Dr. Milind Bodke, Head, Department of Electronic Science presented भीमराया घे तुझ्या या लेकरांची वंदना by Suresh Bhatt.

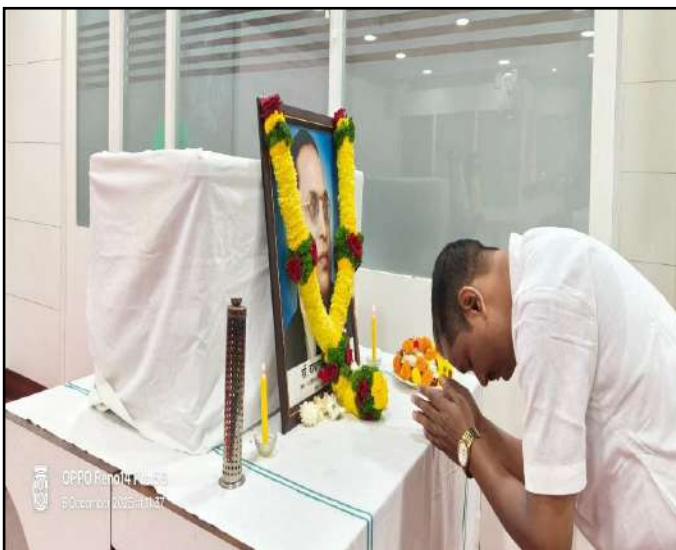
Dr. Shantashree Sengupta, Librarian did compering of the program and Prof. Dr. Harsh Gaikwad, Head, Department of Chemistry offered Vote of Thanks.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

Events conducted by Library during December 2025

Events conducted by Library during December 2025

Events conducted by Library during December 2025

Events conducted by Library during December 2025

Events conducted by Library during December 2025

2. Sant Santaji Jagnade Maharaj: 8th December 2025

On 08.12.2025, the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern college of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 celebrated the 'Birth Anniversary of Sant Santaji Jagnade Maharaj' as per the instructions in Government of Maharashtra's GR under the guidance of Respected Principal Dr. Nivedita Ekbote Madam.

Sant Santaji Jagnade Maharaj was one of fourteen cymbal(झांज) players employed by Shri Tukaram Maharaja, a prominent Marathi Saint.

Principal Madam highlighted the preachings of Sant Jagnade Maharaj and mentioned that when Sant Tukaram Maharaj's manuscripts were destroyed by some people, Santaji Maharaj rewrote the Abhanga of Sant Tukaram Maharaj from his memories and restored their original glory.

I am thankful to the Teaching and non-teaching staff members who were present during the programme.

Regards,

Dr.Shantashree Sengupta,

Librarian.

संत संताजी जगनाडे महाराज

(दि.८ डिसेंबर, १६२४ ते इ.स.१६८८)

(अल्प परिचय)

संत संताजी जगनाडे महाराज हे संत तुकारामांनी रचलेल्या अभंगांच्या संग्रहाचे लेखनिक होते. जगनाडे महाराज यांचा जन्म दि.८ डिसेंबर, १६२४ रोजी महाराष्ट्र राज्यात पुणे जिल्ह्यातील मावळ तालुक्यातील सुदुवरे या गावी विठोवा जगनाडे यांच्या घरी झाला. वडील विठोवा व आई माथावाई हे विठ्ठल भक्त असल्याने संताजींवर वालपणापासूनच धार्मिक संस्कार झालेत. संताजींना वालपणापासूनच भजन कीर्तनाची आवड निर्माण झाल्यामुळे ते नंतर संत तुकाराम महाराजांच्या चौदा टाळकऱ्यांपैकी एक झालेत.

संत संताजी महाराजांचा वयाच्या १२ व्या वर्षी यमुनावई यांचेशी विवाह झाला. एकदा संत तुकाराम महाराज संताजींच्या गावी कीर्तनासाठी आले होते. संत तुकाराम महाराज यांच्या कीर्तनाचा मोठा प्रभाव संताजींवर असल्याने त्यांनी संसाराचा त्याग करण्याचा निर्णय घेतला. संत तुकाराम महाराजांनी संसारात राहून परमार्थ साधता येतो, अशी संताजींची समजूत काढली आणि तेव्हापासून संताजी जगनाडे महाराज हे संत तुकाराम महाराजांच्या टाळकऱ्यांमध्ये सामील झाले.

संत तुकाराम महाराजांनी लिहिलेले अभंगांची गाथा इंद्रायणी नदीमध्ये बुडवून नष्ट करण्यात आल्या. परंतु संत तुकाराम महाराजांचे सर्व अभंग हे संताजी महाराजांना मुखोद्गत असल्याने त्यांनी ते पुन्हा लिहून काढले. संताजींच्या अथक परिश्रमांमुळे संत तुकाराम महाराजांची अभंगाची गाथा जिवंत राहू शकली. जगद्गुरु संत तुकाराम महाराजांच्या विचारांना जिवंत ठेवण्याचे महान कार्य संताजी जगनाडे महाराजांनी केले.

मार्गशिर्ष वद्य त्रयोदशी इ.स.१६८८ साली संताजी महाराजांनी देह ठेवला.

*****

(ज्ञात सचिव, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोष निर्मिती मंडळ)

Events conducted by Library during December 2025

Events conducted by Library during December 2025

3. Atal Bihari Vajpayee Jayanti: 15th December 2025

On 25.12.2025, as per the Government of Maharashtra Circular, the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 under the guidance of Respected Principal Dr. Nivedita Ekbote Madam, observed the Birth Anniversary of Atal Bihari Vajpayee.

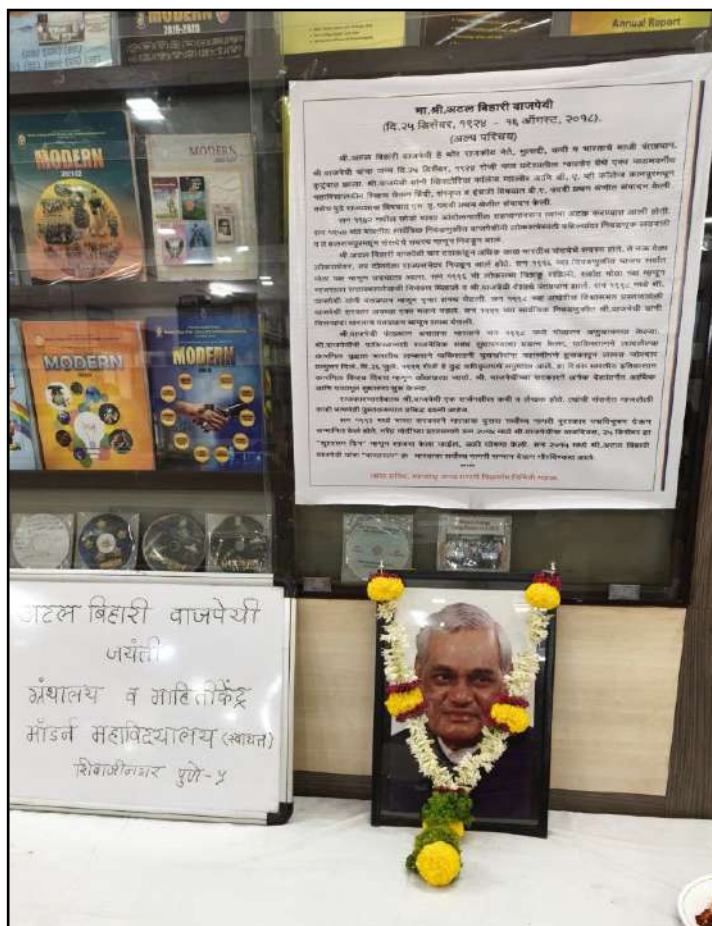
Vice Principal Faculty of Science Prof. Dr. Sachin Sakate, Librarian Dr. Shantashree Sengupta and Library Staff paid their respects to Atal Bihari Vajpayeeji.

In his speech, Prof. Dr. Sachin Sakate mentioned that Atal Bihari Vajpayee was an Indian politician who was the 10th Prime Minister of India. He was one of the co-founders and a senior leader of the BJP. He was also a renowned poet and a writer. During his tenure as prime minister, India carried out the Pokhran-II nuclear tests in 1998. Atal Bihari Vajpayee's government introduced many domestic economic and infrastructural reforms, including encouraging the private sector and foreign investments, reducing governmental waste, encouraging research and development and privatisation of some government owned corporations.

In 2014, Prime Minister Hon'ble Shri. Narendra Modi declared that Atal Bihari Vajpayee's birthday, 25 December, would be marked as Good Governance Day. In 2015, he was conferred India's highest civilian honour, the Bharat Ratna, by the president of India, Pranab Mukherjee.

I am thankful to the Library Staff who were present during the program.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

Events conducted by Library during December 2025

मा.श्री.अटल बिहारी वाजपेयी
(दि.२५ डिसेंबर, १९२४ - १६ ऑगस्ट, २०१८).
(अल्प परिचय)

श्री.अटल बिहारी वाजपेयी हे थोर राजकीय नेते, मुत्सद्दी, कवी व भारताचे माजी पंतप्रधान. श्री.वाजपेयी यांचा जन्म दि.२५ डिसेंबर, १९२४ रोजी मध्य प्रदेशातील ग्वाल्हेर येथे एका मध्यमवर्गीय कुटुंबात झाला. श्री.वाजपेयी यांनी व्हिक्टोरिया कॉलेज ग्वाल्हेर आणि डी. ए. व्ही कॉलेज कानपूरमधून महाविद्यालयीन शिक्षण घेऊन हिंदी, संस्कृत व इंग्रजी विषयात बी.ए. पदवी प्रथम श्रेणीत संपादन केली. तसेच पुढे राज्यशास्त्र विषयात एम. ए. पदवी प्रथम श्रेणीत संपादन केली.

सन १९४२ मधील छोडो भारत आंदोलनातील सहभागावरून त्यांना अटक करण्यात आली होती. सन १९५७ च्या भारतीय सार्वत्रिक निवडणुकीत वाजपेयींनी लोकसभेसाठी पहिल्यांदा निवडणूक लढवली व ते बलरामपुरमधून संसदेचे सदस्य म्हणून निवडून आले.

श्री.अटल बिहारी वाजपेयी चार दशकांहून अधिक काळ भारतीय संसदेचे सदस्य होते. ते नऊ वेळा लोकसभेवर, तर दोनवेळा राज्यसभेवर निवडून आले होते. सन १९९६ च्या निवडणुकीत भाजप सर्वात मोठा पक्ष म्हणून उदयाला आला. सन १९९६ ची लोकसभा त्रिशंकू राहिली. सर्वात मोठा पक्ष म्हणून भाजपाला सत्तास्थापनेसाठी निमंत्रण मिळाले व श्री.वाजपेयी देशाचे पंतप्रधान झाले. सन १९९८ मध्ये श्री. वाजपेयी यांनी पंतप्रधान म्हणून पुन्हा शपथ घेतली. सन १९९८ च्या अखेरीस विश्वासमत प्रस्तावावेळी वाजपेयी सरकार अवघ्या एका मताने पडले. सन १९९९ च्या सार्वत्रिक निवडणुकीत श्री.वाजपेयी यांनी तिसऱ्यांदा भारताचे पंतप्रधान म्हणून शपथ घेतली.

श्री.वाजपेयी पंतप्रधान असताना भारताने सन १९९८ मध्ये पोखरण अणुघाटण्या केल्या. श्री.वाजपेयींनी पाकिस्तानशी राजनैतिक संबंध सुधारण्याचा प्रयत्न केला, पाकिस्तानने लादलेल्या कारगिल युद्धात भारतीय लष्कराने पाकिस्तानी घुसखोरांना यशस्वीपणे हुसकावून लावत जोरदार प्रत्युत्तर दिले. दि.२६ जुलै, १९९९ रोजी हे युद्ध अधिकृतपणे संपुष्टात आले. हा दिवस भारतीय इतिहासात कारगिल विजय दिवस म्हणून ओळखला जातो. श्री. वाजपेयींच्या सरकारने अनेक देशांतर्गत आर्थिक आणि पायाभूत सुधारणा सुरू केल्या.

राजकारणासोबतच श्री.वाजपेयी एक सर्जनशील कवी व लेखक होते. त्यांची संसदेत गाजलेली काही भाषणेही पुस्तकरूपात प्रसिद्ध झाली आहेत.

सन १९९२ मध्ये भारत सरकारने भारताचा दुसरा सर्वोच्च नागरी पुरस्कार पद्मविभूषण देऊन सन्मानित केले होते. नरेंद्र मोदींच्या प्रशासनात सन २०१४ मध्ये श्री.वाजपेयींचा वाढदिवस, २५ डिसेंबर हा "सुशासन दिन" म्हणून साजरा केला जाईल, अशी घोषणा केली. सन २०१५ मध्ये श्री.अटल बिहारी वाजपेयी यांना "भारतरत्न" हा भारताचा सर्वोच्च नागरी सन्मान देऊन गौरविण्यात आले.

(स्रोत: सचिव, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोष निर्मिती मंडळ)

Events conducted by Library during December 2025

Events conducted by Library during December 2025

4. Veer Bal Diwas: 26th December 2025

On 26.12.2025- as per the Government of Maharashtra Circular, the Library and Information Centre of Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 under the guidance of Respected Principal Dr. Nivedita Ekbote Madam, observed 'Veer Bal Diwas'.

Vice-Principal Faculty of Science Prof. Dr. Sachin Sakate, Librarian Dr. Shantashree Sengupta and Library Staff paid their respect to the Sahebzades.

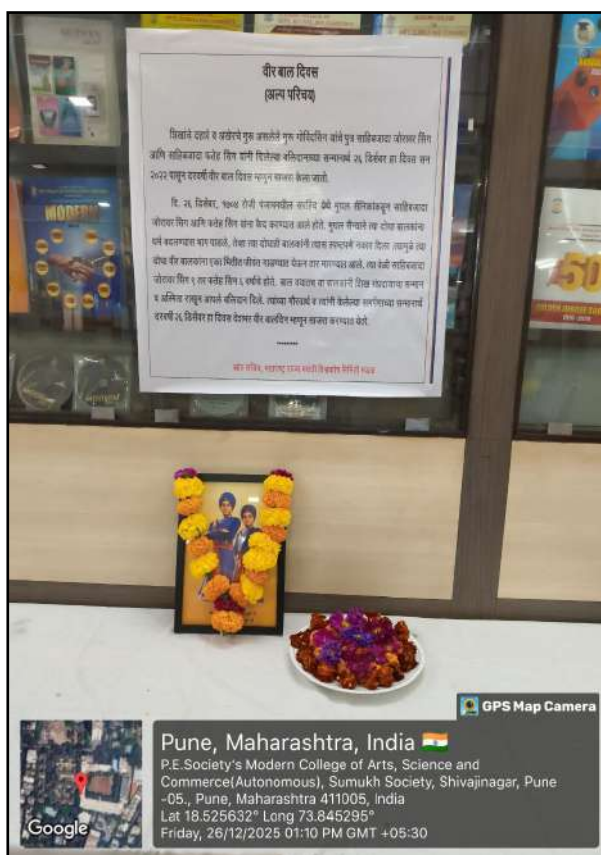
In his speech, Prof. Dr. Sachin Sakate Sir mentioned that Veer Bal Diwas is observed in honour of the "Sahibzadas", the four sons of Guru Gobind Singh Ji. On 9th January 2022, on the birth anniversary of Guru Gobind Singh, Prime Minister of India Hon'ble Shri. Narendra Modiji declared that December 26 would be observed as 'Veer Bal Diwas' in remembrance of the Sikh guru's sons' martyrdom. This day commemorates the martyrdom day of the Sahibzadas Baba Zorawar Singh and Baba Fateh Singh. On this day Mughal forces under Aurangzeb's order killed Sahibzada Zorawar Singh, who was just six years old, and Fateh Singh, who was only nine. Zorawar Singh and Fateh Singh were the youngest sons of Guru Gobind Singh Ji. They were held captive by the Mughal army and were forced to convert to Islam. The two young Sahibzadas refused to convert and expressed their love for their religion and were allegedly sentenced to death by bricking alive.

I am thankful to the library staff members who were present during the program.

Regards,

Dr. Shantashree Sengupta,

Librarian.

Events conducted by Library during December 2025

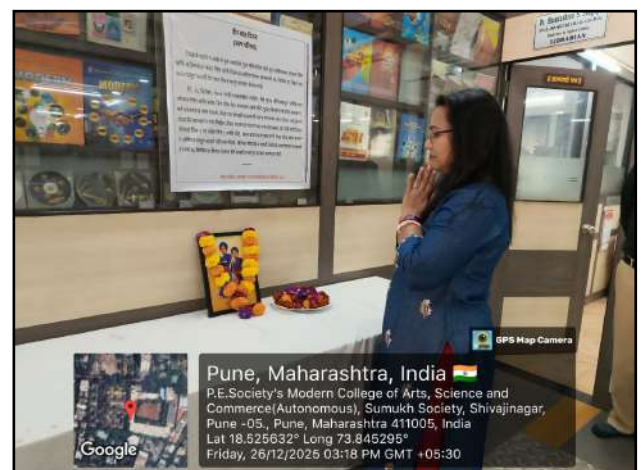
वीर बाल दिवस (अल्प परिचय)

शिखांचे दहावे व अखेरचे गुरु असलेले गुरु गोविंदसिंग यांचे पुत्र साहिबजादा जोरावर सिंग आणि साहिबजादा फतेह सिंग यांनी दिलेल्या बलिदानाच्या सन्मानार्थ २६ डिसेंबर हा दिवस सन २०२२ पासून दरवर्षी वीर बाल दिवस म्हणून साजरा केला जातो.

दि. २६ डिसेंबर, १७०४ रोजी पंजाबमधील सरहिंद येथे मुघल सैनिकांकडून साहिबजादा जोरावर सिंग आणि फतेह सिंग यांना कैद करण्यात आले होते. मुघल सैन्याने त्या दोघा बालकांना धर्म बदलण्यास भाग पाडले, तेव्हा त्या दोघाही बालकांनी त्यास स्पष्टपणे नकार दिला .त्यामुळे त्या दोघा वीर बालकांना एका भिंतीत जीवंत गाडण्यात येऊन तार मारण्यात आले. त्या वेळी साहिबजादा जोरावर सिंग ९ तर फतेह सिंग ६ वर्षांचे होते. बाल वयातच या बालकांनी शिख संप्रदायाचा सन्मान व अस्मिता राखून आपले बलिदान दिले. त्यांच्या गौरवार्थ व त्यांनी केलेल्या समर्पणाच्या सन्मानार्थ दरवर्षी २६ डिसेंबर हा दिवस देशभर वीर बालदिन म्हणून साजरा करण्यात येतो.

*****

स्रोत सचिव, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोष निर्मिती मंडळ

Events conducted by Library during December 2025

5. Panjabrao Deshmukh Jayanti: 27th December 2025

The Library and Information Centre of P.E.Society's Modern College of Arts Science and Commerce Autonomous Shivajinagar Pune-5 today observed the Birth Anniversary of Dr. Panjabrao Deshmukh as per the Government of Maharashtra Resolution under the guidance of Principal Dr. Nivedita Ekbote Madam.

Vice Principal Prof. Dr. Sachin Sakate; Vice Principal Dr. Rohidas Jagtap; Librarian Dr. Shantashree Sengupta; Dr. Ashok N Bhavale, Head, Department of Mathematics; Prof. Raghu Vidap, Assistant Professor, Department of Electronic Science, and library staff paid their respect to the great leader.

Prof. Dr. Sachin Sakate Sir mentioned that Dr. Punjabrao Deshmukh also known as Bhausaheb Deshmukh was a social activist and a leader to farmers in India. He was the Minister of Agriculture in the first cabinet of Jawaharlal Nehru in 1952. He dedicated his talent and energy for the formulation and implementation of the policies that would bring prosperity to agriculture and the agriculturist. He established the Bharat Krishak Samaj and launched a campaign called Food for Millions in 1955. He introduced the Japanese method of rice cultivation in 1958 and organized the World Agriculture Fair in 1959.

Dr. Punjabrao Deshmukh started the process of establishing agricultural universities across the country and supported agricultural education and research. He appeared for poor peasants in many cases at the district court of Amravati. In 1931 he established Shivaji Education Society at Amravati. This education society grew to become the second largest in Maharashtra.

I am thankful to the library staff members for organising and attending the programme.

Regards,
Dr. Shantashree Sengupta,
Librarian.

Events conducted by Library during December 2025

डॉ.भाऊसाहेब उर्फ पंजाबराव देशमुख
(दि.२७ डिसेंबर, १८९८ ते दि.१० एप्रिल, १९६५)
(अल्प परिचय)

महाराष्ट्रातील एक शिक्षणप्रेमी, तळमळीचे सामाजिक कार्यकर्ते व भारताचे कृषिमंत्री अशी ओळख असलेल्या डॉ.पंजाबराव शामराव देशमुख यांचा जन्म अमरावती जिल्ह्यातील पापळ या खेड्यातील शेतकरी कुटुंबात झाला. पंजाबरावांचे प्राथमिक शिक्षण पापळ मध्येच झाले. अमरावतीच्या हिंदू हायरस्कूलमधून मॅट्रिक उत्तीर्ण केल्यानंतर महाविद्यालयीन शिक्षणासाठी ते पुण्यातील फर्ग्युसन महाविद्यालयात दाखल झाले. परंतु पदवी घेण्यापूर्वीच ते उच्च शिक्षणासाठी इंग्लंडला गेले. इंग्लंडमध्ये त्यांनी एम.ए. (एडिंबरो), डी.फिल् (ऑक्सफर्ड) आणि बार अट लॉ या पदव्या मिळविल्या. ऑक्सफर्ड विद्यापीठात संस्कृतचे संशोधक म्हणूनही काही दिवस काम करून ते भारतात परत आले.

अमरावतीमध्ये त्यांनी वकीली सुरु केली. पंजाबरावांनी वकीलीबरोबरच समाजकार्यास प्रारंभ केला. सार्वजनिक विहिरी हरिजनांसाठी खुल्या केल्या. प्राथमिक शिक्षण सक्तीचे केले. अमरावतीचे अंबादेवी मंदिर अस्पृश्यांना खुले करण्यासाठी सत्याग्रह केला. सन १९३० च्या प्रांतिक कायदेमंडळात निवड झाली व ते शिक्षण, कृषि, सहकार आणि लोककर्म खात्याचे मंत्री झाले. सन १९३३ मध्ये त्यांनी राजीनामा दिला. तदनंतर ते अमरावती मध्यवर्ती बँकेचे अध्यक्ष झाले. बहुजन समाजाच्या विकासासाठी श्रध्दानंद छात्रालय (१९२६) व श्री.शिवाजी शिक्षण संस्थेची स्थापना केली (१९३२). अल्पावधीतच अनेक शाळा, महाविद्यालये आणि वसतिगृहे सुरु केली. शैक्षणिक प्रसाराचे कार्य करीत असतांनाच त्यांनी परंपरागत शेती पद्धतीत सुधारणा करण्यासाठी प्रयत्न केले. देशाला स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर लोकसभेच्या निवडणुकीमध्ये विजय संपादन करून सन १९५२ ते १९६२ या कालावधीत कृषि व सहकार मंत्री पद भूषविले. भारताच्या कृषि विषयक प्रगतीचे जगाला दर्शन घडावे म्हणून त्यांच्या प्रेरणेने दिल्ली येथे जागतिक कृषी प्रदर्शन भरविण्यात आले (१९६०).

डॉ. पंजाबराव देशमुख यांचे दिनांक १० एप्रिल, १९६५ रोजी दिल्ली येथे निधन झाले. त्यांच्या स्मरणार्थ अकोला जिल्ह्यात डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाची स्थापना करण्यात आली.

स्रोत सचिव, महाराष्ट्र राज्य मराठी विश्वकोष निर्मिती मंडळ

*Events Conducted by Departments
during December 2025*

Department of Political Science and Career Katta

मॉडर्न कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायत्त),
शिवाजीनगर, पुणे ५.

येथील
राज्यशास्त्र विभाग व करियर कट्टा
आणि

आकाशवाणी पुणे

यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित

संविधान दिन व आकाशवाणी @90 निमित्त
विशेष निबंध स्पर्धा

गुरुवार दि. ४ डिसेंबर २०२५ रोजी सकाळी ११ वा.

स्थळ : स्वरसम्राज्ञी लता मंगेशकर सभागृह, मॉडर्न महाविद्यालय, शिवाजीनगर, पुणे - ५.

डॉ. निवेदिता एकबोटे
प्राचार्या

Department of Political Science and Career Katta

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे, मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायत्त), शिवाजीनगर, पुणे ५ येथील राज्यशास्त्र विभाग, करियर कट्टा आणि आकाशवाणी, पुणे, यांच्या वतीने आयोजित निबंध स्पर्धेचा बक्षीस वितरण समारंभ पार पडला. १०० पेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांनी या स्पर्धेत सहभाग नोंदविला. संविधान दिन आणि पुणे आकाशवाणीला ९० वर्ष पूर्ण झाल्याच्या पार्श्वभूमीवर या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी आजच्या काळात प्रत्येक गोष्ट समजून घेतली पाहिजे, वाचन, लेखनाची कास सोडता कामा नये असे प्रतिपादन पुणे आकाशवाणीच्या वरिष्ठ उद्घोषिका सौ.गौरी लागू मॅडम यांनी केले. आकाशवाणी आणि मॉडर्न महाविद्यालय यांचा जुना स्नेह असून याठिकाणी कोणताही कार्यक्रम करताना आनंद द्विगुणीत होतो असे मत आकाशवाणीचे कार्यक्रम अधिकारी श्री.प्रवीण कुलकर्णी सर यांनी मांडले. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक राज्यशास्त्र विभागातील सहकारी आणि करियर कट्टा समन्वयक प्रा.हरिदास जाधव यांनी केले. प्रा.प्रगती पुंडे यांनी सूत्रसंचालन केले. कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे, राज्यशास्त्र विभागप्रमुख प्रा.डी.एल.खोकले सर यांच्या हस्ते बक्षीस वितरण पार पडले. या कार्यक्रमासाठी राज्यशास्त्र विभाग, मराठी विभागातील प्राध्यापक सहकारी, विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. आकाशवाणीवर आधारित एक माहितीपट या कार्यक्रमात दाखवण्यात आला. या कार्यक्रमात करियर कट्टा यांच्या वतीने विद्यार्थ्यांशी संवाद साधण्याची संधी मला मिळाली. या कार्यक्रमाचे आयोजन महाविद्यालयाच्या प्राचार्या आदरणीय डॉ.निवेदिता एकबोटे मॅडम यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आले.

Dt. 4.12.2025

Department of Political Science and Career Katta

Department of Political Science

Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5 Department of Political Science

Report on Guest Lecture Organized on the Occasion of Constitution Day (Academic Year 2025-2026)

The Department of Political Science, Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-5, organized a Guest Lecture on the occasion of Constitution Day on 27 November 2025. The session was delivered by Prof. Adv. Mayuri Bharde, a distinguished legal practitioner and expert.

The programme began with the introductory remarks by Prof. Haridas Jadhav, U.G. Coordinator of the Department of Political Science. He elaborated the importance of Constitution day. Prof. Trupti Dhumal introduced the guest speaker, highlighting her professional background and notable contributions. The proceedings of the event were conducted by Prof. Pragati Punde.

The theme of the lecture was "Constitutional Values and Today's Youth." Adv. Bharde elaborated on the fundamental constitutional values justice, equality, liberty, and fraternity and explained their contemporary relevance through insightful and relatable real-life examples. Her presentation highlighted the importance of nurturing constitutional awareness, democratic responsibility, and civic sensitivity among the younger generation.

The programme received an enthusiastic response from students. Following the lecture, an interactive session was conducted in which students posed thoughtful questions related to constitutional rights and responsibilities. Adv. Bharde responded with clarity, depth, and practical understanding, making the discussion highly enriching.

The programme was chaired by Prof. D. L. Khokale, Head of the Department of Political Science, who appreciated the speaker's efforts and the students' active participation. The vote of thanks was proposed by Prof. P. S. Preshit, P.G. Coordinator of the Department, who expressed gratitude to the speaker, faculty members, students, and college administration.

Faculty members and students from the department were present in significant numbers for the event. Overall, the guest lecture greatly enhanced the students' understanding of constitutional principles and contributed meaningfully to the department's ongoing efforts toward fostering informed, aware, and responsible citizenship.

This guest lecture was organized under the guidance of the Principal, Dr. Nivedita Ekbote.

Department of Political Science

Department of Psychology

Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous)
Shivajinagar, Pune - 411005

Department Of Psychology
Presents:

PsychWeek

A Pathway to Entrepreneurship & Careers in Psychology

Date:

15th Dec 2025
to
19th Dec 2025

A 5-day guest lecture journey into the depths of Psychology —far beyond the book.

Get fresh insights, real experiences, and exciting learning. Happy exploring!

<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous) Shivajinagar, Pune - 411005</p> </div> </div> <h2 style="text-align: center;">PSYCHWEEK</h2> <p style="text-align: center;">A Pathway to Entrepreneurship & Careers in Psychology</p>					
Sr. no.	Facilitator	Event	Date	Time	Venue
1.	Mr. Chandresh Chavan	Understanding Neuropsychology & It's Application	15/12/2025	10 am to 12 noon	Lata Mangeshkar Hall
2.	Mr. Sanket Kank	Introduction to Forensic Psychology		12.30 pm to 2.00 pm	
3.	Ms. Akanksha Brahme	Expressive Art Therapy	16/12/2025	10 am to 12 noon	Psychology Department
4.	Mrs. Gargi Aparajit	Career Pathways & Emerging Opportunities in Psychometrics	17/12/2025	10 am to 12 noon	Psychology Department
5.	Ms. Pooja Jain	Entrepreneurship in Psychology field	18/12/2025	10am - 12 noon	Lata Mangeshkar Hall
6.	Manodnya: Corporate Training Consultant	Orientation on Internship		12.30 pm to 2.00 pm	
7.	Bookwallah Organization	Orientation on Internship	19/12/2025	10am - 12 noon	Lata Mangeshkar Hall
8.	Ms. Mrunal Salunke	Animal Assisted Intervention		12.30 pm to 2.00 pm	

Department of Psychology

Theme	Career Pathways and Entrepreneurship in Psychology
Thrust Area	Forensic Psychology
Event Title	PsychWeek : A pathway to Entrepreneurship and careers in Psychology
Day, Date& Time	Monday, 15-12-2025 ,12.00 am to 2.00 pm
Objective of the activity (Max.3objectivesin100 words)	<ol style="list-style-type: none"> 1. To develop students' understanding of the principles and scope of forensic psychology, including the application of psychological theories and research methods within legal and criminal justice settings. 2. To familiarize students with key assessment methods and psychological tools used in forensic contexts, such as criminal profiling, risk assessment, eyewitness evaluation, and offender assessment. 3. To provide students with insight into career pathways and professional roles in forensic psychology, including work in law enforcement agencies, correctional settings, courts, and investigative services.
Benefit in-terms of learning/skill/knowledge obtained (Short report of the Event)	<p>The second lecture of "PsychWeek: A Pathway to Entrepreneurship and Careers in Psychology" was conducted on Monday, 15th December 2025 at 12:00 AM. The session was facilitated by Mr. Sanket Kank, an alumnus and expert Forensic Behaviour Analyst with the Ministry of Home Affairs. This lecture was designed to provide UG and PG students with an in-depth understanding of Forensic Psychology, emphasizing its theoretical foundations and real-world applications. The session covered key areas such as the role of forensic psychology within the criminal justice system, the use of neuropsychological and forensic assessment tools, and their application in investigative and legal settings.</p> <p>Additionally, the lecture offered valuable insights into career pathways and professional opportunities in forensic and investigative psychology. Students were introduced to the essential skills required in the field and informed about emerging trends and employment prospects. The session concluded with an interactive discussion between the expert and students, allowing participants to clarify concepts and engage in meaningful academic dialogue.</p>

Department of Psychology

Theme	Career Pathways and Entrepreneurship in Psychology
Thrust Area	Neuropsychology
Event Title	PsychWeek : A pathway to Entrepreneurship and careers in Psychology
Day, Date & Time	Monday, 15-12-2025 ,10.00 am to 12.00 noon
Objective of the activity (Max.3 objectives in 100 words)	<p>1. To facilitate students' understanding of the neuropsychological basis of cognitive processes, behavior, and psychological disorders.</p> <p>2. To enable students to explore various neuropsychological assessment tools and their applications in research and investigative psychology.</p> <p>3. To help students gain insight into career pathways and professional opportunities in the fields of neuropsychology and investigative psychology.</p>
Benefit in-terms of learning/skill/knowledge obtained (Short report of the Event)	<p>The first session of 'PsychWeek: A pathway to Entrepreneurship and careers in Psychology' was conducted on Monday, 15th December 2025 at 10 am which was facilitated by our alumni and expert Asst. Prof. Chandresh Chavan. The session benefited UG and PG students by providing a comprehensive understanding of neuropsychology and its practical applications across various domains. Key learnings included the neuropsychological basis of behavior, the use of neuropsychological tools, and insights into career pathways in neuropsychology and investigative psychology. Students gained awareness of essential skills and emerging opportunities in the field. The session concluded with a soothing live flute meditation, helping students relax and rejuvenate.</p>

Department of Psychology

Theme	Career Pathways and Entrepreneurship in Psychology
Thrust Area	Neuropsychology
Event Title	PsychWeek : A pathway to Entrepreneurship and careers in Psychology
Day, Date & Time	Tuesday, 16-12-2025 ,10.00 am to 12.00 noon
Objective of the activity (Max.3objectivesin100 words)	<ol style="list-style-type: none"> 1. To introduce students to the concept and principles of expressive arts therapy and its therapeutic foundations. 2. To familiarize students with various modalities of expressive arts therapy and their application through case illustrations. 3. To facilitate experiential learning through self-reflection and art-based therapeutic activities to enhance self- awareness and personal insight.
Benefit in-terms of learning/skill/knowledge obtained (Short report of the Event)	<p>The third session on <i>Expressive Arts Therapy</i> was conducted as part of PsychWeek on Tuesday, 16th December 2025 at 10am which was facilitated by our alumni and faculty member Asst. Prof. Akanksha Brahme who is also a Certified Expressive Arts Therapy Practitioner.</p> <p>The session benefited UG students with an in-depth understanding of expressive arts therapy and its relevance in psychological practice. Students learned about the core principles of expressive arts therapy, explored different modalities such as art, movement, music, and writing, and examined their application through case discussions. The session began and concluded with guided self-reflection art-based therapy activities, allowing students to experience the therapeutic process firsthand. This experiential approach enhanced students' self-awareness, emotional expression, and understanding of the practical applications of expressive arts therapy in mental health settings.</p>

Department of Psychology

Theme	Career Pathways In Psychometrics
Thrust Area	Psychometrics
Event Title	PsychWeek : A pathway to Entrepreneurship and careers in Psychology
Day, Date &Time	17/12/2025, WEDNESDAY, 10AM TO 12 NOON
Objective of the activity (Max.3objectivesin100 words)	<p>1. To introduce students to the field of psychometrics and its role within psychology, including assessment, measurement, and testing applications.</p> <p>2. To familiarize learners with educational requirements, key skills, and professional competencies needed to pursue a career in psychometrics.</p> <p>3. To help students explore diverse career opportunities, work settings, and future prospects in psychometrics, enabling informed career planning and decision-making.</p>
Benefit in-terms of learning/skill/knowledge obtained (Short report of the Event)	<p>The Career Pathway in Psychometrics session, organized as part of PsychWeek, aimed to provide undergraduate students with targeted career guidance in psychological assessment and measurement. The session introduced psychometrics as a specialized area of psychology and emphasized its importance across educational, clinical, organizational, and research contexts.</p> <p>Students were familiarized with fundamental concepts such as test development, standardization, reliability, and validity. The discussion also focused on key competencies including analytical skills, ethical assessment practices, and data interpretation. Additionally, students learned about required academic qualifications, professional certifications, and a wide range of career options and emerging opportunities in the field of psychometrics.</p>

Department of Psychology

Theme	Career Pathways and Entrepreneurship in Psychology
Thrust Area	Entrepreneurship in Psychology field
Event Title	PsychWeek : A pathway to Entrepreneurship and careers in Psychology
Day, Date & Time	Thursday, 18-12-2025 ,10.00 am to 12.00 noon
Objective of the activity (Max.3 objectives in 100 words)	1. To develop an understanding of entrepreneurship within the field of psychology 2. To enhance entrepreneurial skills using psychological principles 3. To promote self-employment and career opportunities in psychology.
Benefit in-terms of learning/skill/knowledge obtained (Short report of the Event)	<p>The session on “Entrepreneurship in Psychology: Opportunities and Professional Pathways” was conducted as part of <i>PsychWeek</i> on Thursday, 18th December 2025, from 10:00 a.m. to 12:30 p.m. at Lata Mangeshkar Hall. The session was organized to create awareness among students about entrepreneurial opportunities and career development within the field of psychology.</p> <p>The program was attended by UG and PG students, who benefited from an in-depth understanding of how psychological knowledge can be transformed into sustainable entrepreneurial ventures. The session focused on the scope of entrepreneurship in psychology, including private practice, counseling centers, wellness startups, organizational consulting, training services, and mental health initiatives. The session successfully motivated students to explore self-employment and entrepreneurship as viable career options in psychology. It concluded with an interactive discussion that encouraged students to reflect on their professional goals and future prospects in the field of psychology.</p>

Department of Psychology

Theme	Career Pathways and Entrepreneurship in Psychology
Thrust Area	Orientation about Bookwallah and Internships opportunities.
Event Title	PsychWeek : A pathway to Entrepreneurship and careers in Psychology
Day, Date & Time	Friday , 19-12-2025 ,10.00 am to 12.00 noon
Objective of the activity (Max.3objectivesin100 words)	1. To highlight the role of books and storytelling in children's cognitive, emotional and social development, emphasizing how stories support imagination, empathy. 2. To create awareness among students about practical applications of storytelling in psychology, especially in the area of child psychology. 3. To inform psychology students about internship opportunities offered by Bookwallah, Focusing on skill development in storytelling, child-focused research.
Benefit in-terms of learning/skill/knowledge obtained (Short report of the Event)	<p>The session titled "Entrepreneurship in Psychology: Opportunities and Professional Pathways" was conducted as part of PsychWeek on Friday, 19th December 2025, from 10:00 a.m. to 12:00 p.m. at Lata Mangeshkar Hall. The objective of the session was to create awareness among students about the practical application of storytelling in psychology, particularly in the area of child psychology.</p> <p>The session was led by members of the Bookwallah NGO team, including Ms. Aarti Mahamuni (Program Manager), Ms. Priyanka Roy (Outreach and Partnership Manager), and Ms. Vaishali Ravaria (Mumbai Program Manager). Undergraduate and postgraduate students attended the program and gained valuable insights into how storytelling can help children develop hope, imagination, confidence, and emotional resilience, especially those who have experienced trauma. The speakers emphasized that Bookwallah's initiatives are grounded in psychological research, demonstrating how stories can support healing, self-worth, and trust in children.</p> <p>The session effectively highlighted how storytelling can serve as a powerful psychological tool. It concluded with an interactive discussion, encouraging students to reflect on their career goals and explore innovative pathways within psychology.</p>

Department of Psychology

Theme	Animal Assisted Interventions
Thrust Area	Psychotherapy
Event Title	PsychWeek : A pathway to Entrepreneurship and careers in Psychology
Day, Date & Time	Friday, 19-12-2025, 12.00 am to 2.00 noon
Expenditure amount	Rs. 1700
Objective of the activity (Max.3 objectives in 100 words)	<ol style="list-style-type: none"> 1. To enhance participants' emotional well-being by promoting relaxation, reducing stress, and fostering positive mood through safe and guided interactions with animals. 2. To improve social and communication skills by encouraging empathy, cooperation, and appropriate verbal and non-verbal interaction during animal-assisted activities. 3. To support cognitive and physical development by increasing attention, motivation, responsibility, and gentle motor engagement through structured animal-related tasks.
Benefit in-terms of learning/skill/knowledge obtained (Short report of the Event)	The Animal Assisted Intervention Expert Talk enhanced students' understanding of the principles, ethics, and evidence-based practices of Animal Assisted Interventions. Student's gained valuable knowledge about animal welfare, safety protocols, and the therapeutic role of animals in educational and healthcare settings. The session strengthened professional skills such as observation, intervention planning, and ethical decision-making. It also increased awareness of career pathways and interdisciplinary applications of Animal Assisted Interventions, fostering informed, compassionate, and responsible practice among attendees.

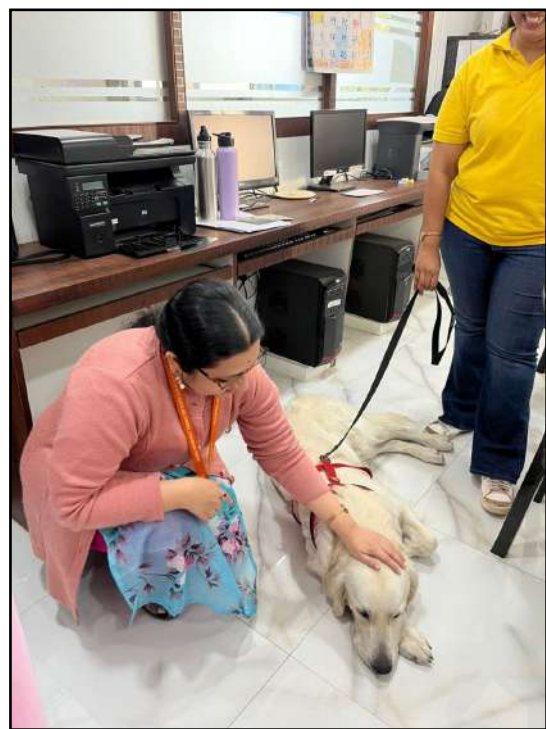

Department of Psychology

Department of Psychology

Department of Psychology

Department of Microbiology and Department of Marathi

जनकल्याण रक्तकेंद्र, पुणे

१००३, शुक्रवार पेठ, स्वायत्तजवळ, पुणे सारसबाग रोड,
फोन : ०२०-२४४४ ४५०२ / ६७२१ ९७००

थॅलेसेमिया म्हणजे काय?

हा आजार आधी भूमध्य समुद्राच्या जवळ अस्तित्वात आला. THAL म्हणजे समुद्र, SEMIA म्हणजे कमतरता, त्यामुळे समुद्राच्या आसपास असलेली रक्ताची कमतरता म्हणजे थॅलेसेमिया असे त्याचे नाव पडले. तिकडून तो काही शतकांपूर्वी भारतात आला.

थॅलेसेमिया हा एका पिढीकडून दुसऱ्या पिढीकडे संक्रमित होणारा एक रक्ताचा अनुवंशिक आजार आहे. जनुकीय बदलांमुळे हा आजार आई-वडिलांकडून मुलांमध्ये संक्रमित होतो. सध्या भारतात या आजाराचे किमान १ लाख रुग्ण आहेत आणि साडेचार- पाच कोटी वाहक आहेत जगातील सर्वात जास्त थॅलेसेमिया रुग्ण भारतात आहेत.

थॅलेसेमिया प्रकार

थॅलेसेमिया चे मेजर आणि मायनर असे दोन प्रकार आहेत.

थॅलेसेमिया मायनर (वाहक)

- थॅलेसेमियाला कारणीभूत असणाऱ्या जनुकांचा वाहक असतो.
- हिमोग्लोबिनचे प्रमाण थोडेच कमी असते.
- रक्त संक्रमणाची आवश्यकता नसते.
- गंभीर लक्षणे दिसत नसल्यामुळे व्यक्ती थॅलेसेमिया वाहक आहे, हे विशेष तपासणी केल्यामुळेच समजते.
- थॅलेसेमिया मायनरचे जीवनमान सामान्य माणसासारखेच असते.

थॅलेसेमिया मेजर (रुग्ण)

- याचे निदान जन्म झाल्यावर २-३ महिन्यात होते.
- हिमोग्लोबिन खूप कमी प्रमाणात आढळते.
- जन्मल्यापासूनच रक्तसंक्रमणाची गरज लागते.
- दर १५ दिवसांनी किंवा महिन्यातून एकदा रक्त शरीरात भरून घ्यावे लागते.
- सरासरी ० ते १५ वर्ष आयुर्मान विचारात घेतल्यास सुमारे २५० रक्तपिश्या शरीरात भरून घेतलेल्या असतात. त्यामुळे हजारो तास सुई शरीरात राहिलेली असते.
- डेफेरोक्सिमाईनची ४००० इंजेक्शन्स घेतलेली असतात. (अतिरिक्त लोह काढून टाकण्यासाठीची)
- औषधउपचार, तपासणी इ. साठी वयाच्या १५ वर्षांपर्यंत सुमारे २५ लाख एवढा खर्च येतो.

लग्ना आधी तुम्ही थॅलेसेमिया/सिकलसेल तपासणी केली आहे का?

जेनेटिक/किराती रक्त अभाव

जेनेटिक/किराती रक्त अभाव (वाहक)

जेनेटिक/किराती रक्त अभाव (वाहक) + जेनेटिक/किराती रक्त अभाव (वाहक) = जेनेटिक/किराती रक्त अभाव (रुग्ण)

थॅलेसेमिया प्रवाह शोध? (Cascade Testing)

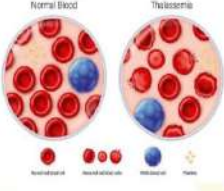
थॅलेसेमिया बालक - आई - वडीलांचे जवळचे नातेवाईक - पालक आणि भावंडे यांची रक्त तपासणी करणे गरजेचे असते.

उपचार पद्धती

- थॅलेसेमियासाठी सातत्याने रक्त घेणे.
- Bone Marrow Transplant ही उपचार पद्धती या आजारारे समूळ उच्चाटन करण्यासाठी सध्या उपलब्ध आहे.
- परंतु ही उपचार पद्धती अत्यंत खर्चीक असून सुमारे ८ ते १० लाख पर्यंत खर्च येतो.
- यात वय वर्षे ८ पर्यंत यश मिळण्याची शक्यता अधिक असते.
- भावंडांकडून बोनमॅरो जुळण्याची शक्यता अधिक असते.

आव्हाने

- आर्थिक, कौटुंबिक, मानसिक, शारीरिक या सर्वच पातळीवर संघर्ष करावा लागतो.
- वेळेवर सुरक्षित रक्त उपलब्ध आहे का हे पाहावे लागते.
- Transfusion साठी रुग्णालयात तीन ते चार तास थांबावे लागते.
- अंश रुग्णाची प्रतिकार शक्ती कमी असल्यामुळे अन्य आजारांचा प्रादुर्भाव होणार नाही यासाठी विशेष काळजी घ्यावी लागते.
- पालकांचा रक्तसंक्रमण दिवशी रोजगार बुडतो.

हा आजार होऊच नये म्हणून काय काय काळजी घेतली पाहिजे ?

- HB Electrophoresis तपासणी लग्नापूर्वी करून घेणे.
- ही तपासणी आयुष्यात एकदाच करायची असते.
- या तपासणीमुळे व्यक्ती थॅलेसेमिया मायनर आहे कि नाही हे समजते.
- लग्न झाले असल्यास गर्भधारणेआधी वरील तपासणी करणे अत्यावश्यक आहे.
- दोन थॅलेसेमिया मायनर नी लग्न करताना/ गर्भधारणे आधी वैद्यकीय सल्ला घेणे अत्यावश्यक आहे.

आपण कसे योगदान देऊ शकता ?

- नियमित रक्तदान करून या रुग्णासाठी रक्ताची उपलब्धता ठेवणे.
- थॅलेसेमिया प्रबोधन कार्यक्रम आयोजित करण्यास मदत करणे.
- थॅलेसेमिया तपासणी शिबिरे आयोजित करण्यास मदत करणे.
- थॅलेसेमिया वाहक शोधणे साठी व या रुग्णांना सुरक्षित रक्त देता यावे यासाठी आर्थिक मदत करणे.

चला थॅलेसेमियाची लग्ना आधी टेस्ट करूया आणि भारत थॅलेसेमिया मुक्त करूया.

१००३, शुक्रवार पेठ, सारसबाग-स्वायत्तजवळ, पुणे ४११ ००२.
दूरध्यानी क्रमांक : ०२०-६७२१९७००, ६७२१९७०१, २४४४९५२७.
Email: janakta@gmail.com | Website: www.janakalyanbloodcentre.in
f https://www.facebook.com/JanakalyanBBP y https://youtube.com/@janakalyanbloodbankpune1890

Department of Microbiology and Department of Marathi

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीचे मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय शिवाजीनगर(स्वायत्त), पुणे ५ येथील मायक्रोबायोलॉजी विभाग, मराठी विभाग आणि जनकल्याण रक्त केंद्र, पुणे यांच्या वतीने थॅलेसेमिया आजारासंबंधी माहिती आणि प्रबोधनपर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. जनकल्याण रक्त केंद्र पुणे येथील सौ.मानसी ठाकूर, डॉ.वैशाली जठार यांनी या आजाराविषयी विद्यार्थ्यांना माहिती दिली. याचे प्रतिबंधात्मक उपाय, त्याच्याशी निगडित वेगवेगळ्या टेस्ट यांची संपूर्ण माहिती विद्यार्थ्यांना देण्यात आली. मायक्रोबायोलॉजी विभागाच्या प्रमुख डॉ.शिल्पा मुजुमदार त्यांचे सहकारी प्रा.सायली कीर्तीवार, रक्षा शेंडगे, मराठी विभागातील डॉ.सारिका थोरात, मराठी आणि मायक्रोबायोलॉजी विभागातील सर्व विद्यार्थी यावेळी या कार्यक्रमास उपस्थित होते. मराठी विभागाच्या विद्यार्थ्यांनी यावेळी थॅलेसेमिया आजारासंबंधी जनजागृती कार्यक्रम राबविण्याबाबत काम करायचे ठरवले. कार्यक्रमाचे आभार डॉ.वैजयंती जाधव यांनी मानले. कार्यक्रमासाठी मायक्रोबायोलॉजी विषयाच्या विभागप्रमुख आणि उपप्राचार्य डॉ. शिल्पा मुजुमदार मंडम उपस्थित होत्या. यावेळी थॅलेसेमियामुक्त होण्यासाठी आणि त्या संदर्भात पुढे काम करण्यासाठी एक शपथही घेण्यात आली. थॅलेसेमिया या आजारासंबंधात समाजप्रबोधन आणि जागृतीपर अशा या कार्यक्रमाचे आयोजन मॉडर्न महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ.निवेदिता एकबोटे मंडम यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आले.

Dt. 16.12.25

Department of Microbiology and Department of Marathi

Department of Microbiology and Department of Marathi

Department of Marathi

मॉडर्न कॉलेज ऑफ आर्ट्स, सायन्स अँड कॉमर्स (स्वायत्त) येथील द्वितीय वर्ष कला, तृतीय वर्ष कला, एम ए च्या विद्यार्थ्यांनी शैक्षणिक सहलीसाठी लोणावळा येथे भेट दिली. या सहलीदरम्यान मनशक्ती केंद्र, कार्ला लेणी व नारायणी धाम या ठिकाणांना भेट दिली.

कार्ला लेणी ही प्राचीन बौद्ध वारशाची साक्ष देणारी ऐतिहासिक लेणी आहेत. येथील चैत्यगृह, शिल्पकला, स्तंभांची रचना व कोरीव काम हे प्राचीन भारतीय स्थापत्यकलेचे उत्कृष्ट उदाहरण आहे. इतिहास, संस्कृती आणि साहित्याच्या अभ्यासासाठी कार्ला लेणी अत्यंत महत्वाची आहेत. या भेटीमुळे विद्यार्थ्यांना इतिहासाचा प्रत्यक्ष अनुभव घेता आला व अभ्यासातील संकल्पना अधिक स्पष्ट झाल्या.

लोणावळ्यातील मनशक्ती केंद्र हे व्यक्तिमत्त्व विकास, आत्मविश्वास, शिस्त, सकारात्मक विचार व जीवनमूल्ये यांचे प्रशिक्षण देणारे महत्वाचे केंद्र आहे. येथे मिळणारे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांच्या मानसिक विकासासाठी उपयुक्त ठरते. अभ्यासासोबतच जीवनकौशल्ये आत्मसात करण्यासाठी अशा केंद्रांची भेट विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरणादायी ठरते.

या शैक्षणिक सहली विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी अत्यंत आवश्यक आहेत. वर्गातील अभ्यासाबरोबरच प्रत्यक्ष अनुभव, सहकार्याची भावना, शिस्त, वेळेचे नियोजन व सामाजिक जाणिवे यांचा विकास या सहलीमुळे होतो. विद्यार्थ्यांमध्ये निरीक्षणशक्ती वाढते व विषयाविषयीची आवड अधिक दृढ होते.

PMPML प्रशासनाचे आभार :

ही सहल सुरक्षित व सुयोग्यरीत्या पार पाडण्यासाठी PMPML प्रशासनाने उत्कृष्ट नियोजन केले. त्यांनी सुरू केलेला हा प्रकल्प अतिशय सुंदर पद्धतीने राबविला असून विद्यार्थ्यांसाठी सुरक्षित, सोयीस्कर व किफायतशीर प्रवासाची सुविधा उपलब्ध करून दिली. याबद्दल PMPML प्रशासनाचे मनःपूर्वक आभार. आजच्या या ट्रिपसोबत पीएमपीएलचे श्री.प्रवीण जगताप, श्री.अनिल शिंदे यांनी खूप सहकार्य केले. प्रत्येक पुणेकराने या सुविधेचा लाभ घ्यावा, असे आम्हाला वाटते. PMPML चे श्री. नितिन गुरव यांचेही आभार!

एकूणच, ही सहल आमच्यासाठी शैक्षणिकदृष्ट्या तसेच वैयक्तिक विकासाच्या दृष्टीने अत्यंत उपयुक्त व संस्मरणीय ठरली. पुणे शहरातील इतर सर्व नागरिक या सहलीमध्ये सहभागी झाले होते. विद्यार्थ्यांच्या सहभागामुळे त्यांना सुद्धा सहलीमध्ये अतिशय उत्साह वाटला.

सहलीसाठी आपल्या जायचे असेल तर खालील माहिती वाचा.

सहलीचा आनंद... आता पीएमपीएल सोबत!

पर्यटनासाठी आता खर्चावर नियंत्रण आणि प्रवासात आराम दोन्ही मिळवा!

स्मार्ट AC इलेक्ट्रिक बस सेवेसह पुणे शहरातून थेट पर्यटक स्थळांपर्यंत आरामदायक आणि किफायतशीर प्रवास.

Dr. Vaijayanti Jadhav,
Department of Marathi

Department of Marathi

Department of Marathi

Department of Biotechnology and Department of Zoology

Hands on Workshop On Animal Models In Developmental Biology

The Ten-days Hands-on workshop on Animal Models in Developmental Biology was conducted by Dr. Kavita Hadawale, Department of Biotechnology in collaboration with Dr. Shubhangi Puranik Department Of Zoology, Modern College of Arts, Science and Commerce Shivajinagar Pune-05 from 9th December To 19th December 2025.

This workshop engaged 30 students of B. Sc. Biotech and B.Sc. Blended courses and it included the various aspects of animal models and their use in the developmental biology. Key sessions included lectures by the Experts, hands-on sessions, observation and discussions with the experts on various future research and the potential of these models, with 99% of participants rating it as "excellent" in feedback. This workshop aimed to equip college students with practical knowledge to enhance teaching and learning. Objectives included understanding of model organisms, its characteristics, their role and their potential in research for treatment for various severe diseases, their similarities with humans, and exploring the new pathways for better future and addressing ethical concerns. Resource persons were Dr. Chinmay Patra (Agharkar Research Institute, Pune), Dr. Archana Sharbidre (S.P Pune Univeristy), Dr. Surendra Ghaskadbi (Agharkar Research Institute, Pune), Dr.Savita Datar, Ex Principal , S.P. college, Pune, Dr. Ravindra Kshirsagar (Modern College, Ganeshkhind, Pune).

The schedule of the workshop was as follows:

- 1. 9th December:** Inauguration and Introductory lectures by Dr. Shubhangi Puranik and Dr. Kavita Hadawale
- 2. 10th December:** Talk on "Zebrafish as a Model organism" by Dr. Chinmay Patra, Agharkar Research Institute, Pune and observation of Zebrafish embryos
- 3. 11th December:** Talk on Drosophila as a Model organism by Dr. Archana Sharbidre, S. P. Pune University, Pune and hands-on session
- 4. 12th December:** Talk on Hydra as a Model organism by Dr. Surendra Ghaskadbi, ARI, Pune and Hands-on session of Hydra
- 5. 13th December:** Hands on session on Chick embryo by Dr. Shubhangi Puranik and Dr. Kavita Hadawale
- 6. 15th and 16th December:** Talk on Chick embryo as a model organism by Dr. Savita Datar, Pune and Hands-on session
- 7. 17th December:** Talk on Planaria as a model organism by Dr. Ravindra Kshirsagar, Modern college, Ganeshkhind, Pune and hands-on session.

Department of Biotechnology and Department of Zoology

8. 18th December: Visit to Agharkar Research Institute, Pune.

9. 19th December: Test, Feedback, Certificate distribution at the hands of Dr. Rama Phadke, Head, Dept. Of Biotechnology.

On each day, lecture session was followed by hands on session and interaction by both the course coordinators with the students. The workshop equipped students with valuable insights into the respective model organism and imparted in-depth knowledge. The students get the knowledge about the various model systems, their use in various research purposes and their basic physiology along with their unique characteristics. The hand on session was definitely a very enriching and interesting session for all the students. The one-day visit to Agharkar Research Institute was opportunity to interact with Research scientists, Research Scholars about the Model organisms they maintain and understand the working principle of instruments like Fluorescence Microscope, Scanning Electron Microscope, X-ray Diffractometer, etc. Students visited Developmental Biology laboratory and Nanoscience Biology laboratory. The scientists and research scholars of ARI answered all the queries asked by the students. The certificates were distributed to the students after a small evaluative test which gives understanding for students on the knowledge they have gained throughout the workshop.

Lecture by Dr. Chinmay Patra

Certificate Distribution

Group photo with Dr. Surendra Ghaskadbi

Department of Electronic Science

Activity of Department of Electronic Science

IMAGINE 2025 – Poster cum Project Competition

The Department of Electronic Science, Progressive Education Society's Modern College of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune-05, successfully organized "IMAGINE 2025" – Poster cum Project Competition on Saturday, 20th December 2025.

The competition provided a vibrant platform for students to showcase their creativity, innovation, and technical skills. More than 50 poster and project ideas were presented by students of Electronic Science, covering diverse areas such as electronics, embedded systems, automation, IoT, renewable energy, and smart technologies.

The Department of Electronic Science is one of the most active and dynamic departments of the institution. The department continuously organizes academic and co-curricular activities aimed at enhancing students' technical competence, research aptitude, and professional skills to meet industrial and academic expectations.

Inauguration Ceremony

The competition was inaugurated by Mr. Vishal Raut, who is currently working as Manager Electronics Hardware at OP Mobility Company. The inaugural function was presided over by Dr. M. R. Bodke, Head, Department of Electronic Science, along with the presence of all faculty members of the department. The inaugural session inspired students to pursue innovation and industry-oriented learning.

Valedictory Function

The Valedictory Function was graced by Dr. Varsha Bapat as the Chief Guest. She is presently serving as the Principal of Modern College of Arts, Science and Commerce, Warje Unit. Her encouraging address motivated students to apply their technical knowledge for societal and industrial development.

Coordination

The event was successfully coordinated by Prof. G. M. Tarate and Prof. T. B. Sonawane, Their dedicated efforts, along with the support of the Head of the Department and faculty members, ensured the smooth and successful execution of the competition.

Result Analysis

T.Y.B.Sc

Sr.no	Name of Student	Poster / Project Title
1 st prize	Harshad Ahire	Temporary Locker System
2 nd prize	Adesh Dhokare	RFID Entry-Exit Access System
3 rd prize	Tamuja Ambure	Smart Blind Stick
Consolation	Vedant Deshmukh	Visitor Counter using Arduino
Consolation	Akshata Katnalli	Propeller Clock

S.Y.B.Sc

Sr.no	Name of Student	Poster / Project Title
1 st prize	Sujata Sahane	LED Chaser
2 nd prize	Sharvari Jetithor	Water Level Indicator
3 rd prize	Snehal Dhare	Wireless Controlled Robotic Car
Consolation	Pragati Phadtare	Use of PIR Sensor in Agriculture
Consolation	Siddharth Kamble	Automatic Light Control using LDR

Department of Electronic Science

F.Y.B.Sc

Sr.no	Name of Student	Poster / Project Title
1 st prize	Harshita Rajput	Perovskite Solar Cell (PSCs)
2 nd prize	Samiksha Kalekar/ Samiksha Pansare	Machine Intelligence
3 rd prize	Arya Rananaware	AI (Artificial Intelligence)
Consolation	Atharva Patil	Electronics Beyond Earth
Consolation	Arya Shelar	Driverless Cars
Consolation	Sukhada Nikam	Cyber Security using Hardware Devices

List of Participant:

Sr. No.	Name of Student	Poster / Project Title
T.Y.B.Sc		
1	Akshata Katnalli	Propeller Clock
2	Harshad Ahire	Temporary Locker System
3	Tanuja Ambure	Smart Blind Stick
4	Adesh Dhokare	RFID Entry-Exit Access System
5	Samarth Zaware	CNC Drawing Machine
6	Vedant Deshmukh	Visitor Counter using Arduino
7	Omkar Naiknaware	DIY General Oscilloscope
8	Snehal Zadkar	Automatic Solar tracker using Arduino
9	Purva Borhade	Rain Sensing Wiper
10	Omkar Dhotre	Smoke Detector
S.Y.B.Sc		
11	Pragati Phadtare	Use of PIR Sensor in Agriculture
12	Kunal Gowari	Servo Motor Controller
13	Sujata Sahane	LED Chaser
14	Ansh Bhosale	Programmable Timer College Bell
16	Vaishnavi Borkar	Smoke Detector Alarm System
17	Siddharth Kamble	Automatic Light Control using LDR
18	Sharvari Jetithor	Water Level Indicator
19	Snehal Dhere	Wireless Controlled Robotic Car

Department of Electronic Science

F.Y.B.Sc		
20	Shreya Mohalkar	Smart Surveillance Drone
21	Atharva Patil	Electronics Beyond Earth
22	Sharvari Hole	Smart Gas Leakage Detection
23	Dnyaneshwari Ingulkar	Smart Home
24	Gopal Wani	Photovoltaics (PB)
25	Chaitanya Patil	Wearable Electronics
26	Harshita Rajput	Perovskite Solar Cell (PSCs)
27	Arya Rananaware	AI (Artificial Intelligence)
28	Sukhada Nikam	Cyber Security using Hardware Devices
29	Sharvari Koshti	Basic Electronic Components
30	Ritika Bhandarkar	Brain Computer Interface (BCI)
31	Sanskriti Avaghade	Semiconductor – Basic Diodes and Transistor
32	Arya Shelar	Driverless Cars
33	Aditya Chavan	Artificial Intelligence and Human Friendship
34	Pranali Pawar	Amplifier and its Types
35	Janan Khotre	E.V. Traction
F.Y.B.Sc (COMPUTER SCIENCE)		
36	Harshwardhan Deshmukh / Samarth More	Manufacturing Intelligence
37	Samiksha Kalekar/ Samiksha Pansare	Machine Intelligence

Department of Electronic Science

F.Y.B.Sc		
20	Shreya Mohalkar	Smart Surveillance Drone
21	Atharva Patil	Electronics Beyond Earth
22	Sharvari Hole	Smart Gas Leakage Detection
23	Dnyaneshwari Ingulkar	Smart Home
24	Gopal Wani	Photovoltaics (PB)
25	Chaitanya Patil	Wearable Electronics
26	Harshita Rajput	Perovskite Solar Cell (PSCs)
27	Arya Rananaware	AI (Artificial Intelligence)
28	Sukhada Nikam	Cyber Security using Hardware Devices
29	Sharvari Koshti	Basic Electronic Components
30	Ritika Bhandarkar	Brain Computer Interface (BCI)
31	Sanskriti Avaghade	Semiconductor – Basic Diodes and Transistor
32	Arya Shelar	Driverless Cars
33	Aditya Chavan	Artificial Intelligence and Human Friendship
34	Pranali Pawar	Amplifier and its Types
35	Janan Khotre	E.V. Traction
F.Y.B.Sc (COMPUTER SCIENCE)		
36	Harshwardhan Deshmukh / Samarth More	Manufacturing Intelligence
37	Samiksha Kalekar/ Samiksha Pansare	Machine Intelligence

Department of Electronic Science

Poster cum Project Competition

Department of Electronic Science

Department of Electronic Science

Department of Electronic Science

Department of Electronic Science

Department of Electronic Science

Department of Electronic Science

Department of Biotechnology

A Reflection on the 2025 B.Sc. Blended Research Camp at the University of Melbourne

The B.Sc. Blended Research Camp, held at the University of Melbourne from 24th November to 29th November, offered the following Semester 6-BSc Blended Biosciences students a chance to dive into cutting edge research, learn from top academics, and explore advanced scientific ideas.

The camp's lecture series covered key areas like Plant Biotechnology, Neural Development, Imaging Techniques, Industrial Collaborations, Biotechnology Commercialization, giving students a comprehensive understanding of the latest developments in the field.

Report submitted by:

- Anshul Deulwar
- Anwasha Jumde
- Gayatri Walke
- Nayan Dahibhate
- Siddhali Kharat

Department of Biotechnology

Acknowledgments:

We are thankful to **Dr. Nivedita Ekbote**, our principal Ma'am for her support and encouragement to participate in programs like this research camp.

We extend our heartfelt thank you to our HOD **Dr. Rama Phadke** for considering all of us for this opportunity, and helping us to coordinate, plan and execute smooth functioning of the trip.

Our vice principal **Dr. Shubhangi Puranik** accompanied us during the course of this research camp. We are immensely grateful for her constant support and guidance.

Our class coordinator, **Ms. Nikita Dagade** ensured that we properly executed per trip planning and supported us in the process. We extend our heartfelt gratitude to have her as our confidant in every moment of difficulty.

Lastly, we are thankful to our course coordinator **Mrs. Pallavi Bhoine** who is keen in maintaining the smooth functioning of BSc. Blended Bioscience course and is always open to dialogue with the students.

Department of Biotechnology

Day 1: November 24, 2025

Morning Session: Introduction to the Faculty of Science and Interaction with senior UOM staff

The camp commenced with an orientation session that introduced participants to the University of Melbourne's research environment. This was followed by an interactive session with senior FoS of University of Melbourne, and an overview of the week's academic schedule, setting the stage for a stimulating series of lectures and discussions.

Afternoon Session: Visit to Australia India Institute and Blended Post Graduate Opportunities presentation

The Faculty of Science at UOM arranged a visit to the Australia India Institute for the participants of the Science Research camp 2025, providing an excellent opportunity to discuss the work that the Institute conducts across its Education, Security and Geopolitics, Sustainable Economies and Cultural Diplomacy pillars.

Department of Biotechnology

Day 2: November 25, 2025

Morning Session: Studying the evolution of Australian plant and Fungal lineages

Dr. Jo Birch serves as a senior lecturer and herbarium curator at the University of Melbourne. Dr. Jo Birch provided insightful guidance on the University of Melbourne's extensive Herbarium collection, showcasing thousands of preserved plant specimens that support taxonomic research, biodiversity studies, and conservation efforts in biosciences. Through her guidance we were also able to explore their innovative HESPI (Herbarium Specimen Processing Initiative) pipeline, a stream lined workflow for digitizing, imaging, and databasing specimens to enhance accessibility for global researchers.

Towards the end of the session, we also had the opportunity to curate our own herbarium sheets, learning precise techniques for mounting, labelling, and documenting plant samples, which deepened our appreciation for the meticulous curation underpinning molecular biology and genetic diversity projects.

This visit to Dr. Jo Birch's lab at UoM illuminated the critical role of her barium curation in advancing biosciences and biodiversity research. Overall, it inspired deeper engagement with plant genetics and conservation efforts.

UoM Herbarium Collection

Students curating Herbarium Sheets

Department of Biotechnology

Afternoon Session: Advanced Biotechnological Systems for Closed-Loop Resource

Utilization

Professor Gregorz Kubik, Director of Biotechnology Programs at the School of Bio Sciences, University of Melbourne, teaches and leads work on advanced biotechnological systems that turn industrial waste into valuable resources. His approach is based on closed-loop principles, aiming for zero-waste industrial biotechnology, where by-products are reused and fed back into production through carefully designed biological processes. Closed-loop systems taught in the course are built around three closely connected elements.

First, collection and reverse logistics focus on bringing used products and industrial by-products back into the system instead of sending them to landfills, allowing valuable materials to re-enter manufacturing cycles.

Second, material recovery and processing use biotechnological tools—such as bioleaching with microbes like *Ferroplasma* and *Acidithiobacillus*—to break down waste, separate useful components, and convert them into secondary resources, including the efficient recovery of cobalt from spent batteries.

Finally, design for circularity combines modular product design with recyclable biomaterials, making products easier to disassemble, repair, and reuse multiple times while reducing the release of toxic residues. Professor Kubik emphasizes the idea that, in industrial biotechnology, “nothing is truly waste.” This philosophy aligns closely with circular bio economy approaches such as biorefineries and bio catalysis, where every output is seen as a potential input for another process.

This way of thinking has inspired real innovations, including the UK's C-Loop Biomanufacturing Hub, where specially engineered microbes transform industrial waste streams into high-value chemicals and biopolymers under mild, energy-efficient conditions.

In practice, this means things like using microbes to convert textile waste into sugars for bioplastics or turning food-processing wastewater into organic acids, helping industries cut disposal costs while creating new revenue streams. Students participated in a creative exercise classifying provided images as waste products or raw materials, reinforcing the zero-waste perspective. Such exercises build practical skills in identifying circular opportunities, mirroring industry shifts toward resource-efficient bioprocessing

Department of Biotechnology

Cooperative activity session

Department of Biotechnology

Day 3: November 26, 2025

Morning Session: Zebrafish genetic model system for medical research

Dr. Patricia Jusufis a neuro scientist and senior lecturer at the School of Biosciences at the University of Melbourne, where she leads a research group on neural development and regeneration using zebra fish as a model organism. Her lab focuses on how different types of neurons in the visual system are generated and how they can regenerate after injury, combining genetics, imaging, and functional assays in the zebrafish eye and visual circuitry.

The group has established detailed histological, physiological and behavioral pipelines, including electroretinography and optomotor response assays, to characterize visual function and neural circuit integrity in normal and disease-model zebrafish retinas. These platforms are used to develop and study genetic models of human neurological and visual disorders such as schizophrenia, autism and childhood-onset myopia, often by testing candidate genes identified in human genome-wide association studies.

During the session, Dr. Patricia showed live cell imaging results, which were obtained via single cell isolation. We also got to visualize transgenic zebrafish embryo sex exhibiting red and green fluorescence, which helps to visualize how specific genes are expressed in the developing nervous system.

We also toured the zebrafish facility, where she explained the maintenance procedures for these model organisms. The session provided valuable insight into modern neuro science research methods and the application of genetic tools in developmental biology.

GFP tagged transgenic zebrafish embryo with fluorescently labelled central nervous system revealing detailed neural structures for studies in neural development and regeneration.

Red fluorescent image of transgenic zebrafish embryo paralysed by anaesthetics.

Department of Biotechnology

Zebrafish maintenance facility at UOM.

Department of Biotechnology

Afternoon Session: Advanced Microscopy Techniques

Dr. Allison van de Meene, senior research microscopist at the UOM, led students through the microscopy facility, demonstrating the capabilities of Transmission Electron Microscope (TEM) and Scanning Electron Microscope (SEM), Cryogenic Electron Microscope (Cryo-EM) and the Cryostat. These techniques allow researchers to examine biological samples at exceptionally high resolutions, with TEM providing detailed images of internal cellular structures and SEM offering three – dimensional surface views. Dr. van de Meene explained the required sample preparation procedures and highlighted advanced features such as electron tomography in TEM and elemental analysis in SEM, showing their importance in the study of biological systems.

A Transmission Electron Microscope (TEM) captures the intricate details of a biological sample at ultra-high resolution, shedding light on structures at the cellular and molecular level.

A Scanning Electron Microscope (SEM) generates a high-magnification image of a biological sample, providing a three-dimensional representation of its surface topography and morphology.

Department of Biotechnology

Day 4: November 27, 2025

Morning Session: Biotech Commercialization and Industry Collaboration

The morning session began with profound discussions with Dr. Daniel Czech, a senior lecturer at Melbourne School of Biosciences. His expertise lies in Biomedical science and helps students to integrate industry perspectives and work-integrated learning during their graduation study. He was assisted by Prof. Greg Kubik, who works in the field of sustainable development and resource utilization. Firstly, the students from Modern College of Arts, Science & Commerce, Shivajinagar (Autonomous), Pune, and Shoulini University, Himachal, were divided into small groups.

Department of Biotechnology

After which, we were given paper cards which had problem statements printed on them. The pile of cards consisted of different resources which can be theoretically used to solve the problem statement. The task given to us was to identify the problem statement, utilize the resources in an innovative way i.e. by thinking of ways by which one can combine the resources through public/industrial collaboration and the use of social media, bioinformatics – app development etc. The solution to the different are as of biotechnology can have different versions, one can manufacture a product beneficial to all, one may collaborate with the industries to develop an app that helps humans on multiple grounds and so on.

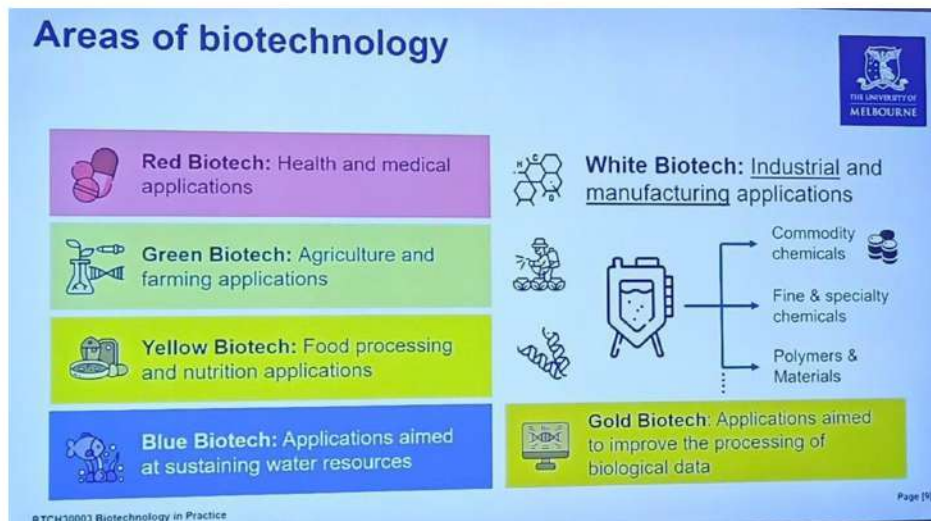

It was fun to brain storm ideas and link them to different resources available. We learned how difficult it has become to think of sustainable ideas and find industry collaborators. Having enough resources available is not the only essential factor; one must be able to connect the dots accordingly and consider sustainability in the current era of climate change.

Department of Biotechnology

Consequently, we were made aware of the different areas of biotechnology and how we need different approaches to deal with the problems faced by each area. Hence, the utilization of different resources available at our disposal and linking them to the industries ready for collaboration is known as Biotech Commercialization. The 3 most crucial steps for this are as follows: 1) Problem identification, 2) Resource Utilization, 3) Industry Collaboration for product design.

We were then introduced to the concept of pipeline which is basically a framework of multiple consecutive steps towards the successful delivery of a product/idea into the market and to the people, in the world of industries it is a multi-faceted approach towards solving problems by collaboration and marketing.

Department of Biotechnology

Further more, it is important to consider that every biotech product undergoes a developmental pipeline which consists of several subprocesses right from research discovery to marketing. The following are the easy to remember steps of this pipeline.

Discover: Find a new idea in the lab that could help people.

Protect: Check if the idea is unique and patentable (Intellectual Property).

Test Safely: Run lab and animal tests to make sure it's safe (Preclinical).

Evaluation: Do clinical trials test safety and effectiveness in people.

Get Approval: Submit results to regulators (like FDA) for permission to sell.

Make It: Manufacture the product in large quantities with quality control.

Sell It: Launch the product and monitor its performance in the real world.

We were told to discuss, research, and find out about the role of each company listed above. Additionally, we got to know that every company has the status of their pre-clinical trials/ manufacturing processes highlighted on their website. This transparency exists to make the users as well as other collaborators aware of the progress made.

It's important to note that the pipeline begins with research discovery where groups such as exomed and the Bionics Institute help spark new innovations. Once something promising emerges, firms like FB RICE and Deloitte step in to handle intellectual property and business strategy. As the product moves forward, partners such as SHRMP .Bio and cell therapies support pre-clinical and clinical

Department of Biotechnology

testing, while regulatory bodies and big pharma players like MERCK and the Department of Primary Industries ensure compliance with safety and legal standards. Manufacturing specialists including Agilent and TRAJAN then scale up production, and finally, consumer-facing brands like Swisse and Kali take charge of marketing and distribution. Altogether, the image highlights how academia doesn't operate in isolation but relies on a network of collaborators, each playing a role in turning scientific discoveries into real biotech products.

Lastly, we discussed the different roles which interplay for the smooth functioning of the pipeline. These are the industry partners of UoM which also provide internships to students aspiring to work in the bioindustry. We were given a brief about the different job opportunities one can prepare herself for while entering the job market.

The UoM is known to collaborate with these diverse groups of industries listed above offer internships to students interested in gaining industry experience. Dr. Daniel even encouraged us to take note of this and be keen on applying directly to these industries to secure a good future.

Department of Biotechnology

Afternoon Session: Biotech Applications in the field

Prof. Alex Johnson is a teaching and research academic at the University of Melbourne specializing in agricultural biotechnology. He has strong interests in biofortified wheat, rice, and other crops that enrich human diets with essential micronutrients such as iron and zinc. He also has profound work in the field of food security.

At Prof. Alex Johnson's lab, we delved into his expertise in plant nutrition and biofortification research for enhancing crop micronutrient content for global food security. He shared detailed insights into iron biofortification strategies for wheat and rice, focusing on genetic engineering and agronomic approaches to combat iron deficiency in staple crops vital for human health. Prof. Alex Johnson also shared insights into gene editing strategies using CRISPR- Cas9 for fortification of iron into the endospermic region of wheat grains, through iron-related regulatory or transporter proteins to change iron uptake, storage, and distribution. This was carried out successfully at the lab by inducing indel mutations by CRISPR-Cas9 gene editing method giving rise to truncated proteins, which disrupt normal function and thereby alter iron homeostasis in ways that favor higher iron accumulation in edible tissue. We also gained hands-on experience in phenotyping wheat plantlets, by measuring traits like chlorophyll content with the help of SPAD (Soil Plant Analysis Development) meters and root and shoot architecture to assess iron uptake efficiency.

Overall, this session highlighted how advanced genetic tools like CRISPR-Cas9 can be strategically applied to manipulate iron transport and storage pathways, enabling the development of biofortified staple crops that combat hidden hunger.

Department of Biotechnology

Day 5: November 28, 2025

Morning Session: Lectures on career guidance at UoM and options for Accommodation

University Accommodation 2026 cost

Accommodation	Meals included	Academic program included	Residential Life program included	Cost per week*
Lisa Bellear House		✓	✓	\$439 - \$611
Little Hall		✓	✓	\$460 - \$712
The Lofts			✓	\$430 - \$730
International House	✓	✓	✓	\$738 - \$947
Wilam Hall	✓	✓	✓	\$829 - \$878**

*Varies on room type and length of stay

** Single Semester contract

During the morning session, we were informed about the range of accommodation options available at the University of Melbourne. The university highlighted that residential colleges provide a community-focused environment with catered meals, academic support, and a strong social culture, making them suitable for those seeking a structured and engaging student life.

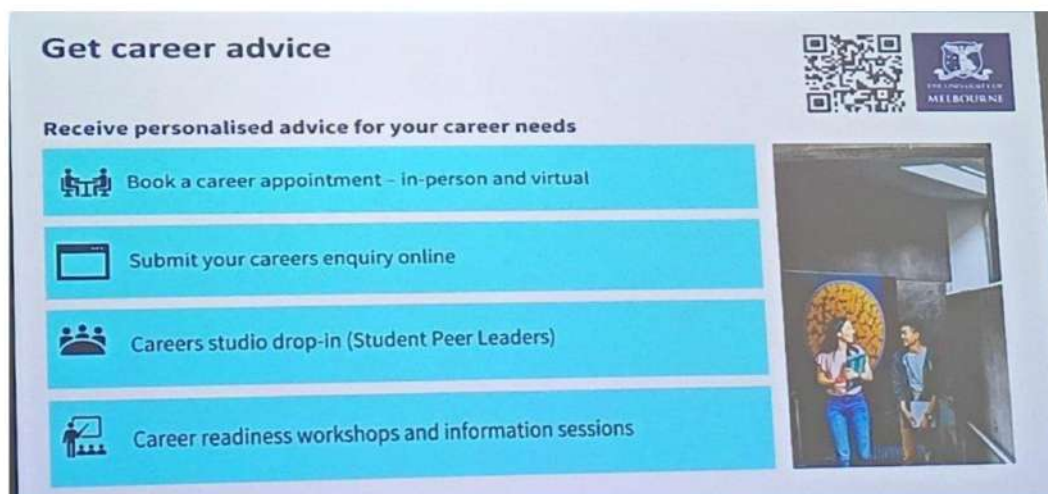
University-managed apartments were presented as a more independent option, offering modern studios and shared flats where students can cook for themselves while still benefiting from organized social and career events. Partner housing providers, such as UniLodge and Student Living, were introduced as additional choices, offering a variety of living arrangements from shared apartments to private studios, often with amenities like gyms, study lounges, and social spaces.

Finally, we were informed about the Commencing Student Cover program, which allows new students to secure accommodation early with the flexibility to cancel if circumstances change. Overall, the information emphasized that the University of Melbourne provides diverse and supportive living arrangements designed to meet different student needs and preferences.

Department of Biotechnology

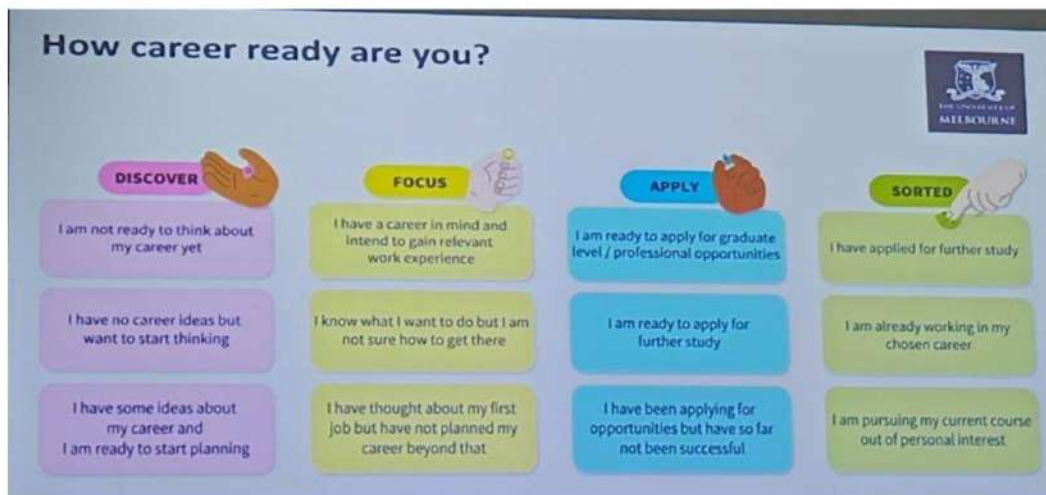
Apart from accommodation, we were briefed about different career guidance tools the UoM has to offer to the students. We were encouraged to make use of the tools available and get clear direction and guidance with respect to what we wish to opt for as our future career.

UoM offers different personalized services for the students where they can easily inform peers/mentors about their possible career trajectories and get answers regarding any career related queries.

Department of Biotechnology

This was one of the most important slides as it made us understand how to gain clarity about the trajectory of our career, how to navigate through discovering a career to applying and finally pursuing what one wishes to learn.

Afternoon Session:

Closing ceremony and certificate distribution.

The search camp concluded with a formal closing ceremony. Certificates of participation were then distributed by Dr. Willa Huston, recognizing our engagement with cutting-edge labs. This event marked a memorable end, motivating continued pursuit of bioscience innovation.

Department of Biotechnology

Day 6: November 29, 2025

University of Melbourne also arranged a complimentary guided tour of the Melbourne Cricket Ground (MCG) for participants in its research camps. Led by professional guides, the tour takes visitors through exclusive areas such as the historic MCC Long Room, players' dressing rooms, the boundary line, and elevated media centers, all while sharing memorable stories of cricket legends and iconic AFL moments.

The experience typically lasts around 75 minutes and flows seamlessly into a visit to the Australian Sports Museum, where interactive exhibits bring Australia's sporting heritage to life. Visitors often highlight the tour's lively atmosphere and engaging storytelling. The museum adds an extra layer of excitement, featuring immersive displays and holograms of sporting greats like Shane Warne, making it a perfect cultural break during the program.

Department of Biotechnology

INDIA–GERMANY EXCHANGE PROGRAM REPORT

(December 2025–26)

**A Report on Academic, Experimental and Cultural
Exchange Activities**

Submitted to:
Department of Biotechnology
Modern College of Arts Science and Commerce, Pune 05.

Department of Biotechnology

Acknowledgement

I am thankful to the Principal of Modern College for providing the opportunity to be part of the India–Germany Exchange Program. I would like to express my sincere gratitude to Dr. Ramanphadke, Head of the Department of Biotechnology, for her5 guidance and support throughout the program.

I extend my heartfelt thanks to all the faculty members of the Biotechnology Department for their constant support and academic guidance. I would also like to acknowledge the German Department and its students for organizing and coordinating various cultural activities during the program.

Special thanks are due to Dr. Braun and Mrs. Braun, along with the four students from Germany, for their active participation and for contributing to a meaningful academic and cultural exchange. Their involvement made the program enriching and memorable.

ABSTRACT

The India–Germany Exchange Program (December 2025–26) was an interdisciplinary academic program designed to provide practical exposure to biotechnology, life sciences, traditional medicinal knowledge, food science, yoga, and cultural heritage. The program included laboratory-based experiments such as HPLC analysis of plant extracts, antimicrobial activity studies, MTT assay for cytotoxicity evaluation, and in-ovo administration of plant extracts using chick embryos. In addition to experimental work, the program also focused on understanding the medicinal importance of various Indian plants and traditional superfoods.

An industrial visit to a plant biotechnology company helped in understanding large-scale commercial applications of plant tissue culture, while cultural visits provided insight into India's historical and architectural heritage. The integration of scientific experiments, traditional knowledge, and cultural exposure made the program a unique learning experience. This report presents a detailed account of the activities performed, concepts learned, and skills gained during the exchange program.

Department of Biotechnology

Introduction

India–Germany Exchange Program

The India–Germany Exchange Program is an academic initiative aimed at promoting scientific learning, cultural exchange, and interdisciplinary exposure among students. The December 2025–26 program focused on combining modern biotechnology techniques with traditional knowledge systems to provide a holistic learning experience. The program included laboratory experiments, plant studies, industrial exposure, and cultural visits, allowing students to understand both theoretical and practical aspects of life sciences.

Objectives of the Program

- The main objectives of the India–Germany Exchange Program were:
- To provide hands-on training in various biotechnology and life science techniques
- To understand the applications of plant-based compounds in medicine and research
- To study traditional medicinal plants and Indian superfoods from a scientific perspective
- To gain exposure to industrial applications of plant biotechnology
- To promote awareness of yoga, health, and cultural heritage

Department of Biotechnology

Day 1 – 2nd December 2025 (Tuesday)

Arrival

The India–Germany Exchange Program commenced on 2nd December 2025 with the arrival of participants.

Day 2 – 3rd December 2025 (Wednesday)

Inaugural Program

The day marked the beginning of an academic and cultural exchange aimed at providing interdisciplinary exposure to students.

A welcome program was organized,, followed by an introductory meeting with the Principal, Prof. Dr. Nivedita Ekbote, where the objectives and structure of the exchange program were explained. The session helped students understand the importance of international academic collaborations and interdisciplinary learning in the field of biotechnology and life sciences.

The inaugural day mainly focused on orientation and familiarization with the upcoming schedule, setting a positive and welcoming tone for the entire program.

(German students and teacher were welcomed in a maharashtrian way)

Ayurveda, Plant Extracts, and HPLC Analysis

Department of Biotechnology

The second day of the program focused on traditional knowledge systems and modern analytical techniques.

The day began with a guest lecture on Ayurveda by Dr. Ambrish Khare (Tilak Maharashtra Vidyapeeth). The lecture highlighted the basic principles of Ayurveda and its relevance in understanding medicinal plants and natural compounds. The session helped students appreciate the connection between traditional medicine and modern scientific research.

After the lecture, students were introduced to an experiment on extraction of flavonoids and alkaloids from selected native Indian medicinal plants. The session explained how plant extracts are prepared to isolate bioactive compounds that are responsible for medicinal properties. The importance of flavonoids and alkaloids in pharmaceutical and biological applications was discussed.

This was followed by an introduction to High Performance Liquid Chromatography (HPLC) analysis. The session focused on explaining the basic principle of HPLC, where plant extracts are analysed to identify and separate chemical compounds based on their retention time. The use of standard compounds for comparison and the role of chromatograms in identifying phytochemicals were explained in a simple and understandable manner.

Rather than focusing on detailed procedures, the session emphasized why HPLC is important in plant research, quality control, and pharmaceutical analysis.

The day concluded with an interactive discussion, allowing students to clarify doubts and understand how traditional plant-based knowledge can be scientifically validated using modern analytical tools.

Day 3 – 4th December 2025 (Thursday)

Antimicrobial Activity, In-ovo Studies, and Cell Line Exposure

The third day of the exchange program focused on understanding the biological effects of plant extracts through different experimental models.

The day began with an experiment to study the antimicrobial effect of extracted alkaloids and flavonoids from plants. During this session, students were explained how plant-derived compounds can inhibit the growth of microorganisms. The basic principle behind antimicrobial screening was discussed, including how the effectiveness of plant extracts can be observed by measuring zones of inhibition. This session helped students understand the relevance of medicinal plants in developing alternative antimicrobial agents.

Following this, students were introduced to an experiment to study the effect of extracted plant compounds on embryonated chicken eggs (in-ovo study). The chick embryo was explained as a

Department of Biotechnology

simple and effective biological model for studying developmental and toxicological effects. The session focused on how plant extracts can influence embryonic development and why such models are used in preliminary biological studies. Ethical considerations and the importance of careful handling were also highlighted.

In the afternoon session, students were introduced to an experiment involving animal cell lines to study the effect of extracted alkaloids and flavonoids. The concept of cell culture was explained, including how cultured cells are used to evaluate cytotoxicity and biological responses of compounds. Although the experimental procedures were demonstrated, the main emphasis was on understanding the purpose of cell line studies in drug discovery and biomedical research.

Overall, the sessions conducted on this day provided a clear understanding of how plant extracts are tested at different biological levels, ranging from microorganisms to embryos and cultured cells.

(Students are given with inovo experiment demonstration)

Department of Biotechnology

Day 4 – 5th December 2025 (Friday)

Cultural Visit and Industrial Exposure

The fourth day of the program included both cultural and industrial exposure, allowing students to gain insights beyond laboratory learning.

In the morning, students visited the Bhuleshwar Temple, guided by Dr. Manisha Puranik (Tilak Maharashtra Vidyapeeth). The temple, dedicated to Lord Shiva, is located approximately 45 kilometers from Pune. The visit focused on the historical, architectural, and cultural significance of the temple. The carvings and structural design of the temple reflected ancient Indian craftsmanship and storytelling through stone art. This visit helped students appreciate India's rich cultural heritage and its historical relevance.

After lunch, students visited KF Bioplants Pvt. Ltd., Manjari, one of India's largest agricultural biotechnology companies. During the industrial visit, students were introduced to large-scale plant tissue culture and in-vitro plant production techniques. The company's advanced infrastructure, including controlled greenhouses and automated systems, was explained in detail.

The visit helped students understand how biotechnology principles are applied at a commercial level, bridging the gap between academic learning and industrial applications. The role of research, quality control, and large-scale plant propagation was clearly demonstrated during the visit.

Department of Biotechnology

(Mr & Mrs. Braun, German exchange students along with Department of Modern College teachers and students at KF Bioplants)

Day 5 – 6th December 2025 (Saturday)

Cultural Interaction and Traditional Cuisine

The fifth day of the India–Germany Exchange Program focused on cultural interaction and informal learning.

One of the main activities of the day was a cooking competition organized by the German department, where students participated in preparing Indian and German cuisines. The activity encouraged cultural exchange through food and helped students understand culinary traditions from both countries. The event promoted teamwork, creativity, and interaction among participants in a relaxed and enjoyable environment.

Later, students visited the Pataleshwar Cave Temple, an ancient rock-cut temple dedicated to Lord Shiva, located in Pune. The temple is carved out of a single basalt rock and is known for its historical and architectural significance. The visit provided insight into ancient Indian rock-cut architecture and the cultural heritage of the region. The calm and spiritual atmosphere of the temple offered a contrast to the academic sessions conducted earlier in the program.

Department of Biotechnology

Overall, the day helped students experience cultural exchange beyond classrooms and laboratories, highlighting the importance of understanding traditions and heritage alongside scientific learning.

Day 6 – 7th December 2025 (Sunday)

Interaction with Rotary Club Members

The sixth day of the exchange program was spent with Rotary Club members, providing an opportunity for informal interaction and cultural exchange. Students spent the day engaging with the members, which helped in understanding the role of social organizations in community development and international collaboration.

The interaction created a friendly and comfortable environment for cultural sharing and strengthened interpersonal connections between the participants.

Day 7 – 8th December 2025 (Monday)

Cultural Program

The seventh day of the exchange program focused on cultural activities and wellness.

A cultural program was organized in the German department, where students participated in a Warli art activity. The session introduced students to Warli art, a traditional Indian tribal art form known for its simple patterns and storytelling through figures. The activity encouraged creativity and helped students understand the cultural significance of indigenous art forms.

Day 8 – 9th December 2025 (Tuesday)

Academic Interaction and Valedictory Session

The final day of the India–Germany Exchange Program included academic interaction sessions and the valedictory function.

Later, a guest lecture on Yoga was conducted by Dr. Pratish Mulay (Pratish Yoga Studio). The session highlighted the importance of yoga in maintaining physical and mental well-being. Basic concepts related to yoga, breathing techniques, and their relevance in managing stress and improving concentration were explained. The lecture helped students understand yoga from both a traditional and modern perspective.

The valedictory session reflected the successful completion of the India–Germany Exchange Program, which combined academic learning, cultural exchange, and collaborative interaction.

Department of Biotechnology

A virtual academic session was conducted as part of the program. The session aimed to provide academic exposure and interaction, though the activities were kept general in nature. This was followed by student presentations from the Biotechnology department, where students shared their academic work and learning experiences.

Later, a valedictory session was organized to formally conclude the exchange program. Certificates were distributed by the Vice Principal of Modern College, acknowledging the participation of students in the program. The event concluded with a tea break and farewell, marking a pleasant and memorable end to the exchange.

The valedictory session reflected the successful completion of the India–Germany Exchange Program, which combined academic learning, cultural exchange, and collaborative interaction.

(Mr & Mrs. Braun along with German students writing the feedback about the event)

Conclusion

The India–Germany Exchange Program was a well-structured initiative that successfully combined academic learning with cultural exchange. The program provided students with

Department of Biotechnology

exposure to laboratory techniques, traditional medicinal knowledge, industrial biotechnology, and cultural heritage. Interactions with faculty members, industry professionals, and international students enriched the learning experience.

The exchange program played an important role in broadening perspectives and promoting collaborative learning between students from different academic and cultural backgrounds. Such programs are essential in preparing students for future academic and professional opportunities in the field of biotechnology and life sciences.

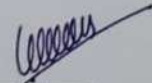

**Retirement Program of Prof. Sunita Nighot, Supervisor
Junior College and Mrs. Sujata Ughade,
Laboratory Assistant, Department of Physics 31.12.2025**

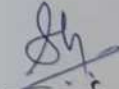

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी
मॉडर्न कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय (स्वायंत्त)
शिवाजीनगर, पुणे ५

सदिच्छा समारंभ

दि. २६/१२/२०२५

आपल्या महाविद्यालयातील कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या पर्यवेक्षिका सौ. सुनिता बाबाजी निघोट व भौतिक शास्त्र विभागातील प्रयोगशाळा सहाय्यक सौ सुजाता रविंद्र उघाडे ह्या शासकीय नियमानुसार, नियत वयोमानानुसार, बुधवार दि. ३१.१२.२०२५ रोजी सेवानिवृत्त होत आहेत. महाविद्यालयातर्फे त्यांना सेवानिवृत्ती नंतरच्या कालावधीसाठी शुभेच्छा देण्यासाठीचा कार्यक्रम बुधवार दि. ३१.१२.२०२५ रोजी दुपारी ३.३० वाजता लता मंगेशकर सभागृह येथे आयोजित केला आहे. सर्व शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी या सदिच्छा समारंभास उपस्थित रहावे ही विनंती.

प्रबंधक

प्रचार्या

*Retirement Program of Prof. Sunita Nighot, Supervisor
Junior College and Mrs. Sujata Ughade,
Lab Assistant, Department of Physics 31.12.2025*

*Retirement Program of Prof. Sunita Nighot, Supervisor
Junior College and Mrs. Sujata Ughade,
Lab Assistant, Department of Physics 31.12.2025*

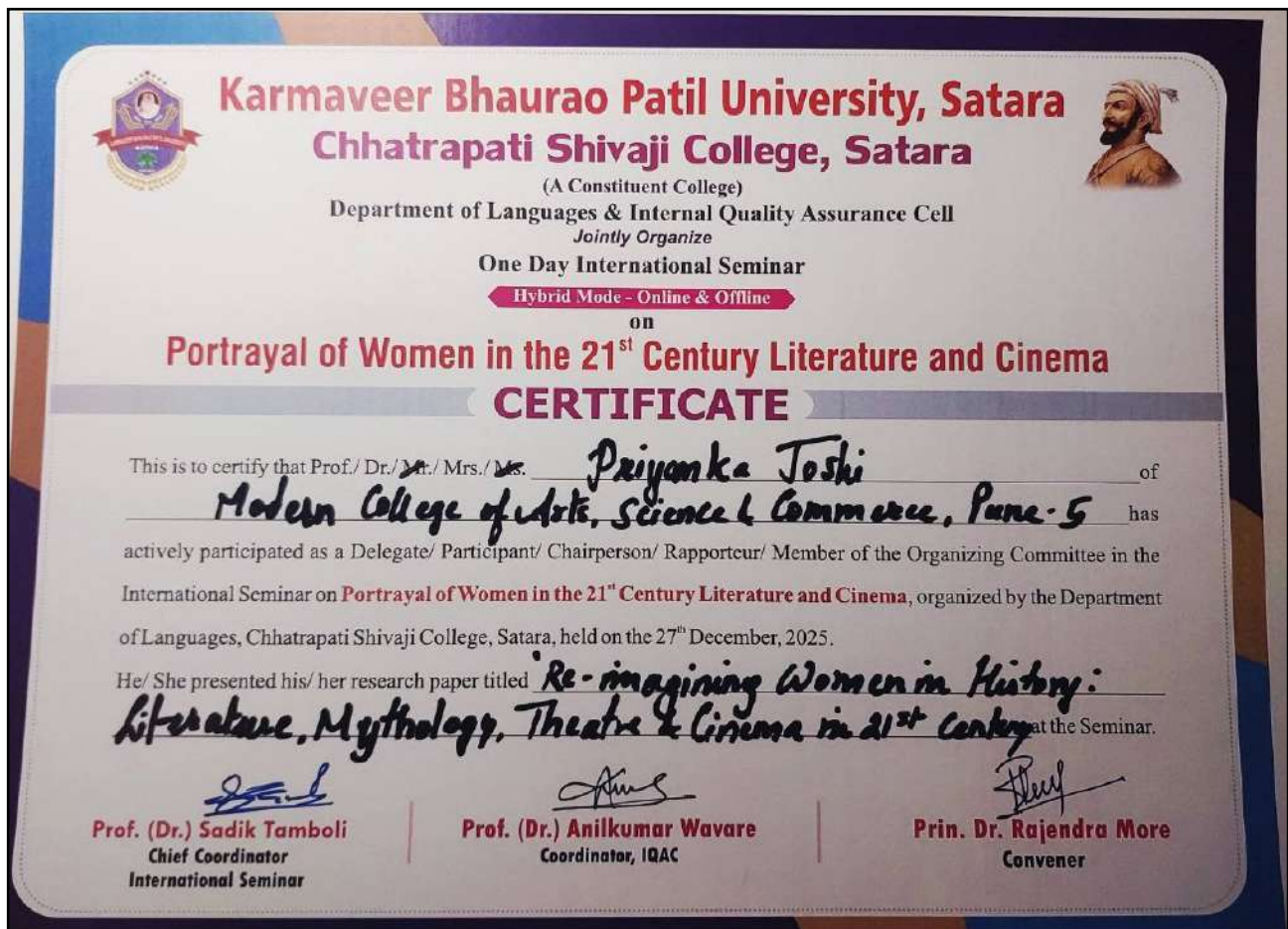
*Seminars attended by Faculty
Members in December 2025*

Dr. Priyanka Joshi, Department of History participated in One day International Seminar on 27th December 2025

Paper at the International Conference on "Portrayal of Women in 21st Century Literature and Cinema" at the Chhatrapati Shivaji College, Satara.

Thank you to my well wishers

Dr. Priyanka Joshi
Department of History

Modern Achievements

Congratulations Viraj More, XIIth Std. and Sanika Bhandare, XIth Std.

अभिनंदन

आपल्या महाविद्यालयाचा रिंग टेनिस या खेळातील इयत्ता बारावीत शिकणारा कु. विराज मोरे याने जम्मू काश्मीर येथे झालेल्या राष्ट्रीय स्पर्धेत सुवर्णपदक मिळविल्याबद्दल व इयत्ता अकरावीत शिकणारी कु. सानिका भंडारे हिने राज्यस्तरावरती कराटे या क्रीडा प्रकारात सुवर्णपदक जिंकून राष्ट्रीय स्पर्धेसाठी तिची निवड झाल्याबद्दल महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. निवेदिता एकबोटे व महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. रोहिदास जगताप, कनिष्ठ महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक प्रा. दिलीप खंडाळे या मान्यवरांनी खेळाडूंना पुढील स्पर्धेसाठी यश प्राप्तीसाठी व खेळातील उज्वल भविष्यासाठी खेळाडूंना शुभेच्छा दिल्या.

जिमखाना विभाग

मॉडर्न महाविद्यालय शिवाजीनगर, पुणे 5

Department of Physical Education

पुढारी

राज्य सॉफ्टबॉल स्पर्धेतील विजेता पुणे शहर संघ पारितोषिकासह.

पुणे शहर महिला संघाला विजेतेपद

● वरिष्ठ गट राज्य सॉफ्टबॉल स्पर्धा

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

महाराष्ट्र राज्य सॉफ्टबॉल असोसिएशनच्या वतीने ३१ वी वरिष्ठ गट पुरुष व महिला सॉफ्टबॉल अर्जिक्यपद स्पर्धा अमरावती येथे घेण्यात आल्या होत्या. या स्पर्धेत पुणे शहर महिला संघाने अंतिम स्पर्धेमध्ये

विजेतेपद प्राप्त केले.

तीन वर्षांच्या कालावधीनंतर अंतिम सामन्यात अतिशय उत्कृष्ट खेळ करत पुणे शहराने अर्जिक्यपद प्राप्त केले. या संघाला अतुल शिंदे आणि ऐश्वर्या साठे यांचे मार्गदर्शन लाभले. या स्पर्धेतील अंतिम सामना पुणे शहर आणि जळगाव यांच्यामध्ये झाला. पुणे शहर संघाने टायब्रेकरमध्ये ३-२ असा पराभव करीत विजेतेपद पटकाविले. पुणे शहरात अतिशय

उत्कृष्ट खेळ करत जळगाव विरुद्ध प्रीती कांबळे, हर्षदा कासार व मोहिनी गरड यांनी प्रत्येकी एक धाव केली. जळगावकडून माधुरी महाजन व सही जोशी यांनी प्रत्येकी एक धाव केली.

पुणे शहराने अंतिम सामन्यात ३ विरुद्ध २ अशा धावा करून ३ वर्षांच्या प्रतीक्षेनंतर वरिष्ठ गट महिला स्पर्धेमध्ये अर्जिक्यपद प्राप्त केले. या संघाचे निवेदिता एकबोटे, विक्रम फाले, दीपक कुटे यांनी अभिनंदन केले.

My Pune Edition

Dec 10, 2025 Page No. 02

Powered by: erelego.com

Congratulations

***Congratulations Prof. Smita Vaidya,
Department of Psychology***

मानसशास्त्र विभागातील प्राध्यापिका स्मिता वैद्य यांना SNDT विद्यापीठाची Ph.D पदवी प्राप्त झाली.

डॉ.स्मिता वैद्य यांचे हार्दिक अभिनंदन.

Dt. 22.12.2025

Congratulations Dr. Rajkumar Barmukh and Dr. Uttam Wayase, Department of Botany

Heartiest congratulations to Dr. Rajkumar Barmukh and Dr. Uttam Wayase on being granted a Patent. This remarkable achievement reflects your dedication, innovation and scholarly excellence. Wishing you both many more such achievements

Congratulations Dr. Ashok Bhavale Head, Department of Mathematics and Prof. Balasaheb Aware, Department of Mathematics

Savitribai Phule Pune University Internal Quality Assurance Cell 18th Aavishkar Research Competition 2025 Shortlisted Projects and Students for State Level Aavishkar Research Competition 2025-26					
41	Vidhi Baldota	Nowrosjee Wadia College	Pure Sciences	UG	Female
42	Anvi Paras Netragaonkar	All India Shri Shivaji Memorial Society College Of Pharmacy	Pure Sciences	UG	Female
43	Gangurde Komal Sudhakar	SSS's Divine College of Pharmacy, Satana, Dist. Nashik	Pure Sciences	UG	Female
44	Anushka Wahpante	Department of Biotechnology, Savitribai Phule Pune University	Pure Sciences	PG	Female
45	Nikita Narayan Gawhale	AISSMS College Of Pharmacy, Pune	Pure Sciences	PG	Female
46	Om Chandrakant Kadve	Marathiwada Mitra Mandal College of Pharmacy, Thergaon, Pune.	Pure Sciences	PG	Male
47	Ms.Tejaswini V Jagtap	AISSMS College of Pharmacy, Pune.	Pure Sciences	PPG	Female
48	Aware Balasaheb Parasram	Modern college of Arts, Science and Commerce (Autonomous), Shivajinagar, Pune.	Pure Sciences	PPG	Male

Waydande

Principal Dr. Devidas Waydande
Chairman
Aavishkar Research Committee
Savitribai Phule Pune University
Pune 411007

Date : 31/12/2025

Vinayak Joshi

Prof. Dr. Vinayak Joshi
Director
Internal Quality Assurance Cell
Savitribai Phule Pune University
Pune 411007

Harshavardhan Dhekane, Modern Alumni Achievement

मुंबई तरुण भारत
Pune Edition | 2023-12-07 | Page-2
epaper.avahamth.com

पुण्याच्या हर्षवर्धन यांच्याकडून पुतीन यांना 'गार्ड ऑफ ऑनर'

रशियन राष्ट्राध्यक्षांच्या भारतदौऱ्यावेळी नेतृत्वाने उंचावली मान

पुणे, दि. ६ : प्रतिनिधी

रशियाचे राष्ट्राध्यक्ष व्लादिमीर पुतीन दोन दिवस भारतदौऱ्यावर होते. यावेळी त्यांना 'गार्ड ऑफ ऑनर' देण्यात आला. या सोहळ्याचे नेतृत्व करण्याचा मान पुण्यातील सैन्यदलातील अधिकारी हर्षवर्धन डेकणे यांना मिळाला. यामुळे पुण्याची मान उंचावली आहे.

कोणत्याही देशाचे राष्ट्राध्यक्ष भारतदौऱ्यावर आले की, त्यांना लष्करातर्फे 'गार्ड ऑफ ऑनर' देण्याची प्रथा आहे. राष्ट्रपती भवनात हा सोहळा संपन्न होतो.

लष्कराचे अधिकारी या सोहळ्याचे नेतृत्व करतात. सध्या रशियाचे राष्ट्राध्यक्ष पुतीन हे भारतदौऱ्यावर होते.

त्यावेळी त्यांना 'गार्ड ऑफ ऑनर' देण्यात आला. पुण्यात लहानगार मोठे झालेले लेफ्टनंट कर्नल हर्षवर्धन डेकणे यांनी या सोहळ्याचे नेतृत्व केले. परदेशी राष्ट्राध्यक्षांना आगल्या सैन्याची ताकद दाखवण्याची संधी मिळाली, हा अभिमानाचा क्षण असल्याची भावना त्यांनी दै. 'मुंबई तरुण भारत' कडे व्यक्त केली. हर्षवर्धन डेकणे यांचे बालपण पुण्यात

गेलं, लहानपणापासूनच त्यांना देशसेवेची आवड होती. ट्रेकिंग, आरोहण आणि नियमित व्यायाम यावर त्यांनी नेहमीच भर दिला. शिक्षणाचे बाळकडू लहानपणापासूनच त्यांना मिळत होते. वडील दिवंगत शहाजी डेकणे हे शिक्षणक्षेत्रात उच्चपदावर होते. शिक्षणाची गोडी असलेल्या लागली. शालेय शिक्षण ते महाविद्यालयीन

शिक्षण पुण्यातच झाले. पदवीचे शिक्षण सुरू असताना हर्षवर्धन यांनी 'सीडीएस' परीक्षेचा अभ्यास सुरू केला. त्याचसोबत फिटनेसवर भर दिला. 'इंडियन मिरिटरी अकेडमी' येथून कमिशन घेऊन त्यांनी देशसेवेला सुरुवात केली. '१/५ गोस्वा रायफल्स' (अग्नीम सेना) या युनिटमध्ये त्यांची नेमणूक झाली. आता ते 'लेफ्टनंट कर्नल' पदावर आहेत.

आतापर्यंतच्या देशसेवेमध्ये त्यांना अनेक मेडलने गौरविण्यात आले आहे. तसेच, परदेशातील 'संयुक्त राष्ट्रांची स्थापना मिशन' अशा महत्वाच्या उपक्रमात त्यांनी सहभाग घेतला आहे.

Powered by Bharat Web

सकाळ

निमगावच्या सुपुत्राची पुतीन यांना मानवंदना

लेफ्टनंट कर्नल हर्षवर्धन डेकणे यांचा गावाला अभिमान

तळेगाव ढमढेरे, ता. ८ : राष्ट्रपती भवन दिल्ली येथे भारत दौऱ्यावर आलेल्या रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतीन यांना भारतीय सैन्य दलातर्फे निमगाव म्हाळुंगी (ता. शिरूर) येथील लेफ्टनंट कर्नल हर्षवर्धन शहाजी डेकणे यांनी मानवंदना (गार्ड ऑफ ऑनर) दिली.

कोणत्याही देशाचे राष्ट्राध्यक्ष किंवा महत्वाची व्यक्ती भारत दौऱ्यावर आल्यानंतर लष्करातर्फे 'गार्ड ऑफ ऑनर' देण्याची प्रथा आहे. राष्ट्रपती भवनामध्ये मानवंदना देण्याचा सोहळा संपन्न होत असतो. हर्षवर्धन डेकणे यांनी सैन्य दलातर्फे पुतीन यांना 'गार्ड ऑफ ऑनर' दिला. याचा सर्वांनाच अभिमान वाटतो. हर्षवर्धन डेकणे हे मूळचे शिरूर तालुक्यातील निमगाव म्हाळुंगी गावचे असले तरी त्यांचे वास्तव्य पुण्यात होते. भारतीय सैन्य दलात असलेले त्यांचे चुलते स्व. चंद्रकांत डेकणे यांच्या प्रेरणेने देश सेवा

दिल्ली : राष्ट्रपती भवन येथे रशियाचे अध्यक्ष पुतीन यांना 'गार्ड ऑफ ऑनर' देताना लेफ्टनंट कर्नल हर्षवर्धन डेकणे.

करण्याची त्यांना इच्छा निर्माण झाली. वडील स्व. शहाजी डेकणे हे एस. एस. सी. मंडळाचे सचिव होते. आई रत्नमाला डेकणे या राज्य सरकारच्या सेवेतून निवृत्त झाल्या आहेत. पत्नी पल्लवी डेकणे या भारतीय विद्यापीठात साहाय्यक प्राध्यापक असून, त्यांना यस्वी व काश्वी या दोन मुली आहेत. हर्षवर्धन डेकणे यांचे दहावीपर्यंतचे

शिक्षण पुण्यात झाले. ११ वी व १२ वी विद्या प्रतिष्ठान बारामती येथे झाले. बी.एस.सी. ची पदवी पुण्यात मॉडर्न कॉलेजला संपादन केली. २००६ मध्ये त्यांनी भारतीय लष्करी अकादमी डेहराडून येथे प्रशिक्षण घेतले. त्यांनी भारतीय लष्करी सेवेत आतापर्यंत डेहराडून, जम्मू-काश्मीर, मणिपूर, आसाम, रांची आदी ठिकाणी सेवा

मान्यवरांना दिले 'गार्ड ऑफ ऑनर'

- २१ फेब्रुवारी २०२४ : ग्रीसचे पंतप्रधान किरियाकोस मिस्तोटाकिस
- २५ जाने. २०२५ : इंडोनेशियाचे राष्ट्राध्यक्ष प्रबोवो सुबियांतो
- १ एप्रिल २०२५ : चिलीचे राष्ट्राध्यक्ष गॅब्रिएल बोरिक फॉन्ट
- ३ मे २०२५ : अँगोलाचे राष्ट्राध्यक्ष जोआओ लॉरेन्सो
- ०५ ऑगस्ट २०२५ : फिलिपिन्सचे राष्ट्राध्यक्ष फर्डिनँड 'बोंगबोंग' रोड्रिगेज मार्कोस ज्युनियर
- ५ डिसेंबर २०२५ : रशियाचे राष्ट्राध्यक्ष व्लादिमीर पुतीन

केली आहे. जून २०२३ पासून ते दिल्ली येथे लष्करी सेवेत आहेत.

Harshavardhan Dhekane, Modern Alumni Achievement

लोकमत

शहरातील सर्व गृहनिर्माण यामुळे ५९९ पदे उपलब्ध झाली आहेत.

रशियाचे राष्ट्राध्यक्ष पुतिन यांना 'गार्ड ऑफ ऑनर' देताना.

रशियाचे राष्ट्राध्यक्ष पुतिन यांना पुण्याच्या सुपुत्राचा 'गार्ड ऑफ ऑनर'

लोकमत न्यूज नेटवर्क

हर्षवर्धन यांची नवीन मराठी शाळेत शैक्षणिक घडण

हर्षवर्धन डेकणे यांची शैक्षणिक घडण नवीन मराठी शाळा, ज्ञानप्रबोधिनी, रमणबाग त्यानंतर बारामती विद्या प्रतिष्ठान, मॉडर्न कॉलेज आणि शेवटी देहराडून येथील भारतीय लष्करी अकादमी या प्रत्येक टप्प्यातून झाली. त्यांचे काका स्व. चंद्रकांत डेकणे यांच्याकडून त्यांना प्रेरणा मिळाली. वडील स्व. शहाजी डेकणे हे एस. सी. बोर्डचे सचिव होते. आई रत्नमाला या राज्य सरकारच्या सेवेतून निवृत्त आहेत. बहीण तेजस्विता वायकर आणि पत्नी डॉ. पल्लवी डेकणे संपूर्ण कुटुंबाचा पाठिंबा असल्याने हे यश गाठता आल्याची भावना त्यांनी यावेळी व्यक्त केली. त्यांचे सर्व स्तरातून कौतुक होत आहे.

यांच्या जोरावर पहिल्याच प्रयत्नात सीडीएस परीक्षेत यश मिळाले. मुलगा इतर क्षेत्रात जाईल, अशी अपेक्षा होती. पण, त्याची जिद्द पाहून आम्हीही संरक्षण विभागात जाण्यास पाठिंबा दिला, असे आई रत्नमाला डेकणे म्हणाल्या.

रशियाचे राष्ट्राध्यक्ष यांच्या स्वागतासाठी दिल्या गेलेल्या 'गार्ड ऑफ ऑनर' परेडचे नेतृत्व करताना लेफ्टनंट कर्नल हर्षवर्धन शहाजी डेकणे यांनी आपल्या नावावरच नव्हे, तर संपूर्ण महाराष्ट्राच्या शीरपेचात अभिमानाचा तरंग रोवला. मूल निमगात म्हाळंगी

(ता. शिरूर) व पुण्यात वास्तव्यास असलेले हर्षवर्धन हे भारतीय लष्करातील गोरखा रेजिमेंटमध्ये कार्यरत आहेत. १० डिसेंबर २००७ रोजी सेनेत भरती झाल्यापासून त्यांनी हिमालयातील गोठवणाऱ्या सीमेवर तैनाती, जम्मू - काश्मीरमधील दहशतवादविरोधी मोहिमा, मणिपूर व आसाममधील अतिदुर्गम पोस्ट्स, काँगो येथील संयुक्त राष्ट्रांची शांतता मोहीम, तसेच 'ऑपरेशन स्नो लेपर्ड' सारख्या धोरणात्मक मोहिमा यामध्ये खंबीर नेतृत्व आणि लष्करी कौशल्य दाखवले.

Pune Main
Page No. 2 Dec 10, 2025
Powered by: erelego.com

Dr. Rishikesh Khilare, Modern Alumni Achievement

'लार्जॅस्ट डिस्प्ले'चा विश्वविक्रम

भगवान बिरसा मुंडा यांच्या कार्याला अनोखे अभिवादन

पुणे, ता. १२ : पुणे पुस्तक महोत्सवाच्या उद्घाटनाच्या पूर्वसंध्येला 'लार्जॅस्ट डिस्प्ले ऑफ पोस्टर्स' हा विश्वविक्रम गिनेस वर्ल्ड रेकॉर्ड्स मध्ये नोंदविण्यात आला. याद्वारे भारतातील बोली भाषेला आणि आदिवासी शब्दांना मुख्य प्रवाहात आणण्याचा प्रयत्न करण्यात आला.

राष्ट्रीय पुस्तक न्यासाच्या वतीने आयोजित पुणे पुस्तक महोत्सवात आदिवासी समाजासाठी थोर काम केलेल्या भगवान बिरसा मुंडा यांचे विशेष दालन उभारले आहे. भगवान बिरसा मुंडा यांच्या कार्याला अभिवादन करण्यासाठी लखो आदिवासी शब्दांच्या साह्याने पोस्टर प्रदर्शित करून विश्वविक्रम जाहीर करण्यात आला आहे. या वेळी ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते गिरीश प्रभुणे, पुस्तक न्यासाचे अध्यक्ष प्रा. मिलिंद मराठे, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे कुलसूक्त डॉ. संजीव सोनवणे, महोत्सवाचे मुख्य संयोजक राजेश पांडे आदी उपस्थित होते. आकाशात फुगे सोडून या विश्वविक्रमाचा पुणेकरांनी आनंद व्यक्त केला. हा विश्वविक्रम पुणे पुस्तक महोत्सव, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ आणि राज्ज फाउंडेशन

यांच्यातर्फे नोंदविण्यात आला.

प्रभुणे म्हणाले, "बिरसा मुंडा यांचे काम बहुआयामी आहे. त्यांनी १०-१५ वर्षात धर्मांतराविरोधात आदिवासींमध्ये चेतना निर्माण केली. मराठी भाषेला अभिजात दर्जा मिळवण्यासाठी संघर्ष करावा लागला. बोलीभाषा तर मृतप्राय होत आहेत. अशा वेळी आदिवासी बोलीभाषा देवनागरी लिपीत लिहिल्यास ते ज्ञान सर्वोपयुक्त पोहोचेल." कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. सुनील भंडगे यांनी केले.

राष्ट्रीय पुस्तक न्यास, पुणे पुस्तक महोत्सव आणि महाराष्ट्र नॅचरल गॅस लिमिटेड यांच्यातर्फे बॅकिमचंद्र चटोपाध्याय यांच्या 'आनंदमठ' या कादंबरीचे विनामूल्य वितरण करण्यात आले. यावेळी अभिनेते आणि दिग्दर्शक प्रवीण तरडे, महाराष्ट्र नॅचरल गॅसचे कार्यकारी संचालक कुमार शंकर,

फर्मुसन महाविद्यालय मैदान : पुणे पुस्तक महोत्सवाच्या उद्घाटनाच्या पूर्वसंध्येला 'लार्जॅस्ट डिस्प्ले ऑफ पोस्टर्स' हा विश्वविक्रम 'गिनेस वर्ल्ड रेकॉर्ड्स' मध्ये नोंदविण्यात आला. यावेळी उपस्थित मान्यवर.

महोत्सवाचे मुख्य संयोजक राजेश पांडे, महोत्सव संयोजन समिती सदस्य भाष्य श्री मंठाळकर आणि नवीन शैक्षणिक धोरण राज्य शासन समिती सदस्य डॉ. गोविंद कुलकर्णी उपस्थित होते. कार्यक्रमात पुणे महानगरपालिकेच्या संत रामदासस्वामी विद्यालय आणि डेक्कन एज्युकेशन सोसायटीचे न्यू इंग्लिश स्कूल रमणबाग या शाळांमधील विद्यार्थ्यांना प्रातिनिधिक स्वरूपात ही कादंबरी देण्यात आली.

यापूर्वी अमेरिकेच्या नावावर विक्रम

■ 'लार्जॅस्ट डिस्प्ले ऑफ पोस्टर्स' हा विश्वविक्रम यापूर्वी अमेरिकेच्या नावावर होता. अमेरिकेने फेब्रुवारी २०२५ मध्ये एक हजार ३६५ पोस्टर्सच्या साह्याने हा विक्रम केला होता. महोत्सवात हा विक्रम मोडीत निघाला असून, एक हजार ६७८ पोस्टर्सच्या साहाय्याने नवा 'लार्जॅस्ट डिस्प्ले ऑफ पोस्टर्स' हा विश्वविक्रम प्रस्थापित करण्यात आला आहे, अशी माहिती 'गिनेस वर्ल्ड रेकॉर्ड्स'चे स्वप्नील डांगरीकर यांनी सांगितले. या विश्वविक्रमात भारताने अमेरिकेला मागे टाकले आहे.

Pune, Main
13/12/2025 Page No. 2

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING DECEMBER 2025

Author	Title
• BHSKARAN, MEDHA DESHMUKH/ UPADHYE, NANDINI. TRANSLATOR	• CHHATRAPATI SAMBHAJI JEEVAN AANI BALIDAAN (Marathi translation of LIFE & DEATH OF SAMBHAJI)
• PAWAR, PRAKASH	• SAKAL JANVADI CHHATRAPATI SHIVRAY
• UPASE, SHIVSHANKAR	• KRANTISURYA MAHATMA BASVESHWAR
• VIVEKANAND	• KARMYOG
• VIVEKANAND	• RAJYOG
• VIVEKANAND	• DNYANYOG (Jnana Yoga)
• VIVEKANAND	• BHAKTIYOG
• MORE, SADANAND	• NIVADAK SAKAL SANT SAARTH GATHA
• PANSE, SHRUTI	• PARIKSHESATHI PARIKSHEAADHI...
• GAJENDRAGADKAR, VARSHA	• AAPLE SAN AAPLI SANSKRITI
• GAIKWAD, SHEKHAR	• BADALTA GRAMIN MAHARASHTRA
• KULKARNI, ANAND J.	• ARTIFICIAL INTELLIGENCECHYA VATEWAR
• NVALE, VIJAY	• CAREER FAQs : PRASHNOTTARATUN CAREER MARGDARSHAN
• DUNAKHE, ANSHUMATI	• RISHI PARAMPARA
• JOSHI, RAJIV	• DIGITAL BANKING
• ANASKAR, VIDYADHAR	• BANKING CLASSROOM BHAG 2 : BANKING SAKSHARTA: PRASHNA-UTTARANCHYA MADHYAMATUN
• ANASKAR, VIDYADHAR	• BANKING CLASSROOM BHAG 1 : BANKING SAKSHARTA: PRASHNA-UTTARANCHYA MADHYAMATUN
• JOSHI, VASUDHA	• AMAZON NEETI
• KULKARNI, VINAYAK	• FAMILY BUDGET
• KAPTAN, SANJAY/PAKHALE, KUSHAL	• VITTIY SAKSHARTA AANI SARVASAMAVESHAKTA
• KULKARNI, VINAYAK	• SAMARTH RAMDAS RACHIT DASBODHATIL GUNTAVNUK BODH
• BIDWAIK, VINOD	• COLLEGE TO CORPORATE VIA INTERVIEW
• OAK, NILESH NEELKANTH/BHATI, RUPA/DAMLE, LEENA	• PRACHIN BHARATIYA KHAGOLVIGYAN: GUDH, ADBHUT AANI GAURAVSHALI PARAMPARA
• KULKARNI, VINAYAK	• ARTHMEL: AARTHIK NIYOJANASATHI MARGDARSHAK
• SAVARKAR, SATYAKI. ED.	• SWATANTRAYVEER SAVARKAR VICHARDARSHAN : SAHITYIK SAVARKAR

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING DECEMBER 2025

Author	Title
• SAVARKAR, SATYAKI. ED.	• SWATANTRAYVEER SAVARKAR VICHARDARSHAN : HINDUTVANISHTH SAVARKAR
• SAVARKAR, SATYAKI. ED.	• SWATANTRAYVEER SAVARKAR VICHARDARSHAN : BHASHABHIMANI SAVARKAR
• SAVARKAR, SATYAKI. ED.	• SWATANTRAYVEER SAVARKAR VICHARDARSHAN : KADAMBARIKAR SAVARKAR
• SAVARKAR, SATYAKI. ED.	• SWATANTRAYVEER SAVARKAR VICHARDARSHAN : VIDNYANNISHTH SAVARKAR
• BALWATE, SADHANA	• AHILYA RUPEN SANSTHITA (NATAK)
• SANKPAL, BAPUJI	• SHRI CHAKRADHAR
• KULKARNI, M. R.	• BHARATATIL UDYOG
• KHOT, SAURABH	• BHARATIYA LOKSHAHICHA ASHWAMEDH
• JADHAV, RAMESH	• RAJARSHI SHAHU CHHATRAPATI
• PAGADI, SETUMADHAVRAO	• CHHATRAPATI SHIVAJI
• VINOBA/CHOLKAR, PARAG. ED.	• VINOBA-NAVNEET
• VINOBA/CHOLKAR, PARAG. ED.	• VINOBA-NAVNEET
• VINOBA/CHOLKAR, PARAG. ED.	• VINOBA-NAVNEET
• DAPHAL-PATOLE, MEENAKSHI	• RAJA HARISHCHANDRA: ISHVAKU KULATIL DAANSHUR AANI SATYAVADI RAJACHI KATHA
• DHANDE, PREM	• SHIVRAYANCHE RANTANDAV
• GODBOLE, ACHYUT/DAUND, VARSHA	• ZAPURZA-4 (BHARATIYA)
• JAGTAP, NAVNATH	• GANIMI KAVA: AJINKYA YUDDHANITICHA GUDH MANTRA
• JAGTAP, NAVNATH	• GANIMI KAVA: AJINKYA YUDDHANITICHA GUDH MANTRA
• CHANDRAMOULI, ANUJA/ PURANDARE, VAISHALI. TRANSLATOR	• PANDAV RAJKUMAR ARJUN: EKA YODDYACHI YASHOGATHA
• GODBOLE, ACHYUT/NIPHADKAR, ASAVARI	• FUTURETECH: BHAVISHYATLA TANTRADNYANAN-CHA UTAKANTHAVARDHAK VEDH (AI, CHATGPT, NANOTECHNOLOGY, AR, VR, HYPERLOOP, MINDCOLNES, GENETIC ENGINEERING, SPACE MINING AANI BARACH KAH)
• GODBOLE, ACHYUT/DESHPANDE, AMRUTA	• DEPRESSION (NAIRASHYA): ITIHAS, KARANA, LAKSHANA, UPAY AANI TYAVAR MAAT KARNARYA VEERANCHYA KAHANYA
• GODBOLE, ACHYUT/PANGARKAR, AMEYA	• SAHAJ SOPI CYBER SECURITY
• GODBOLE, ACHYUT/NIPHADKAR, ASAVARI	• SPACE TRAVEL: MANAVI BUDDHIMATTECHE UTKAT JHEP
• GODBOLE, ACHYUT/PATIL, DUSHYANT	• BIG BANG: VISHWAPRARAMBHYACHE THARARNATYA
• SHIKARPUR, DEEPAK	• AAPLE DIGITAL JEEVAN
• GODBOLE, ACHYUT/DESHPANDE, AMRUTA	• BHHANNAT SHODH: ROZCHYA VAPARATLYA VASTUNCHYA RANJAK SHODHKATHA
• GODBOLE, ACHYUT/SARPOTDAR, CHINMAY	• MANOVIGYAN: MANACHE PAILU ULGADHNADE 25 BHHANNAT SIDDHANT (MAANASSHASTRIYA SANKALPANA BHAG 1)

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING DECEMBER 2025

Author	Title
• GODBOLE, ACHYUT/ TATKAR, TRUPTI	• MANOVEDH: 25 SIDDHANTANCHYA AADHARE MANACHA GHETLELA MAGOVA (MAANASSHASTRIYA SANKALPANA BHAG 2)
• KULKARNI, PRASHANT NARAYAN	• SHIVRAYANCHE EKNISHTH MAVALE: NETOJI PALKAR
• KULKARNI, PRASHANT NARAYAN	• SHIVRAYANCHE EKNISHTH MAVALE: TANHAJI MALUSARE
• KULKARNI, PRASHANT NARAYAN	• SHIVRAYANCHE EKNISHTH MAVALE: GUPTAHER BAHIRJI NAIK
• KULKARNI, PRASHANT NARAYAN	• SHIVRAYANCHE EKNISHTH MAVALE: KANHOJI JEDHE, JIVAJI MAHALA
• KULKARNI, PRASHANT NARAYAN	• SHIVRAYANCHE EKNISHTH MAVALE: BAJI PASALKAR, PRATARAO GUJAR, RAMJI PANGERA
• KULKARNI, PRASHANT NARAYAN	• SHIVRAYANCHE EKNISHTH MAVALE: SARSENAPATI HAMBIRRAO MOHITE
• KULKARNI, PRASHANT NARAYAN	• SHIVRAYANCHE EKNISHTH MAVALE: FIRANGOJI NARSALA, HIROJI INDULKAR, BALAJI AVAJI
• KULKARNI, PRASHANT NARAYAN	• SHIVRAYANCHE EKNISHTH MAVALE: YESAJI KANK, KONDAJI FARZAND
• KULKARNI, PRASHANT NARAYAN	• SHIVRAYANCHE EKNISHTH MAVALE: SHIVA KASHID VA BAJIPRABHU DESHPANDE
• KULKARNI, PRASHANT NARAYAN	• SHIVRAYANCHE EKNISHTH MAVALE: MURAR BAJI DESHPANDE
• DHARAP, SHIRISH/SABNIS, VIVEK. ED.	• EK ADBHUTRAMYA DANTKATHA: NARAYAN DHARAP
• SAKHDEV, PRANAV	• K CONNECTIONS
• SAKHDEV, PRANAV	• VEERYODDHA ARJUN
• TAGORE, RABINDRANATH/ GITE. VILAS. TRANSLATOR	• RABINDRANATH TAGORANCHI PATRE: PUTNI INDIRA DEVI SOBATCHA PATRASAMVAD
• DHARAP, NARAYAN	• VIKALPA AANI ITAR KATHA: APRAKASHIT NARAYAN DHARAP
• RAY, SATYAJEET/JAIN, ASHOK. TRANSLATOR	• MRITYUGHAR: FANTASTIC FELUDA RAHASYAKATHA
• HAWARE, SURESH	• AANI RAJU ZALA BUSINESSMAN: NAUKRIPEKSHA VYAVASAY KARA
• VADAWALA (RISBUD), SUMEDH	• MITT KALOKH LAKHH UJED : EK VYASANI GARDULLA TE SAFAL JEEVAN DATTA SHRIKHANDE YANCHA STIMIT KARNARA JEEVAN PRAVAS
• SHANKAR, SADHANA/ CHAVAN INDRAYANI. TRANSLATOR	• ELONVARCHA SANGHARSH (MARATHI TRANSLATION OF ASCENDANCE)
• PRADHAN, JAIPRAKASH	• BATMIMAGCHI BATMI: KHALBALJANAK BATMYA MILNYAMAGCHA RANJAK NATYA
• SHEVATE, ARUN	• TRIMURTI: DESHACHI PAYABHARNI KARNARE TEEN SHILPKAR MAHATMA GANDHI, PANDIT JAWAHARLAL NEHRU, DR. BABASAHEB AMBEDKAR
• SABADE, RAJEEV	• VAARTAANCHYA JHALYA KATHA
• GUPTE, RUSHIKESH	• GOTHNYATLYA GOSHTI
• GUPTE, RUSHIKESH	• GHANAGARD
• KUNDALKAR, SACHIN	• NINETEEN NINETY
• DHOPAT, PRAVIN	• LATE NIGHT MUMBAI

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING DECEMBER 2025

Author	Title
• NEMADE, BHALCHANDRA/ DHANDE, PRAHSANT. TRANSLATOR	• DESHIVAAD (MARATHI TRANSLATION OF NATIVISM)
• KELKAR, TANMAY	• MAITRI SANSKRITSHI
• GUHA, RAMCHANDRA/SAKHDEV, PRANAV. TRANSLATOR	• PARYAVARANVADACHA JAAGTIK ITIHAS (MARATHI TRANSLATION OF ENVIRONMENTALISM-A GLOBAL HISTORY)
• DRESNER, ULRICH/ DHERE, ARUNA/JOSHI, JAYSHRI HARI. TRANSLATORS	• SAKSHIBHAVANE BAGHTANA: ULRICH DRESNER CHYA NIVADAK KAVITA
• NEELKANTHAN, ANAND/ NANDPURKAR- PHADKE,SHUCHITA. TRANSLATOR	• RAMAYAN EK ROOP ANEK : KATHA, LOKKATHA,SHIKAVANI (MARATHI TRANSLATION OF MANY RAMAYANAS, MANY LESSONS)
• PANDEY, VIKRANT/KULKARNI, NILESH/NANDAPURKAR- PHADKE,SHUCHITA. TRANSLATOR	• RAMACHYA PAVALANWAR PAOOL: RAMAYANATIL PRATYEK STHANALA BHET DET KELELA PRAVAAS (MARATHI TRANSLATION OF IN THE FOOTSTEPS OF RAMA)
• DAVNE, PRAVIN	• GANYAMAGCHYA GOSHTI: MAJHYA GAZLELYA GANYANCHYA SUREL KAHANYA
• GUPTE, SANJAY/BHONDAVE, AVINASH.	• GENOMICS: MANAVI JEEVANACHYA ANTARANGACHA ULAGADA
• DULAT, A.S./ CHAMPANERKAR, MILIND. TRANSLATOR	• VARISHTHA GUPTCHAR ADHIKARYACHYA JEEVANATIL SMRUTICHITRA (A LIFE IN THE SHADOWS)
• HAWARE, SURESH/DATAR, BHAGWAN. TRANSLATOR	• MANDIR VYAVASTHAPAN (TEMPLE MANAGEMENT)
• JOSHI, VARSHA/KSHIRSAGAR, HEMA	• BARAVYA (12) SHATKATIL KHADYASANSKRUTI (१२ व्या शतकातील खाद्यसंस्कृती)
• PANDIT, NEERAJ	• ANUVISHWATIL DHRUV: DR. ANIL KAKODKAR
• ARAVAMUDAN, R./ARAVAMUDAN, GEETA/ SAKHDEV, PRANAV. TRANSLATOR	• ISRO: ZEP NAVYA KSHITIJAKADE MI ANUBHAVLELYA EK ABHUTPURVA SWAPNA
• PARAB, ANURADHA	• GENIUS GEM DR. G.M. : PRAGATISHEEL UDYOGPATI- SHASTRADNYA DR. GANGADHAR MOTIRAM WARKE YANCHE KARYACHARITRA
• HAWARE, SURESH/DATAR, BHAGWAN. TRANSLATOR	• MAJHE BARC CHE DIWAS EKA VARISHTHA ANUSHASTRADNYACHA ANTARDRUSHTI DENARA ANUBHAV KATHAN
• ASHOKAN, M.S./ DONGRE, AVADHOOT. TRANSLATOR	• METROMAN SHREEDHARAN
• KULKARNI, NILESH/DATA, BHAGWAN. TRANSLATOR	• DADRA AND NAGAR HAVELICHE MUKTISANGRAM
• DESAI, BERJIS	• MODI'S MISSION
• BLUEKRAFT DIGITAL FOUNDA- TION	• 370 UNDOING THE UNJUST: A NEW FUTURE FOR JAMMU & KASHMIR
• MILLER, ANDREW	• THE LAND IN WINTER (THE BOOKER PRIZE 2025 SHORTLISTED)
• MISSAL, KEVIN	• MAHAYODDHA KALKI: SWORD OF SHIVA BOOK 3
• MISSAL, KEVIN	• SATYAYODDHA KALKI: EYE OF BRAHMA BOOK 2
• MISSAL, KEVIN	• DHARMAYODDHA KALKI: AVATAR OF VISHNU BOOK 1

NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS DURING DECEMBER 2025

Author	Title
• PATWARDHAN, BHUSHAN/ RAMCHANDANI, INDU	• GENOME TO OM: THE EVOLVING FUTURE OF HUMANITY
• SZALAY, DAVID	• FLESH (THE BOOK PRIZE 2025 WINNER)
• YOUSAFZAI, MALALA	• FINDING MY WAY
• BHAT, HARISH	• DOING THE RIGHT THING: LEARNINGS FROM RATAN TATA
• IYER, SHREERAM/SESHADRI, SRIDHAR	• CYBERSECURITY FOR EVERYONE: THE SEVEN PRINCIPLES TO BE CYBERSAFE
• MEADOWS, MARTIN	• CONFIDENCE: HOW TO OVERCOME YOUR LIMITING BELIEFS AND ACHIEVE YOUR GOALS
• HARDY, DARREN	• THE COMPOUND EFFECT: JUMSTART YOUR INCOME, YOUR LIFE, YOUR SUCCESS
• WARIKOO, ANKUR	• BUILD AN EPIC CAREER
• DANGI, MANEESH	• BOOMS, BUSTS AND MARKET CYCLES: TRAIN YOUR MIND TO BE AN INVESTOR
• BRUNELL, NATALIE	• BITCOIN IS FOR EVERYONE: WHY OUR FINANCIAL SYSTEM IS BROKEN AND BITCOIN IS THE SOLUTION
• SANGHI, ASHWIN	• THE AYODHYA ALLIANCE
• CLEAR, JAMES	• ATOMIC HABITS: AN EASY AND PROVEN WAY TO BUILD GOOD HABITS AND BREAK BAD ONES
• RIVLIN, GARY	• AI VALLEY: MICROSOFT, GOOGLE AND THE TRILLION-DOLLAR RACE TO CASH IN ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE
• QUILLIAN, CELIA	• AI FOR LIFE: 100+ WAYS TO USE ARTIFICIAL INTELLIGENCE TO MAKE YOUR LIFE EASIER, MORE PRODUCTIVE AND MORE FUN
• COVEY, STEPHEN R.	• A MISSION STATEMENT FOR YOUR LIFE: FIND YOUR PURPOSE. CHOOSE YOUR GOALS. ACHIEVE YOUR DREAMS
• GAVAS, RAJAN. ED.	• NAVALEKHAN MARATHI KATHA
• PHADKE, BHALCHANDRA. ED.	• MARATHI LAGHUKATHA
• DEODHAR, VIDYA	• KAYDE NIRMITIT MAHILANCHE YOGDAN (Women in Law Making)
• AGARWAL, O.P./DEO, SUAJALA. TRANSLATOR	• KALAVASTU AANI GRANTHALAY SAHITYACHE JATAN (Marathi Translation of Preservation of Art Objects and Library Materials)
• SWAMI GHANANANDA/ STEWART-WALLACE, JOHN/ CHORGHAD, WAMAN K.	• PURVA AANI PASHCHIMECHA SANT MAHILA (Marathi Translation of Women Saints of East & West)
• MOOSVI, SHIREEN/ KULKARNI, VIJAYA. TRANSLATOR	• SAMRAT AKBARACHYA JEEVANATIL PRASANG: SAMKALIN KAGADPATRATIL UTARE AANI AATHAVANI (Marathi Translation of Episodes in the Life of Akbar: Contemporary Records and Reminiscences)
• KHAIRNAR ANIL S. / MEDHEKAR ANAGHA	• OPERATION RESEARCH - 1 SYBCOM SEM 3 NEP
• KULKARNI MAHESH	• BUSINESS ACCOUNTING : SYBCOM SEM 3 NEP
• MORE JYOTIRAM C. / TIMBOLE HARISHCHANDRA S. / SHINDE SANDIP / MULANI MAHAMMAD	• A TEXT BOOK OF FUNDAMENTALS OF GEOMORPHOLOGY : SYBA SEM 3 NEP
• BHAGWAT ARJUN B. / DOKE AJINATH M. / RANDHIR SHEETAL M. / PATIL PRITI V.	• INDIAN ETHICAL AND VALUE BASED MANAGEMENT : SYBCOM SEM 3 NEP

**NEWLY ADDED AND BOOKS RECEIVED IN GRATIS
DURING DECEMBER 2025**

Author	Title
• NIKAM KISHOR / PURANIK NEHA / RAINA • • NEELOFAR / USHIR D. G.	• INDIAN BANKING SYSTEM : SYBCOM SEM 3 • NEP
• PURANIK NEHA / KULKARNI ASMITA •	• ANCIENT INDIAN BANKING SYSTEM : SYBCOM • SEM 3 NEP
• DOKE AJINATH M / PAWDE NARSINHA S. •	• BUSINESS PRACTICES IN ANCIENT INDIA : • SYBCOM SEM 3 NEP
• KEKANE MARUTI	• ENTREPRENEURSHIP SCENARIO AND • INSTITUTIONAL SUPPORT : SYBCOM SEM 3 • NEP
• DIXIT P. G.	• PROBABILITY THEORY : FYBCOM SEM 2 NEP
• SHAIKH AFTAB ANWAR / MAHAPATRA • SAMITA	• SERVICE MARKETING : SYBCOM SEM 3
• /BRAMHE AKANKSHA	• DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGY : CHILD • DEVELOPMENT SYBA SEM 3 NEP
• KULKARNI RUPALI	• HISTORY OF THE MARATHAS (1630-1707) HIS- • TORY : SYBA SEM 3 NEP
• BHAGWAT ARJUN B. / KEKANE MARUTI / • DOKE AJINATH	• MARKETING PRACTICES IN ANCIENT INDIA • SYBCOM SEM 3 NEP
• CHATTOPADHYAY BANKIMCHANDRA	• AANANDMATH आनंदमठ
• KULKARNI PRASHANT	• SHIVCHARITRA : EKA YUGPURUSHACHI • JIVANGATHA शिवचरित्र : एका युगपुरुषाची • जीवनगाथा
• BHAVE VINOBA	• VINOBA NAVNEET विनोबा - नवनीत

News Paper Clippings : December 2025

Online newspapers and online services based on newspapers are becoming increasingly popular and useful in current digital age. These services helped libraries in reaching out users wherever they are and also save time of the users. The newspaper clippings are also known as press clippings in some libraries .

[Ref: Gaur, Ramesh C., Chand, Mahesh, Gaur, Kavita & Yadav, Amar Singh. (2013). *Online Newspaper Clippings and News Services for Libraries: Experiences in Indian Libraries*. Accessed from <http://library.ifla.org/240/1/153-gaur-en.pdf>]

Clipping is the cutting-out of articles from a paper publication. Newspaper clippings are often used when people have to write a report or make a presentation or for future reference.

The Modern College, Shivajinagar Library subscribes to Ten (10) English Newspapers and Eleven (11) Marathi Newspapers which are referred by the students and staff. The Library has a practice of posting notifications of important news related to Education, UGC, NAAC, Savitribai Phule Pune University on the WhatsApp Groups of Staff.

महाराष्ट्र टाइम्स

लोकसत्ता

Father of Library Science, Dr. S.R.Ranganathan's Fifth Law of Library

TOI

लोकमत

Science states that 'Library is a Growing Organism'. It means that a library should be a continually changing institution, never static in its outlook. Books, methods, and the physical library should be updated over time. As an implication of the Fifth Law of Library Science, the Modern College Library has also updated the ways of keeping and maintaining the Newspaper Clippings.

hindustantimes

E-newspaper Clippings Service gives a global viewership/user base, no maintenance required, storage

space issues will be solved and any user, anytime, at any place can have an access to the Newspaper Clippings Service. The E-Newspaper Clippings Section is divided into *News regarding MCASC, Pune-5, Education, Work of Appreciation, Health, Research, Sports, Miscellaneous* .

सामना

प्रभात

केसरी

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

प्रभात

उच्च शिक्षण नियमनासाठी एकच शिखर संस्था!

शिक्षण क्षेत्राला नवा आयाम, शिक्षण तज्ज्ञांकडून स्वागत

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. १४ - विद्यापीठ अनुदान आयोग (यूजीसी), अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद (एआयसीटीई) आणि राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषद (एनसीटीई) या देशातील तीन प्रमुख शिक्षण नियामक संस्थांचे विलीनीकरण करून आता एकच शिखर उच्च शिक्षण नियामक संस्था स्थापन करण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे. या बहुचर्चित निर्णयाचे शिक्षण तज्ज्ञांनी स्वागत केले आहे. या नव्या नियामक संस्थेच्या कार्यपद्धतीकडे आता सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

पूर्वी 'उच्च शिक्षण आयोग विधेयक' म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या या विधेयकाचे नाव आता 'विकसित भारत शिक्षा अधीक्षण' असे ठेवण्यात आले असून, त्याला केंद्रीय मंत्रिमंडळाने नुकतीच मंजुरी दिली आहे. येत्या तीन ते चार दिवसांत हे विधेयक लोकसभेत मंजुरीसाठी मांडले जाणार आहे. देशातील विविध संस्थांच्या कार्यपद्धतीमुळे विखुरलेल्या उच्च शिक्षण व्यवस्थेला एकत्रित आणणे हा या विधेयकाचा मुख्य उद्देश आहे. याच कारणातून विलीनीकरणासंदर्भातील निर्णयाचे स्वागत शिक्षण संस्थांकडून होत आहे.

“विद्यार्थी, शिक्षक, कर्मचारी, महाविद्यालय, विद्यापीठ व शिक्षण संस्थांच्या दृष्टीने केंद्र सरकारने उचललेले उच्च शिक्षणातील 'महत्त्वपूर्ण निर्णय' म्हणावे लागेल. कामकाजात सुसत्रता येईल. मात्र, प्रत्येक गोष्टीसाठी दिल्लीत जाण्याऐवजी देशात विभागनिहाय केंद्रे सुरू करून त्यांना स्वायत्तता दिली गेली पाहिजे. तंत्रज्ञानाच्या साहाय्याने प्रशासनाकडून कामकाज योग्य पद्धतीने होणे आवश्यक आहे. नव्या विधेयकात क्लिष्टता नसावी. त्यादृष्टीने विधेयकाची रूपरेषा असणे योग्य ठरेल.

- डॉ. गजानन एकबोटे,
ज्येष्ठ शिक्षणतज्ज्ञ

“एकत्रिकरणाच्या विधेयकाचे स्वागत आहे. राष्ट्रीय शिक्षण धोरणाची अंमलबजावणी होण्याच्या दृष्टीने हा निर्णय घेण्यात आला असला तरी त्याची अंमलबजावणी तितकीच महत्त्वाची आहे. विधेयकाची नेमकी कार्यपद्धती काय असणार हे पाहावे लागेल, मात्र एकच शिखर संस्थांकडून नियमावली तयार करताना सर्व घटकांना विचारात घेणे आवश्यक आहे. त्यादृष्टीने विधेयक असणे अपेक्षित आहे.

- प्रा. नंदकुमार निकम,
ज्येष्ठ शिक्षणतज्ज्ञ

दीर्घकाळ प्रलंबित निर्णयाला
अखेर मूर्त रूप

तत्कालीन पंतप्रधान मनमोहन सिंग यांच्या कार्यकाळात केंद्रीय मनुष्यबळ संसाधन मंत्रालयाने तिन्ही शिखर संस्थांचे एकत्रिकरण करून एकच नियामक संस्था निर्माण करण्याचे धोरण आखले होते. यूजीसीच्या अखत्यारित सुमारे ४५ हजार महाविद्यालये तसेच एआयसीटीई आणि एनसीटीई यांच्यासह एकूण देशात सुमारे एक लाख महाविद्यालये व संस्था आहेत. या सर्वांना एकाच छताखाली आणून त्यांची कार्यपद्धती निश्चित होणार आहे. मात्र, नव्या शैक्षणिक धोरणाच्या अंमलबजावणीत अनेक अडचणी येत आहेत. त्यामुळे नवे विधेयक आणू पाहत असताना सर्वांना विश्वासात घेऊन निश्चित कार्यपद्धती ठरवणे महत्त्वाचे आहे. विशेष म्हणजे, या शिखर संस्थेत बार कौन्सिल ऑफ इंडिया आणि फार्मसी कौन्सिल ऑफ इंडिया या संस्थांनादेखील आणणे आवश्यक आहे, याकडे ज्येष्ठ शिक्षणतज्ज्ञ डॉ. गजानन एकबोटे आणि प्रा. नंदकुमार निकम यांनी लक्ष वेधले आहे. ज्येष्ठ शिक्षणतज्ज्ञ ए. पी. कुलकर्णी यांनी हा निर्णय प्रशासनात सुसूत्रता आणण्यासाठी आणि शिक्षण घटकातील सर्वांच्या अडचणी दूर करण्यासाठी फायदेशीर ठरणार आहे. आता तिन्ही संस्था एकत्र आल्याने संस्थांच्या कामास गती मिळेल.

महोत्सवात पुस्तके वाचत सहभागी व्हा

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. ४ - पुणे पुस्तक महोत्सवानिमित्त नागरिकांनी पुस्तके वाचून सहभाग नोंदवावा, असे आवाहन उच्च व तंत्र शिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी केले आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात विद्यापीठाचे कुलगुरू, संस्थाचालक व प्राचार्य यांच्या बैठकीत ते बोलत होते. शांतत, पुणेकर वाचत आहेत, हा उपक्रम ९ डिसेंबरला होत असून, सकाळी ११ ते दुपारी १२ या काळात पूणे शहर शांततेत वाचन करणार आहे. पुणेकरांनी या उपक्रमात सहभागी व्हावे, असे आवाहन पाटील यांनी केले. महोत्सवाचे प्रमुख संयोजक राजेश

पुणेकरांना मंत्री चंद्रकांत
पाटील यांचे आवाहन

पांडे यांनी विविध उपक्रमांची माहिती दिली. राष्ट्रीय पुस्तक न्यासाचे संचालक युवराज मलिक यांनीही मत मांडले. कुलगुरूंनी मान्यवरांचे स्वागत केले. उच्च शिक्षण संचालक शैलेंद्र देवळाणकर यांनी वाचन उपक्रमात सहभागी होण्याचे आवाहन केले. यावेळी प्र-कुलगुरू डॉ. पराग काळकर, डॉ. ज्योती भाकरे, रवींद्र शिंगणापूरकर, डॉ. नितीन घोरपडे, देविदास वायदंडे, डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे, डॉ. संगीता जगताप आदी मान्यवर उपस्थित होते. सूत्रसंचालन डॉ. संजय चाकणे यांनी केले.

News Paper Clippings related to Progressive Education Society, Pune 5

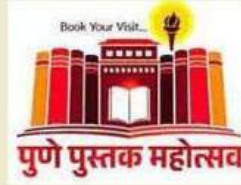
‘शांतता पुणेकर वाचत आहेत’मध्ये व्हा सहभागी

चंद्रकांत पाटील यांचे आवाहन; विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहनासाठी खास सवलत

पुणे, ता. ४ : पुणे पुस्तक महोत्सवाच्या अंतर्गत ‘शांतता पुणेकर वाचत आहेत’ हा उपक्रम आयोजित केला जातो. वाचनसंस्कृतीला बळकटी देणारा हा उपक्रम असून नऊ डिसेंबर रोजी सकाळी ११ ते १२ या वेळेत नागरिकांनी सहभाग घ्यावा. विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी शाळा, महाविद्यालयात वाचन व्हाऊचर्स दिले जाणार आहेत, असे राज्याचे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी सांगितले.

पुणे पुस्तक महोत्सवाच्या

निमित्ताने केले सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात कुलगुरू, संस्थाचालक आणि प्राचार्यांची बैठक आयोजित केली होती. त्यावेळी ते बैठकीत बोलत होते. यंदाच्या महोत्सवात सांस्कृतिक कार्यक्रम, चिल्ड्रन कॉर्नर, लिट फेस्टिव्हल, विविध प्रकाशनांचे भव्य पुस्तक स्टॉल्स आणि फूड फेस्टिव्हल यांचा समावेश आहे. ‘शांतता...पुणेकर वाचत आहेत’ हा खास उपक्रम नऊ डिसेंबर रोजी सकाळी ११ ते दुपारी १२ या वेळेत होणार आहे. या एक तासात संपूर्ण पुणे शांततेत वाचन करणार आहे. नागरिकांना या उपक्रमात उत्साहाने

सहभागी व्हावे. विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी प्रत्येक महाविद्यालय आणि विद्यार्थ्यांना व्हाऊचर दिले जाणार असून त्यातून वाचन संस्कृतीला चालना मिळेल, असे ही पाटील यांनी सांगितले.

यावेळी राष्ट्रीय पुस्तक न्यासाचे

संचालक युवराज मलिक यांनी पुणे हे ‘ऑक्सफर्ड ऑफ द ईस्ट’ नव्हे तर ‘पश्चिमेकडील नार्लंदा’ म्हणून ओळखले जावे यासाठी आपले प्रयत्न आहेत असे सांगितले.

महोत्सवाचे प्रमुख संयोजक राजेश पांडे यांनी पुस्तक महोत्सवातील विविध उपक्रमांची माहिती यावेळी दिली. राज्याचे उच्च शिक्षण संचालक शैलेंद्र देवळाणकर यांनी विद्यापीठे, महाविद्यालये आणि युवकांनी मोठ्या संख्येने वाचन मोहिमेत सहभागी व्हावे तसेच महाविद्यालयांत विविध स्पर्धा व उपक्रम राबवून वाचन संस्कृती वाढवावी, असे आवाहन बैठकीत

केले. या वेळी महोत्सवात उच्च शिक्षण विभागाचा स्टॉलही असणार आहे असे सांगितले.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे कुलगुरू डॉ. सुरेश गोसावी यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले. यावेळी कुलसचिव डॉ. ज्योती भाकरे, प्र-कुलगुरू डॉ. पराग काळकर, रवी शिंगणापूरकर, प्राचार्य डॉ. नितीन घोरपडे, देविदास वायदंडे, ज्योत्स्ना एकबोटे, प्राचार्य डॉ. संगीता जगताप आदी उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. संजय चाकणे यांनी केले.

Pune, Main

05/12/2025 Page No. 302

लोकमत

जागतिक पटलावर ‘पुस्तकांची राजधानी पुणे’ म्हणून ओळख

शैक्षणिक संस्थांना सहभागी होण्यासाठी मंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी केले आवाहन

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : विद्येचे माहेरघर, सांस्कृतिक राजधानी असलेले पुणे आता जागतिक पटलावर ‘पुस्तकांची राजधानी’ म्हणून

उदयास येत आहे. पुणे पुस्तक महोत्सवाच्या माध्यमातून ते

साध्य होईल, असा विश्वास उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांत पाटील यांनी व्यक्त केला.

सर्व शैक्षणिक संस्थांनी यात मोठ्या संख्येने सहभाग

नोंदवून वाचन संस्कृतीचा प्रसार करावा, असे आवाहनही त्यांनी केले.

यंदाच्या पुस्तक महोत्सवात ९ डिसेंबरला ‘शांतता पुणेकर वाचत आहेत!’ या उपक्रमाच्या नियोजनासाठी मंत्री पाटील यांनी गुरुवारी अनेक संस्थांची विचार विनिमय बैठक घेतली. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठात ही बैठक पार पडली. यात पुण्यातील सर्व विद्यापीठांचे कुलगुरू आणि विविध महाविद्यालयांचे प्राचार्य उपस्थित होते.

“

मन आणि शरीर यांची संतुलित वाढ घडवण्यासाठी वाचन हा प्रभावी मार्ग आहे. या मूल्यांची सांगड घालणारा पुणे पुस्तक महोत्सव हा उपक्रम अतिशय स्तुत्य आहे. याचबरोबर पुण्यात कायमस्वरूपी पुस्तक प्रदर्शन उभं राहिले पाहिजे. यादृष्टीने बाणेरमध्ये भव्य संकुल निर्माण करण्याचा प्रयत्न सुरू आहे.

युवराज मलिक, मुख्य द्रष्टी

यात उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचे संचालक डॉ. शैलेंद्र देवळाणकर, पुस्तक पुणे महोत्सवाचे मुख्य आयोजक राजेश पांडे आणि नॅशनल बुक ट्रस्टचे

मुख्य विश्वस्त युवराज मलिक यांनीही मार्गदर्शन केले. या प्रसंगी कुलगुरू प्रा. डॉ. सुरेश गोसावी, प्र-कुलगुरू डॉ. पराग काळकर, कुलसचिव प्रा. डॉ. ज्योती भाकरे, व्यवस्थापन परिषदेचे सदस्य रवींद्र शिंगणापूरकर, प्राचार्य डॉ. नितीन घोरपडे, डॉ. देविदास वायदंडे, ज्योत्स्ना एकबोटे, प्राचार्य डॉ. संगीता जगताप उपस्थित होते. डॉ. संजय चाकणे यांनी सूत्रसंचालन केले. यावेळी मान्यवर उपस्थित होते.

प्रभात

मुलांच्या कौशल्य विकासाचे प्रयत्न हवेत

डॉ. पराग काळकर; मॉडर्न विद्यामंदिरचे स्नेहसंमेलन

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. २० - पालकांनी मुलांच्या कलागुणांचा विकास कसा होईल यासाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न केले पाहिजेत. मुलांना त्यांच्यातील कौशल्यांना प्रोत्साहन द्यावे, असे मत पुणे विद्यापीठाचे प्र-कुलगुरू प्रा. डॉ. पराग काळकर यांनी व्यक्त केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या शिवाजीनगरच्या मॉडर्न प्राथमिक विद्यामंदिर प्रशालेचा स्नेहसंमेलन व वार्षिक पारितोषिक वितरण कार्यक्रमात

ते बोलत होते. यावेळी संस्थेच्या सहकार्यवाह डॉ. ज्योत्स्ना एकबोटे म्हणाल्या की, मराठी माध्यमातून शिक्षण घेतल्याने विद्यार्थ्यांची सर्वांगीण उन्नती होते. स्नेहसंमेलनातून विद्यार्थ्यांना कला सादर करण्याची संधी मिळते. यावेळी शालासमिती अध्यक्ष डॉ. नंदकिशोर एकबोटे, सतीश लिंबेकर, विठ्ठल मोहोळ उपस्थित होते. मुख्याध्यापिका ज्योत्स्ना महाजन यांनी आढावा घेतला. सूत्रसंचालन अनुपमा रासकर यांनी केले, क्लेरा काळे यांनी आभार मानले.

मातृभाषेतून शिक्षणाने
विद्यार्थी परिपूर्ण घडतो

प्रा. डॉ. ज्योत्स्ना
एकबोटे यांचे प्रतिपादन

► **पुणे, शहर प्रतिनिधी.** मराठी या मातृभाषेतून शिक्षण घेतल्यास विद्यार्थ्यांची सर्वांगीण उन्नती होत असून त्यांचा बौद्धिक, भावनिक व सांस्कृतिक विकास अधिक प्रभावीपणे घडतो, असे प्रतिपादन प्रोफेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटीच्या सहकार्यवाह प्रा. डॉ. ज्योत्सना एकबोटे यांनी केले. मॉडर्न प्राथमिक विद्यामंदिर, शिवाजीनगर प्रशालेच्या स्नेहसंमेलन व वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभाचे आयोजन बालगंधर्व रंगमंदिर येथे करण्यात आले होते. या कार्यक्रमात त्या प्रमुख वक्त्या म्हणून बोलत होत्या.

या प्रसंगी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे प्रकुलगुरू प्रा. डॉ. पराग काळकर, कार्याध्यक्ष प्रा. डॉ. गजानन एकबोटे, प्रा. शामकांत देशमुख, प्रा. डॉ.

निवेदिता एकबोट, डॉ. नंदकिशोर एकबोट, वसतीशालिंबेकर तसेच विठ्ठल मोहोळ यांची प्रमुख उपस्थिती होती. यावेळी मार्गदर्शन करताना प्रा. डॉ. पराग काळकर म्हणाले की, पालकांनी मुलांच्या अभ्यासाबरोबरच त्यांच्या सुप्त कलागुणांचा विकास होईल, याकडेही लक्ष द्यावे. स्नेहसंमेलनाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या कला, क्रीडा व सांस्कृतिक गुणांना वाव मिळतो तसेच त्यांना आपली कला सादर करण्यासाठी रंगमंच उपलब्ध होतो, असे त्यांनी सांगितले. कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांनी विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम सादर करून उपस्थितांची मने जिंकली. शैक्षणिक व सहशैक्षणिक क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना मान्यवरांच्या हस्ते पारितोषिके प्रदान करण्यात आली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन अनुपमा रासकर यांनी केले, तर आभार प्रदर्शन शिक्षक प्रतिनिधी कलेरा काळे यांनी मानले.

उद्दिष्ट प्राप्तीसाठी
चिकाटीने प्रयत्न करा

डॉ.एकबोटे
यांचे आवाहन

► पुणे, शहर प्रतिनिधी
आईन्स्टाईन यांच्या $E = MC^2$ या
सुत्राचे नवे परिमाण $E = T$ म्हणजेच
एन्जुकेशन बरोबर ट्रान्सफॉर्मेशन,
शिक्षणाने परिवर्तन घडते हे सूत्र डॉ.
गजानन एकबोटे विद्यार्थ्यांना उलगडून
सांगतानाच यश अपयश हा स्थायी
भाव आहे. विद्यार्थ्यांनी यशाने हुरळून
जाऊ नये तसेच अपयशाने खचून
जाऊ नये. जीवनात निश्चित उद्दिष्ट
ठरवून चिकाटीने ते पूर्ण करणाऱ्या
प्रयत्न करावे, असे प्रतिपादन डॉ.
गजानन एकबोटे यांनी केले.

प्रोग्रेसिव्ह एज्युकेशन सोसायटी
संचालित मॉडर्न हायस्कूल येथे वार्षिक

यावेळी सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या कुलसचिव प्रा. डॉ. ज्योती भाकरे, प्रोफेसर एज्युकेशन सोसायटीचे कार्यवाह प्रा. शामकांत देशमुख, सहकार्यवाह प्रा. डॉ. ज्योत्सना ग एकवटे, उपकार्यवाह प्राचार्य डॉ. निरंदिता एकवटे, शाळासमिती अध्यक्ष वितरंजन कांबळे, डिजिटल रडव खरे उपस्थित होते . डॉ. ज्योती भाकरे म्हणाल्या, शिक्षणाने माणूस सुसंस्कृत होतो. विकृतीला स्वीकृती दिली नाही तर संस्कृती टिकते. आपल्याजवळ जे आहे ते ओळखून विद्यार्थ्यांनी पुढे जावे. प्रशालेच्या माजी शिक्षिका मृगजा कुलकर्णी यांच्यावतीने आई वडीलांच्या स्मरणार्थ दिला जाणारा गुरुवर्य दादासाहेब पाठक व कुसूम पाठक पुरस्कार नितीन डेरे यांना प्रदान करण्यात आला . सूत्रसंचालन सतीश शिंदेकर यांनी केले .तर आभारप्रदर्शन लिखक प्रतिनिधी दादाभाऊ शिर्नकर यांनी केले .

पारितोषिक वितरण व स्नेहसंमेलन
समारंभ वेळी ते बोलत होते.

News Paper Clippings During December 2025

Section: Education

परीक्षा वेळेत घ्या, सहा महिन्यांत प्रमाणपत्रही द्या

मुंबई : पुढारी वृत्तसेवा

देशातील काही उच्च शिक्षण संस्थांकडून परीक्षा वेळेत न घेणे आणि पदवी प्रमाणपत्रांचे वितरण उशिरा होणे यासंबंधी अनेक उदाहरणे विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (यूजीसी) निदर्शनास आले आहेत. विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक आणि रोजगार संघींवर याचा प्रतिकूल परिणाम होत असल्यामुळे यूजीसीने सर्व उच्च शिक्षण संस्थांना परीक्षा वेळेत घेणे आणि प्रमाणपत्रांचे वितरण ठरलेल्या मुदतीत करणे अनिवार्य असल्याचे स्पष्ट केले आहे. तसेच या सूचनांचे उल्लंघन झाल्यास दंडात्मक कारवाई केली जाईल, असा इशाराही देण्यात आला आहे.

यूजीसीचे सचिव प्रा. मनीष जोशी यांनी यासंदर्भात परिपत्रक जारी केले असून यामध्ये २०२४ साली दिलेल्या सूचनांचा संदर्भही देण्यात आला आहे. परिपत्रकात म्हटले आहे की, उच्च शिक्षण संस्थांनी नियमावली आणि मार्गदर्शक तत्वांचे पालन करून परीक्षा वेळेत घेणे आणि विद्यार्थ्यांना अंतिम पदव्या वेळेवर

• यूजीसीचे उच्च शिक्षण संस्थांना निर्देश : उल्लंघन झाल्यास कारवाईचा इशारा

देणे बंधनकारक आहे. काही संस्थांकडून परीक्षा वेळेत न घेणे किंवा प्रमाणपत्र वितरणात विलंब होणे विद्यार्थ्यांच्या करिअर आणि पुढील शैक्षणिक प्रवासावर प्रतिकूल परिणाम करते. त्यामुळे नियमांचे पालन करून परीक्षा वेळेत घेणे आणि प्रमाणपत्र वेळेत देण्याची विशेष दक्षता संस्थांनी घ्यावी, असे नमूद केले आहे.

निकाल जाहीर झाल्यानंतर १८० दिवसांच्या आत पदवी देणे बंधनकारक असल्याचेही परिपत्रकात अधोरेखित केले. नियमावलीतील कलम ४.४ नुसार संबंधित विद्यार्थी पात्र ठरल्याच्या अपेक्षित तारखेपासून १८० दिवसांच्या आत पदवी देणे आवश्यक आहे. तसेच परीक्षा वेळेत घेणे, निकाल वेळेत जाहीर होणे व निकालानंतर १८० दिवसांच्या आत पदवी मिळणे हा विद्यार्थ्यांचा मूलभूत हक्क असल्याचेही या परिपत्रकात नमूद केले आहे.

Pudhari 1.12.2025

News Paper Clippings During December 2025

Section: Education

पुढारी

अनुदानित महाविद्यालयांना अनुदान मंजूर करा

पुणे : पुढारी वृत्तसेवा

राष्ट्रीय शिक्षण धोरण २०२० अंतर्गत उच्च शिक्षणाची अंमलबजावणी महाराष्ट्रात २०२३-२४ पासून टप्प्याटप्प्याने सुरू झाली आहे. अनुदानित महाविद्यालयांना चौथ्या वर्षासाठी तत्काळ अनुदान मंजूर करण्याची मागणी संघटनेचे अध्यक्ष प्रा. डॉ. प्रकाश पवार यांनी पत्रकार परिषदेत केली.

पवार म्हणाले, प्रारंभी स्वायत्त महाविद्यालयांनी 'एनईपी'ची अंमलबजावणी सुरू केली असून, २०२४-२५ नंतर संपूर्ण राज्यात हे धोरण सुरू झाले आहे. या धोरणानुसार विद्यार्थी तीन वर्षात पदवी प्राप्त करतील. तर चौथे वर्ष ऑनर्स किंवा संशोधन व त्या संबंधित कौशल्यांवर आधारित अभ्यासक्रमासाठी राखीव असेल. स्वायत्त महाविद्यालयांत चौथ्या वर्षाची अंमलबजावणी शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ पासून म्हणजे जून २०२६ पासून सुरू होत आहे. एनईपीच्या रचनेनुसार पहिल्या तीन वर्षात विद्यार्थ्यांनी किमान १२० क्रेडिट व जास्तीत जास्त १३२ क्रेडिट पूर्ण करणे बंधनकारक आहे. तर चौथ्या वर्षासाठी ही संख्या किमान १६० व जास्तीत जास्त १७६ क्रेडिटपर्यंत वाढणार आहे. म्हणजेच चौथ्या वर्षात अतिरिक्त ४० ते ५६ क्रेडिट निर्माण होत असून, प्रत्येक सत्राला किमान २० तासांचा कार्यभार वाढत आहे.

शासनाने चौथ्या वर्षासाठी अनुदानित विषयांना शंभर टक्के अनुदान द्यावे, वाढलेल्या कार्यभारानुसार नवीन शिक्षक पदे तातडीने मंजूर करावीत, आदी मागण्या असून, मुख्यमंत्री आणि उच्च व तंत्र शिक्षणमंत्र्यांनी याबाबत सकारात्मक भूमिका घेऊन मागण्या मान्य कराव्यात, असेही पवार यांनी सांगितले.

Pune Edition

Dec 02, 2025 Page No. 05

Powered by: erelego.com

प्रभात

www.dainikprabhat.com

प्राध्यापकांच्या नव्या जागा निर्माण करण्याची मागणी

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. २ - राष्ट्रीय शिक्षण धोरणानुसार पदवी शिक्षणात बदल होत असून, विद्यार्थी तीन वर्षात पदवी प्राप्त करतील, तर चौथे वर्ष ऑनर्स किंवा संशोधन व त्या संबंधित कौशल्यावर आधारित अभ्यासक्रमासाठी राखीव आहे. या चौथ्या वर्षामुळे प्रत्येक प्राध्यापकाला प्रत्येक सत्रासाठी किमान २० तासांचा कार्यभार वाढत आहे.

ही शैक्षणिक जबाबदारी सांभाळण्यासाठी अनुदानित महाविद्यालयांना अतिरिक्त प्राध्यापकांची गरज असून, त्यानुसार सरकारने नवी प्राध्यापक पदे मंजूर करणे आवश्यक आहे.

त्यामुळे चौथ्या वर्षासाठी अनुदानित विषयांना शंभर

टक्के अनुदान द्यावे, वाढलेल्या कार्यभारानुसार नवी पदे निर्माण करावी आणि त्यांची लवकरात लवकर भरती व्हावी, अशी मागणी शिक्षक हितकारणी संघटनेने राज्याचे उच्च व तंत्र शिक्षणमंत्री चंद्रकांत पाटील यांच्याकडे केली आहे. शिक्षण व्यवस्थेची गुणवत्ता विद्यार्थ्यांचे हित आणि राज्यातील उच्च शिक्षणाचा भविष्यकालीन दर्जा जपण्यासाठी ही पावले अत्यंत महत्वाची असल्याचे संघटनेचे अध्यक्ष प्रा. प्रकाश पवार यांनी सांगितले. आवश्यकता पडल्यास मागण्यासाठी आंदोलन करण्याचा इशारा पवार यांनी दिला आहे.

Pune City Edition

Dec 03, 2025 Page No. 13

Powered by: erelego.com

News Paper Clippings During December 2025

Section: Education

लोकमत

आता दहावी-बारावीचे प्रमाणपत्र ऑनलाइन

सही शिक्के, हेलपाटे
थांबणार : शिफारसपत्राची आवश्यकता राहणार नाही

लोकमत न्यूज नेटवर्क

पुणे : दहावी-बारावीची डुप्लिकेट मार्कशीट, प्रमाणपत्र, तात्पुरते प्रमाणपत्र आणि स्थलांतर प्रमाणपत्र हरवले, तर नवीन मिळवण्यासाठी किंवा त्यात दुरुस्तीसाठी विद्यार्थ्यांना यापूर्वी विभागीय मंडळाच्या चक्कर माराव्या लागत होत्या. आता ही प्रमाणपत्रे ऑनलाइन मिळणार असून, त्यासाठी ५०० रुपये शुल्क आकारले जाणार आहे.

प्रचलित पद्धतीमध्ये द्वितीय प्रमाणपत्रावर संबंधित माध्यमिक शाळा, कनिष्ठ महाविद्यालयाचा शिक्का, मुख्याध्यापक, प्राचार्य यांची स्वाक्षरी घेण्यात येत होती. परंतु, सद्यस्थितीत ऑनलाइन प्रणालीमध्ये माध्यमिक शाळेचे किंवा कनिष्ठ महाविद्यालयाचे शिफारसपत्र घेण्याची आवश्यकता राहणार नाही. तसेच, द्वितीय प्रमाणपत्रावर संबंधित माध्यमिक शाळा, कनिष्ठ महाविद्यालयाचा शिक्का, मुख्याध्यापक, प्राचार्य यांची स्वाक्षरी घेण्याची आवश्यकता नसेल.

पोस्टाद्वारेही मिळणार प्रती

विद्यार्थ्यांना आधारकार्ड ओटीपी बेस्ड अर्ज करता येणार आहे. हे अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर त्यासंबंधीची कार्यवाही विभागीय मंडळांना तीन दिवसांत पूर्ण करावी लागणार आहे. सद्यस्थितीत १९९० पासून ई-मार्कशीट प्रणालीत विद्यार्थ्यांचा सर्व डेटा उपलब्ध आहे. त्यामुळे अर्ज आल्यानंतर सॉफ्ट कॉपी अर्जदार, तसेच विभागीय मंडळास उपलब्ध होईल. प्रमाणपत्राची मागणी पोस्टाने केल्यास ते स्पीड पोस्टद्वारे पाठविण्यात येणार आहे.

५०० रुपये शुल्क

द्वितीय गुणपत्रक / प्रमाणपत्र, तात्पुरते प्रमाणपत्र व स्थलांतर प्रमाणपत्र यासाठी यापूर्वीचे सर्व प्रकारचे शुल्क रद्द करण्यात आले आहे. द्वितीय गुणपत्रक / प्रमाणपत्र, तात्पुरते प्रमाणपत्र व स्थलांतर प्रमाणपत्र यासाठी प्रतिप्रमाणपत्रासाठी ५०० रुपये शुल्क आकारले जाणार आहे (कोणत्याही प्रतिसादी). मागणी अर्जासाठी स्वतंत्र शुल्क आकारले जाणार नाही, असे मंडळाकडून स्पष्ट करण्यात आले आहे.

काय आहे प्रक्रिया ?

१ राज्य मंडळाने ही संपूर्ण प्रक्रिया ऑनलाइन केली असून, विद्यार्थ्यांना आधार क्रमांकावर आधारित ओटीपी प्रमाणीकरणाद्वारे अर्ज सादर करता येणार आहे. प्रमाणपत्रासाठीची सर्व कार्यपद्धती ऑनलाइन पोर्टलद्वारे केली जाणार आहे.

२ या ऑनलाइन अर्जासाठी आधार क्रमांकाशी लिंक केलेला मोबाइल नंबर अनिवार्य आहे. ओटीपी प्रमाणीकरणानंतर विद्यार्थ्यांचा अर्ज नोंदणीकृत केला जाईल. नवीन प्रणालीमध्ये शाळेचे शिफारसपत्र, मुख्याध्यापकाची सही-शिक्का किंवा अतिरिक्त कागदपत्रांची आवश्यकता राहणार नाही.

३ मंडळाच्या अधिकृत पोर्टलवर लॉगिन करणे, आधार ओटीपीद्वारे प्रमाणीकरण करणे, आवश्यक प्रमाणपत्राचा प्रकार निवडणे गरजेचे आहे. माहिती भरून अर्ज सबमिट करणे, ऑनलाइन शुल्क भरल्यानंतर प्रमाणपत्र डाउनलोड करावे किंवा पोस्टाद्वारे प्राप्त करावे. विद्यार्थ्यांना पूर्वी प्रमाणपत्र मिळवण्यासाठी शाळेच्या शिफारसपत्राची अडचण येत होती. ही प्रक्रिया ऑनलाइन केल्यामुळे वेळ आणि त्रास दोन्ही वाचणार आहेत.

दुरुस्तीसाठी विद्यार्थ्यांना यापूर्वी विभागीय मंडळाच्या चक्कर माराव्या लागत होत्या.

डुप्लिकेट मार्कशीट, प्रमाणपत्रांची प्रक्रिया ऑनलाइन

महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाने विद्यार्थ्यांना दहावी आणि बारावी परीक्षेचे द्वितीय गुणपत्रक / प्रमाणपत्र, तात्पुरते प्रमाणपत्र व स्थलांतर प्रमाणपत्र ऑनलाइन उपलब्ध करून दिले आहे. यासाठी मंडळाच्या www.mahahsscboard.in या अधिकृत संकेतस्थळावर ऑनलाइन पद्धतीने प्रक्रिया राबविता येणार आहे.

News Paper Clippings During December 2025

Section: Education

उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये 'आणखी एक भारतीय भाषा'

'यूजीसी'कडून सूचना

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : बहुभाषिकतेला प्रोत्साहन, सांस्कृतिक एकात्मिकतेसाठी भारतीय भाषा समितीने 'आणखी एक भारतीय भाषा शिका' या उपक्रमांतर्गत उच्च शिक्षण संस्थांसाठी मार्गदर्शक सूचना तयार केल्या आहेत. या अंतर्गत विद्यार्थी, शिक्षक, कर्मचाऱ्यांना मातृभाषा, स्थानिक भाषा, आधी शिकलेल्या कोणत्याही भाषेव्यतिरिक्त आणखी एक भारतीय भाषा शिकता येणार असून, भाषा शिकवण्यासाठी

किमान पात्रता असलेल्या भाषा गुरूंचा गट तयार करणे, भाषा शिक्षणासाठी श्रेयांकांची शिफारस करण्यात आली आहे.

विद्यापीठ अनुदान आयोगाने (यूजीसी) याबाबतचे परिपत्रक प्रसिद्ध केले आहे. राष्ट्रीय एकात्मता, सांस्कृतिक ऐक्य आणि सर्वसमावेशक विकासासाठी राष्ट्रीय शिक्षण धोरण २०२०मध्ये बहुभाषिकतेवर भर देण्यात आला आहे. त्या अंतर्गत भारतीय भाषा समितीने आणखी एक भारतीय भाषा शिका हा उपक्रम सर्व उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये राबविण्याची शिफारस केली आहे.

सांस्कृतिक समज वाढवणे, रोजगारसंधी वाढवण्यासह

विकसित भारत २०४७च्या ध्येयाला हातभार लागण्यासाठी विद्यार्थी, प्राध्यापकांनी दुसऱ्या राज्यातील, प्रदेशातील भाषा आत्मसात करावी हा उद्देश आहे. त्यासाठी भारतीय भाषा समितीने काही भागधारकांशी चर्चा करून उच्च शिक्षण संस्थांसाठी मार्गदर्शक सूचना तयार केल्या आहेत.

त्यात भाषा अभ्यासक्रम, अभ्यासक्रमांना अपेक्षित विद्यार्थी, आवश्यक साधने, अध्यापन व्यवस्थाबाबत सूचना देण्यात आल्या आहेत. त्यानुसार उच्च शिक्षण संस्थांनी आणखी एक भारतीय भाषा शिका हा उपक्रम राबविण्याबाबत परिपत्रकात नमूद करण्यात आले आहे.

Loksatta 6.12.2025

News Paper Clippings During December 2025

Section: Education

स्वायत्त महाविद्यालयांपुढे पेच पदवी 'चौथ्या वर्षा'च्या मार्गदर्शक सूचनांचा पत्ताच नाही

■ मीनाक्षी गुरव : सकाळ वृत्तसेवा

पुणे, ता. ९ : राज्यातील स्वायत्त महाविद्यालयांमध्ये चार वर्षांच्या पदवी अभ्यासक्रमातील शेवटचा टप्पा (म्हणजेच चौथे वर्ष) शैक्षणिक वर्ष २०२६-२७ पासून सुरू होणार आहे. हा टप्पा सुरू होण्याची वेळ येऊन ठेपली असतानाही राज्य सरकारकडून याबाबत स्पष्टता करणाऱ्या कोणत्याही मार्गदर्शक सूचना अद्याप न आल्याने स्वायत्त महाविद्यालये संभ्रमाच्या कचाट्यात अडकली आहे. राज्य सरकार आणि संबंधित विद्यापीठांचा चार वर्ष पदवी अभ्यासक्रमातील चौथ्या वर्षाच्या अंमलबजावणीबाबत मार्गदर्शक सूचनांचा अभ्यास अद्याप अपूर्णच आहे. त्यामुळे, चौथ्या वर्षाच्या अंमलबजावणीबाबतच्या मार्गदर्शक सूचनांसाठी स्वायत्त महाविद्यालयांना आणखी प्रतीक्षा करावी लागण्याचे चिन्ह आहे.

चार वर्ष पदवी अभ्यासक्रमात चौथ्या वर्षात 'बॅचलर डिग्री ऑनर्स' किंवा 'बॅचलर डिग्री ऑनर्स विथ रिसर्च' असे दोन पर्याय असणार आहेत. स्वायत्त महाविद्यालयांमध्ये आगामी शैक्षणिक वर्षापासून (२०२६-२७) हे पदवी अभ्यासक्रमाचे चौथे वर्ष सुरू होणार आहे. दरम्यान 'स्वायत्तता' असल्याने संबंधित महाविद्यालयांनी चौथ्या वर्षाचा अभ्यासक्रम करण्याची तयारी सुरू केली आहे.

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०मध्ये चार वर्ष पदवी अभ्यासक्रमाबाबत मार्गदर्शन करण्यात आले आहे. परंतु, या अभ्यासक्रमातील चौथ्या वर्षाची अंमलबजावणी कशाप्रकारे करावची, याबाबत राज्य सरकार आणि सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने मार्गदर्शक सूचना जाहीर करणे अपेक्षित आहे. स्वायत्त महाविद्यालयांनी चौथ्या वर्षासाठी अभ्यासक्रमाची आखणी करण्यास सुरुवात केली आहे. परंतु, चौथे वर्ष राबवितांना पायाभूत सुविधा, प्राध्यापकांवर पडणारा अतिरिक्त ताण, चौथ्या वर्षासाठी प्राध्यापकांना तासिका तत्वावर नियुक्त करावचे की नियमितप्रमाणे नियुक्ती द्यावची, याबाबत मार्गदर्शक सूचना येणे आवश्यक आहे.

- डॉ. अविनाश मोहरीत, प्राचार्य, सर परशुरामभाऊ महाविद्यालय

स्वायत्त महाविद्यालये पदवीच्या चौथ्या वर्षाचा अभ्यासक्रम तयार करत आहेत. परंतु, पदवी अभ्यासक्रमातील तीन वर्षे ही अनुदानित होती. त्यामुळे आता चौथे वर्ष हे अनुदानित असणार की, विनाअनुदानित याबाबत पुरेसी स्पष्टता अपेक्षित आहे. विद्यार्थ्यांना 'बॅचलर डिग्री ऑनर्स विथ रिसर्च' हा पर्याय देण्यासाठी संबंधित महाविद्यालयात संशोधन केंद्र हवेत, पुरेसे संशोधक मार्गदर्शक असणे अपेक्षित आहे. या दोन्ही पर्याय देताना विद्यार्थ्यांच्या प्रवेश क्षमतेचे निकषाची स्पष्टता अद्याप आलेली नाही.

- डॉ. रघुम मुंडे, प्राचार्य, फर्ग्युसन महाविद्यालय

स्वायत्त महाविद्यालयांमध्ये चार वर्षांच्या पदवी अभ्यासक्रमाबाबत कोणत्याही मार्गदर्शक सूचना अद्याप न आल्याने पेच निर्माण झाला आहे. याबाबत तुमचे मत नावाग्रह व्हाऊर कोड स्कॅन करून किंवा editor.pune@esakal.com या मेलवर, तसेच ८४८४९७३६०२ या व्हाट्सअप क्रमांकावर कळवा.

काय हे स्थिती?

■ राज्यात टक्क शिष्टागत राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाची (२०२०) अंमलबजावणी शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून टप्प्या-टप्प्याने सुरू करण्यात आली

■ सुरुवातीला राज्यातील स्वायत्त महाविद्यालयांनी राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या अंमलबजावणीस सुरुवात केली, त्यानंतर शैक्षणिक वर्ष २०२४-२५ पासून संपूर्ण राज्यात हे धोरण लागू करण्यात आले - या धोरणातर्गत सर्वात महत्वाचे म्हणजे स्वायत्त महाविद्यालयांमध्ये शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून पहिल्या टप्प्यात कला, वाणिज्य आणि विज्ञान शाखेतील पदवी आणि पदव्युत्तर अभ्यासक्रम सुरू करण्यात आले

■ या अनुषंगाने राज्य सरकारच्या उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाने राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या राज्यातील अंमलबजावणीसाठी स्थापन केलेल्या सुकाणू समितीच्या शिफारशीनुसार अभ्यासक्रम आराखडा, श्रेयांक आराखडा याबाबत सुधारित मार्गदर्शक सूचना २० एप्रिल २०२३ रोजी जाहीर केल्या

■ परंतु, त्यात चार वर्ष पदवी अभ्यासक्रमातील चौथे वर्ष हे नेमके कशा प्रकारे राबविण्यात यावे, याबाबत स्पष्टता करण्यात आलेली नाही

News Paper Clippings During December 2025

Section: Education

अर्थसहाय्य योजनांसाठी ऑनलाइन प्रक्रिया

प्रभात वृत्तसेवा

पुणे, दि. २० - सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने आर्थिक दुर्बल, गुणवत्ताधारक-मागासवर्गीय विद्यार्थी अर्थसहाय्य योजनांसाठी ऑनलाइन अर्ज प्रक्रिया सुरू केली आहे. अर्ज करण्याची मुदत १० जानेवारी आहे.

पुणे विद्यापीठातील शैक्षणिक विभाग, संलग्न अस्वायत्त महाविद्यालयातील पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी विविध अर्थसहाय्य योजना राबवण्यात येतात. या योजनांसाठी ऑनलाइन अर्ज १०

जानेवारी, तर छाननी केलेले अर्ज विद्यापीठाकडे सादर करण्यासाठी महाविद्यालय, विभागांना १५ जानेवारी मुदत दिली आहे.

उपकुलसचिव डॉ. मुंजाजी रासवे यांनी परिपत्रक प्रसिद्ध केले आहे. विविध योजनांतर्गत पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील हजारो विद्यार्थ्यांना गुणवत्तेनुसार २ हजार ते १६ हजार रुपयांपर्यंत अर्थसहाय्य दिले जाणार आहे, तसेच छत्रपती शिवाजी महाराज अर्थसहाय्य योजनेअंतर्गत सर्व विद्याशाखांमधून सर्वाधिक गुण मिळवणाऱ्या एका विद्यार्थ्याला ५ हजार रुपये दिले जाणार आहेत.

Pune City Edition
Dec 21, 2025 Page No. 5
Powered by: entefego.com

News Paper Clippings During December 2025

Section: Education

Heavylifting for first NEP college batch, new school textbooks: Challenges ahead

Soham Shah
Pune, December 26

THE UPCOMING year will see significant changes in the education sector in Maharashtra. The first batch of students studying under the New Education Policy structure in autonomous colleges under the Savitribai Phule Pune University (SPPU) will complete their third-year in the academic year 2025-26, with options to exit or to continue for another year of research. In school education, the Maharashtra State Board is also scheduled to introduce new textbooks based on the NCERT curriculum for four school grades for the 2026-27 academic year. If these changes are to be rolled out as per schedule, the next few months will call for some heavy lifting.

Autonomous colleges awaiting guidelines for 4th year

Under the NEP structure, three-year bachelor degree students are provided with an option to continue for a fourth year. The NEP structure was first implemented in autonomous colleges under SPPU in 2022 and a year later, in affiliated colleges. With just a few months remaining for the 2025-26 academic year, autonomous colleges in Pune are still awaiting guidelines regarding implementation of the fourth-year programme for students.

Professor Avinash Moharil, principal of the autonomous Sir Parashurambhau College (S.P. College), told The Indian Express that his institute is ready with the syllabus for many courses for the fourth year. However, guidelines from the government and SPPU about whether the course will be offered to the granted section of students and appointment of teachers for the same are still not clear.

"One thing is quite clear that only the departments having a postgraduate department will offer this kind of course. We

now need clarity from the government whether the course is to be offered to the granted section. Then will it be considered as a course in natural growth? Because in the government resolution itself is written that it will not be considered as a granted course or additional workload. We still need to appoint teachers for it. So whether we are going to at least get clock-hour bases (CBH) teachers as we get for the graduate courses is yet to be clarified," said professor Moharil.

The professor explained that feedback from students and how many of them want to opt for the fourth year course is also very important. "Right now, students are cautiously taking decisions or they are a little confused about the whole scenario. But in my opinion, everything will probably get settled in a month."

Making a similar point, a student studying at an autonomous school, said, "We have no clarity from our professors at this point as they are themselves confused. I will be graduating very soon and I am not able to make a decision about whether to opt for the fourth year or not."

Pro Vice Chancellor of SPPU Parag Kalkar told The Indian Express, "We have our guidelines ready and we just have to pass them in the academic council. Some guidelines will be given by the state government. They have a MahaSARC committee led by the Vice Chancellors. Their guidelines are also ready and once they will come, we will release our guidelines within a week. The government guidelines have to come first as we have to make sure both the guidelines don't clash and that our guidelines cover the aspects that are remaining." The release of the guidelines will happen in

a month's time at most, said Kalkar, adding that any colleges reaching out with queries have already been given clarity.

New curriculum for Classes 2, 3, 4, and 6

The Maharashtra state board has planned a shift to a new curriculum based on NCERT textbooks till 2029. In the coming academic year, the new syllabus will be implemented for Classes 2, 3, 4 and 6. Millind Naik, a member of the Maharashtra NEP steering committee and principal of Jnana Prabodhini School, told

The Indian Express that the course material for the first version of textbooks for Classes 2, 3 and 6 are ready with only the designing, adding of pictures, and other such details remaining, while the work on the Class 4 textbook is ongoing.

However, these textbooks have been prepared on the draft curriculum released by the State Council of Educational Research and Training. The final curriculum with public feedback incorporated is yet to be released. Any changes in the draft curriculum will require a change in the textbooks prepared as well, confirmed Naik. He said the books for the Marathi medium should be ready in time but other mediums might take time.

Naik added that a change in examination pattern is also expected from the next year. "Competency-based examination should start from the next year. As per NEP, the questions asked in the question paper should not be based on memory. The question should not be like who and when, instead they should be based on how and why. Because the books are designed on similar principles."

News Paper Clippings During December 2025

Section: Education

'Extended' NAAC grades used by over 700 colleges

Hemali.Chhapla
@timesofindia.com

Mumbai: Nearly a year after the National Assessment and Accreditation Council (NAAC) announced a major overhaul of its accreditation framework, close to 700 colleges and over two dozen universities across the country continue to display grades that belong to a past cycle.

Education experts, veteran university registrars, and principals' associations believe the actual number may be significantly higher.

The situation arose earlier last year when NAAC signalled that it would soon replace its existing Revised Accreditation Framework (RAF) with a new system called binary accreditation and the Maturity Based Graded Levels (MBGL). Institutions whose accreditation was due to expire in Jan 2024 chose not to reapply under the old system, preferring to wait for the promised transition, which got pushed at least 4 times.

Recognising the growing limbo, NAAC's executive committee stepped in recently with an interim measure. "We have allowed around 200 institutions whose accreditation expired between Jan and June 2024 to continue using their old grades for the time being," said NAAC director

Ganesan Kannabiran. The extension was meant as a temporary bridge. There is still no clarity on when MBGL will formally replace the old system.

"What NAAC officials seem to have overlooked is that accreditation grades are now hardwired into a host of regulatory and operational permissions," said a former university registrar. "From online education to international collaborations — everything depends on that one number."

The consequences are already visible. Recently, Maharshi Dayanand University, Rohtak, was declared ineligible to offer online and distance learning programmes for the academic year 2025-26 because its NAAC accreditation had expired. In Uttar Pradesh, where scholarships are linked to institutional accreditation, the state govt has had to relax its own eligibility norms to prevent students from being penalised. Maharashtra, which had made accreditation mandatory for admitting students, has also been forced to put its policy on hold.

Kannabiran said 9,320 higher education institutions— 8,749 colleges and 571 universities—were accredited over the past 5 years. Many of them find themselves waiting for a new framework.

Upcoming Events

January 2026

MON	TUE	WED	TH	FRI	SAT	SU
			1	2	3 <i>Savitribai Phule Jayanti</i> 	4
5	6	7	8	9	10	11
12 <i>Jijau Masaheb Jayanti & Swami Vivekanand Jayanti</i> 	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23 <i>Netaji Subhash Chandra Bose Jayanti & Balasaheb Thackeray Jayanti</i> 	24	25
26	27	28	29	30	31	

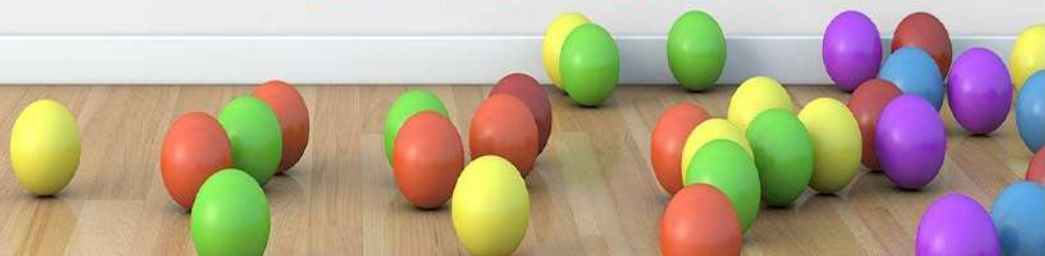

**IF YOU ARE NOT
WILLING TO LEARN,
NO ONE CAN
HELP YOU.**

**IF YOU ARE
DETERMINED
TO LEARN,
NO ONE CAN
STOP YOU.**

Other than the Photos of Modern College Pune-5 and Event Photos, Newspaper clipping images, all other images in this Bulletin Issue are downloaded from Google Images., Pinterest, Freepik.com